

93.

11.12.

Létszámot csökkent a Bank America

Az amerikai kereskedelmi és beruházási bankokon végigsöp-
rő költségcsökkentési és karcsú-
sítási hullám nem kerülte el az
ország második legnagyobb
pénzintézetét, a kaliforniai
Bank Americát sem. A bank ve-
zetősége bejelentette, hogy dol-
gozóinak számát jövőre 3000-
3750 fővel csökkenti. Az elmúlt
másfél évben a pénzintézet 20
ezer alkalmazottjától vált meg,
dolgozóinak száma jelenleg 98
ezer. A húszezres létszámcsök-
kentésre az után került sor, hogy
a Bank America bekebelezte a
Security Pacificet, s a bankhá-
zasság után fel kellett számolni
a párhuzamos tevékenységeket,
és meg lehetett kezdeni az
összevont pénzintézet működé-
sének ésszerűsítését.

A most bejelentett létszám-
csökkentés a költségek további
mérséklését, a versenyképesség
növelését, erősítését szolgálja.
Az Egyesült Államok bankipa-
rában az eredményesség egyik
legfontosabb mércéje a költség-
bevétel mutató alakulása. A
Bank America kénytelen elbo-
csátásokkal reagálni arra a je-
lenségre, hogy a költség-bevétel
mutatója növekszik, vagyis
romlik. 1992 harmadik negyed-
évében a mutató 61 volt, egy
évvel később viszont már 64,1-
re emelkedett.

Az amerikai bankok megkü-
lönböztetett figyelmet fordíta-
nak a mutató alakulására, mű-
ködésük ugyanis annál eredmé-
nyesebb, minél alacsonyabb en-
nek a mutatónak az értéke. Az
USA legnagyobb bankja, a Citi-
corp az elmúlt években nagy
erőfeszítéseket tett működési
költségeinek csökkentésére. Az
eredmény nem is maradt el, a
költség-bevétel mutató egy esz-
tendő alatt 70-ről 55-re csök-
kent. A Citicorp nemrégiben
bejelentette, hogy tovább kíván-
ja mérsékelni működési költsé-
geit. A Financial Times tudósít-
ása szerint egyelőre nem is-
mert, hogy a következő hóna-
pokban a Citicorp mekkora lét-
számcsökkentést hajt majd vég-
re. Csak annyi bizonyos, hogy
újabb elbocsátások várhatók, s
emellett más intézkedéseket is
hoznak a költségek további
megnyirbálására.

G. Gy.

olt Felelősségű

t

etben Dunaújváros,
n.

értékben.

hogy:

át
– letétbe helyezik,
nkcionál,
lálnak.

és Szolgáltató Kft.

ajánlat a pályázatok

tsa.
letes ajánlati anyag
ismű út 41. címén.
airól és jellemzőiről

Kft.

**MI, VENDÉGLÁTÓ
ÉS SZOLGÁLTATÓ
SSÉGŰ TÁRSASÁG**

Folyik a „tatarozás” az IBM-nél

Stratégiát keres (?) a Kék Óriás

Május elején került az International Business Machines vállalatbirodalom élére Louis Gerstner elnök-vezérigazgató, akinek első számú feladata a vállalat gazdálkodásának rendbetétele s a cég megkopott fényének visszaállítása. Szakértők véleménye szerint az IBM még keresi az új vállalati stratégiát, ennek hiánya, illetve homályossága a külvilág számára azonban sejtelmessé teszi a kényszerű ön-áramvonalasítást.

Az új elnök-vezérigazgató drasztikus intézkedéseket jelentett be. A kényszerfogyókúra kiadásai elérik a 8,9 milliárd dollárt. Ebből az összegből hatmilliárdot az elbocsátott dolgozók végkielégítésére, 2,9 milliárdot pedig egyes gyárak, gyáregységek és irodák bezárására fordítanak. Nem kizárt, hogy az igazgatótanács újabb dollármilliárdokat szavaz majd meg a karcsúsításra, amely végső soron egyetlen célt szolgál: versenyképessé és nyereséggé tenni az IBM-et az új piaci és versenykörülmények között.

A Kék Óriásnak becézett vállalatnak igen nagy szüksége van Gerstner „sebészi” beavatkozására. Elődjétől, John F. Akerstől meglehetősen rossz állapotban vette át az IBM-et, a kialakult kedvezőtlen helyzetről azonban nem kizárólag Akers tehetett. Arról van szó, hogy az IBM nem ismerte fel idejében a szupernagy számítógépek korszakának végét. Veszteségei jelentős részét annak köszönheti, hogy elkésett a termék- és piacváltással, versenytársai viszont időben ébredtek.

Az új stratégia és az új termékszerkezet hiánya, valamint a

világgazdasági recesszió nem hagyta érintetlenül az IBM gazdálkodását sem. 1993 második negyedévében az IBM az amerikai vállalattörténelem második legnagyobb negyedévi deficitjéről volt kénytelen számot adni. A veszteség összege 8 milliárd dollár volt, másként kifejezve 14,10 dollár részvényenként. A hatalmas veszteség a forgalom 4,3 százalékos zsugorodásával párosult.

A világ vezető számítógépipari és irodatechnikai cégének eddigi történetében az 1987-es esztendő jelentette a csúcspontot. Akkor a vállalat nyeresége meghaladta az ötmilliárd dollárt, idén pedig az év végére 8 milliárdos veszteséget várnak. Az IBM forgalma 1987-ben 55 milliárd dollár volt, 1993 végére a forgalom csak kevéssel fogja meghaladni a 60 milliárdot. Az elmúlt hat évben számottevően csökkent a dolgozók létszáma is: 1987-ben 390 ezer főt foglalkoztatott az IBM, az idei év végére a dolgozók száma 250 ezer alá zuhan. Igencsak fájdalmas a részvényesek és a menedzsment számára a cég ipari értékének alakulása, amely mindenképp a részvények aktuális árfolyamától függ: 1987-ben az IBM piaci értéke 110 milliárd dollár körül alakult, idén július végén viszont nem érte el a 30 milliárdot.

Gerstner nagy energiával és elszántsággal látott hozzá a cég rendbetételéhez, s várakozásai szerint az 1994-es esztendőt az IBM 1,3 milliárd dolláros nyereséggel zárja majd. Véleménye szerint a vállalat már túljutott a mélypontra, s ebből a pozícióból

már könnyebb újraépítkézni. Noha az IBM új stratégiája még nem kristályosodott ki (vagy a versenytársak megtévesztésére egyelőre szántszándékkal nem hozzák nyilvánosságra), Gerstner néhány sarokpontot már kijelölt.

Mindenekelőtt vissza kell fejleszteni a nagygépek gyártását, s az elpártolt vásárlókat vissza kell hódítani a versenytársaktól, főleg a Hewlett-Packardtól. Nagyobb figyelmet fognak a jövőben fordítani a számítógépcipgyártásra, amelyben az IBM világalgelső. Ismeretes, hogy az IBM a világ első számú cipgyártója, üzleti filozófiája azonban eddig csak a saját felhasználásra való termelést tette lehetővé. A hetvenes években született meg a döntés, hogy „külsők” nem vásárolhatnak IBM-chipeket. Várhatóan a cég számítógépcipjei hamarosan mindenki számára elérhetőek lesznek, mert a forgalom és a nyereség növelése érdekében Gerstnerék megszüntetik az eladási tilalmat.

A Gerstner-csapat által kiszivároztatott intézkedések a külvilág, elsősorban a versenytársak számára nem adnak tiszta képet az IBM jövőjéről. Hogy mennyire nem áttekinthető a helyzet, azt jól jellemzi Steven Ballmer, a világhírű Microsoft első alelnökének helyzetelemzése: „az IBM-nek el kell döntenie milyen cég akar lenni, majd pedig olyan termékeket kell gyártania, amelyek megfelelnek a kitűzött célnak.” Ballmer szerint látnivaló, hogy az új elnök-vezérigazgató jó dolgokat akar bevezetni, de egyelőre hiányzik a stratégia, főleg a szoftverek területén.

Néhány hónap alatt természetesen nem lehet csodákat tenni egy meglehetősen kedvezőtlen helyzetbe került cégnél. Gerstner már túljutott a helyzetfelmérésen, vesztegetni való ideje azonban nincsen; az IBM részvényesei ugyanis türelmetlenek, a Wall Street pedig egyre bizalmatlanabb.

A Moody's leminősítette

Két fokozattal lejjebb került az IBM mint adós a Moody's Investor Services minősítő skáláján, ami jelenleg összesen 28 milliárd dollár értékű tartozást, illetve értékpapírt érint a cég portfóliójában. E lépést a minősítő cég azzal indokolta, hogy manapság az óriáscéggel kötött ügyletek kockázata megnőtt, mivel a vállalat működési profitja most nagymértékben függ attól, hogy mennyire sikeresen tudja megvalósítani az önma-ga ügyfélközpon-tú, versenyképes vállalkozássá alakítására kidolgozott programot. Az A1 kategóriából A3-asba történt átsorolása annak tulajdonítható, hogy mindezt egy rendkívül változékony és éles versenyt folytató piacon kell elvégeznie.

A Moody's egyébként rövid lejáratú hitelképesség szempontjából is lejjebb — a Prime 1-ből a Prime 2-be — sorolta az IBM-et, nemkülönben mérsékelte a részvényeinek adott preferenciát is.

A hírről tudósító Financial Times szerint a Moody's külön kiemelte azt, hogy az IBM által elhatározott szerkezetátalakítási program hat évre tervezett, összesen 28 milliárd dolláros költséggel megvalósítandó intézkedései eredményeként a cég átalakítja költség szerkezetét, kapacitásait, pedig a lassabban növekvő jövedelmezőséghez és a kisebb haszonrészekhez igazítja.

B. B. K.

Gonda György

ALÁSI FELHÍVÁS

sal Felhívjuk tisztelt Ügyfeleink szíves figyelmét, hogy
52. számában) lehet közzétenni. A tvr. 9. §-a szerint a versenytárgyalási felhívásban úgy kell meghatározni a feltételeket,
rvar, Palotai u. 39.) Szabadegyháza Polgármesteri Hivatal megbízása alapján nyilvános versenytárgyalást hirdet építőipari
ására a hirdető által 93/4/92. munkaszámon készített kiviteli tervdokumentáció alapján.
műszaki adatai:
árakna, 37 db házi bekötés SPIRÁL aknával és 14 db házi bekötés meglévő vízmérő aknába.
gármesteri Hivatal számlájára befizetett 10 000 Ft ellenében átvehető a HYDRO Tervező és Fővállalkozó Kft. [Székesfehé-

HELYESBÍTÉS

**A Magyar Hírlap 1993. szeptember
17-i számában megjelent
Nagykörös, Kecskeméti úton lévő
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
tornaterem és kapcsolódó
létesítmények befejezésére kiírt
versenytárgyalás kiviteli tervei
és pályázati kiírása
1993. szeptember 27-ig vehető át.
A tévedésért szíves elnézésüket
kérjük.**

**MAKETT Tervező, Beruházó
és Szolgáltató Kft.**

**Nagyér Község (Csongrád megye) Önkormányzata
versenytárgyalást hirdet a község ivóvízminőség-
javító programjának megvalósítására**

Megoldandó feladatok:

1. Gáztalanítás (CH₄)
  2. Vastalanítás
  3. Esetlegesen szükséges egyéb vízkezelés
- Az igényelt kapacitás 250 m³/nap.

Határidők:

Az ajánlatok benyújtásának határideje:
1993. október 28. (csütörtök) 11 óra.
A pályázatok felbontásának időpontja:
1993. október 28. (csütörtök) 11 óra.
A pályázatok kiértékelésének időpontja:
1993. november 8.
Szerződés kötési határidő: 1993. november 30.
A munka megkezdésének határideje: 1993. december 1.
Befejezési határidők: 1994. szeptember 30.
A részletes versenytárgyalási kiírás 1993. szeptember
28-tól vehető át Nagyér község jegyzőjénél,
munkanapokon 8—16 óra között. Ennek feltétele a
helyszínen befizetett 20 000 Ft-os vissza nem térítendő
költségtérítés.

A lezárt borítékra kérjük felírni:

„Vízminőség-javítás versenytárgyalása”

Cím: Polgármesteri Hivatal,
6917 Nagyér, Szabadság u. 33.

10237 MH

**Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Fejlesztési-Műszaki Igazgatósága
megbízásából, a MÜBER—INVECON Kft.
(Bp. I., Mészáros u. 10., tel.: 155-5401),
mint lebonyolító, versenytárgyalást hirdet az ELTE,
Bp. VIII., Múzeum krt. 6—8. épületében elhelyezendő
„Informatikai Tanszékcsoporth” kialakítására generálvállalkozásban,
tender-tervdokumentáció alapján**

Az ajánlati árat a befejezési határidőre az áremelkedést is magában foglaló,
prognosztizált átalányáron kell megadni, tételes költségvetéssel alátámasztva.
A tender-tervdokumentáció átvehető 1993. szeptember 27—28-án 8—10 óra között,
a MÜBER—INVECON Kft. hivatali helyiségében (Bp. I., Mészáros u. 10., IV. em. 2.)
20 000 Ft az ELTE egyszámlájára történő befizetését igazoló feladóvevény
felmutatása ellenében.

A befizetési csekk átvehető a tervdokumentáció átvételére megjelölt helyen és időben.
A dokumentáció korlátozott számban áll rendelkezésre, ezért a dokumentációt
érkezési sorrendben lehet átvenni.

Határidők:

- Kezdés és munkaterület-átadás: 1993. december 8.
  - Bontási munkák elvégzése: 1993. december 31.
  - Befejezési határidő: 1994. június 15.
  - Az épület megtekintése: 1993. október 6-án de. 9 óra.
Találkozás: az épület főbejáratánál.
  - Az ajánlatok beadásának időpontja: 1993. december 1. (szerda) 10 óra.
- Az ajánlatokat zárt borítékban, „ELTE, INFORMATIKAI TANSZÉKCSOPORT”
megjelöléssel, 4 példányban kérjük beadni.
Az ajánlatok felbontásának időpontja: 1993. december 1. (szerda) 11 óra

Valutatartalék-rekord Mexikóban

93.9.24.

Mexikó központi bankja, a Banco de Mexico bejelentette, hogy augusztus végén az ország valutatartalékai rekordszintre emelkedtek, s elérték a 22,6 milliárd dollárt. A tartalékok az elmúlt év vége óta 4,03 milliárd dollárral növekedtek. Javulóban van a folyó fizetési mérleg is, amelynek hiánya az első félév végén 10 milliárd dollár volt. Ez 4 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban.

A valutatartalékok kedvező alakulása nyomán az észak-amerikai országban a kormánynak jó lehetősége van a lanyha gazdasági tevékenység megélénkítésére anélkül, hogy tartania kellene az inflációs nyomás erősödésétől. A bejelentés nyomán várhatóan

enyhülnek majd a peso további leértékelésére vonatkozó várakozások is. Salinas elnök szigorú pénzügyi politikája következtében az infláció 8 százalékra mérséklődött, s az első félév végén a költségvetés több mint 4 milliárd dolláros többletet mutatott. A szoros monetáris politika kedvezőtlen „mellékhatásaként” Mexikó ipari termelése idén mindössze 0,3 százalékkal, a GDP pedig 1,5 százalékkal növekszik.

Az előrejelzések szerint az év hátralévő részében a költségvetésből 3-4 milliárd dollárt fordítanak a gazdaság élénkítésére, így az esztendő végére a büdzsé kiadási és bevételi oldala egyensúlyba kerül. A médiumprivatizációból remélt 8 milliárd dolláros

bevételt a kormány útépitésre kívánja fordítani.

1993 elején az átlagos kamatszint 17 százalék volt, ez az év végére 13,5 százalékra fog mérséklődni. Nem kizárt, hogy a gazdaság további élénkítésére még az idén csökkentik a vállalati nyereségadókat. A mexikói gazdaság szakértői szerint 1994-ben — a választások évében — az élénkítő intézkedések hatására a GDP 3,5 százalékkal fog bővülni. A Financial Times elemzése szerint a gazdaság egészséges felfűtése fontos érdeke a kormányzó pártnak, amely a jövő júliusi választások után is szeretne hatalmon maradni.

G. Gy.

Biológiai tisztítógépek tervezési technológiai szerelési, rányítástechnikai munkáinak kiviteli tervek alapján történő tervezői művezetésére

van, szennyvíztisztítás tervezésében jogosult és jártas szervezetek jelentkezését
előző nagyságrendű szennyvíztisztító telepek tervezésében, a megvalósítás
művezetésében referenciával rendelkeznek.

Kezdeti pontja: 1993. december 1.

Lezáró pontja: 1994. május 31.

Emellett adódóan a pályázónak fokozott művezetési igénnyel kell számolnia.

A kivitelezési szervezet formájában kérjük megadni, melyhez csatolni kell a művezetést végzők
életrajzát és az ajánlattevő szervezet e területen végzett referenciamunkáinak

Kezdeti időpontja: 1993. október 28. (csütörtök) 10 óra.

1054 Budapest, Alkotmány u. 27. III. em. 319. szoba.

Az ajánlat borítékban az alábbi szöveg tüntetendő fel:

"Szennyvíztisztító Telep tervezői, művezetési ajánlat".

Kezdeti időpontja: 1993. október 28. (csütörtök) 10.30 óra.

1054 Budapest, Alkotmány u. 27. III. em. 319. szoba.

Kezdeti időpontja: 1993. november 11. (csütörtök) 13 óra.

1054 Budapest, Alkotmány u. 27. III. em. 319. szoba.

Az ajánlatban további felvilágosítást ad Zsiros József létesítményi főmérnök.

OVIBER Kft.

Erősek az IMF pénzügyi pozíciói

93.9.24.

A Nemzetközi Valutaalap szeptember közepén tette közzé jelentését az áprilissal zárult pénzügyi évről. Az éves jelentés adatai szerint az IMF az elmúlt pénzügyi évben 3,2 milliárd SDR (4,54 milliárd dollár) hitelt nyújtott a gazdasági gondokkal küszködő tagországnak. Ez az összeg jóval kevesebb, mint az előző, 1991—92-es pénzügyi évben nyújtott 8,1 milliárd SDR.

A hiteligeny és -folyósítás csökkenése a Nemzetközi Valutaalap szerint azzal magyarázható, hogy számottevően javult a fejlődő országok, elsősorban a latin-amerikai államok gazdasági teljesítménye. Érdekes módon az elmúlt pénzügyi évben a vártnál kevesebb hiteligeny érkezett Kelet-Európából és a szovjet utódállamokból. A 3,2 milliárd SDR-ből kétmilliárd a volt szocialista országok számá-

ra nyújtott készenléti hitel volt, 1,2 milliárd pedig Peru, Jamaica és Zimbabwe hosszú távú finanszírozását szolgálta.

Kedvezően alakultak és alakulnak az IMF kinnlevőségei is. A csúcst az 1984—85-ös esztendő jelentette, akkor 40 milliárd SDR-re rúgtak a kinnlevőségek. Az elmúlt pénzügyi évben — állapítja meg a jelentés — a kinnlevőségek összege 28,5 milliárd SDR volt, mindössze 1,8 milliárddal több, mint az előző esztendőben.

Április végén a tagországok kvótabefizetései elérték a 144,6 milliárd SDR-t, ez jelentős emelkedés az egy évvel korábbi 91,2 milliárdhoz képest. Igen csak megerősödött a valutaalap likviditása, amit az is jelez, hogy az IMF felhasználható likvid forrásai az előző évi 20,9-ről 52,2 milliárd SDR-re emelkedtek az 1992—93-as pénz-

ügyi évben. A jelenlegi pénzügyi év eddig eltelt részében a korabbinál nagyobb ütemben bővült a szovjet utódállamok és a kelet-európai volt szocialista országok hiteligenye.

Kirgizisztán és Oroszország eddig 1,1 milliárd SDR-t hívott le abból az alapból, amelyet az IMF idén áprilisban hozott létre a piacgazdaságra való áttérés támogatására.

A Financial Times IMF-tisztviselőkre hivatkozva arról tudósított, hogy Moldova átalakulási hitelkérelmét most vizsgálják, s várhatóan Kirgizisztán a program keretében egy második hitelcsomagban is részesül. A piacgazdaságra való áttérés hitelalapja iránt az IMF szerint még több ország, közöttük Kazahsztán, Fehéroroszország, Oroszország és Szlovákia is érdeklődik.

G. Gy.

szakterei tevékenység ellátására kiválasztott szakembereinek nevsorát
ajzokkal),
zásra.

déskör megvalósításának egészére kell vonatkoznia.

szetes és jogi személyek egyaránt részt vehetnek.

sának határideje: 1993. október 15-én 17 óra.

sának helye:

biztosítási Főigazgatóság önkormányzati titkársága,

3.

égbiztosítási Pénztár önkormányzati titkársága,

3.

borítékban, a pályázó nevének feltüntetése nélkül, magyar nyelven,
mélyesen vagy személyes megbízott útján kell benyújtani, 5 példányban
ülön-külön).

rálóbizottság értékelése alapján az elnökségek döntenek.

enyújtott pályázatokról, illetőleg elutasításáról a kiírók

november 10-ig az érdekeltek számára írásos tájékoztatást adnak.

olatos további felvilágosításért kérjük, forduljanak az alábbi személyhez:

osztályvezető, tel.: 140-8500.

közzététele, illetőleg az egyes pályamunkák befogadása a kiírók számára

kötelezettséget nem jelent. A pályázat kiírói fenntartják maguknak a jogot,

t eredménytelennek nyilvánítsák.

10238 MH

az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízásából nyilvános
nyilvános pályázatot hirdet a Miskolci Központi Szennyvíztisztító Telep

A recesszió ellenére virágzik a bankszektor Németországban

93.9.29

Miközben a német gazdaság súlyos recesszióval küszködik, a kereskedelmi bankok féléves jelentései igen jó eredményekről tanúskodnak. Az ország öt legnagyobb kereskedelmi bankjának nyeresége az év első hat hónapjában 12,6 (Deutsche Bank) és 24,8 százalék (Hypobank) között alakult. A Commerzbank profitja az első félévben 16,5 százalékkal bővült.

A nyereség növelésére olyan helyzetben került sor, amikor a minősített hitelek miatt a pénzüntézeteknek számottevően kellett emelniük tartalékaikat. A Deutsche Bank 45, a Dresdner pedig 25 százalékkal növelte tartalékait. A profit jelentős bővülésének mindenképp az a magyarázata, hogy a német pénzüntézetek már több éve erőteljes tartalékképzési tevékenységet folytatnak a kétéves és rossz minőségű hitelek fedezetére.

Szakértők véleménye szerint a német bankok többsége idén a tavalyihoz hasonló magas profitot ér majd el. Az építőipar mellett a bankszektor a német gazdaság sikerágazata. Nagy nyereséget hozott a saját számlára történő értékpapír-kereskedelem. Ezek a jó eredmények bizonyítják, hogy igen kedvezőek a feltételek a pénz- és az értékpapíri piacon. Az év eleji kötvényboomot a rész-

vényárfolyamok emelkedése követte: az év első hat hónapjában a 30 legfontosabb ipari részvény árfolyamának alakulását kifejező DAX-tőzsdeindex 18 százalékkal emelkedett. A pénzüntézetek ugyancsak jelentős bevételre tettek szert a valutapiaci műveletekből. Ezek a kereskedelmi tevékenységből származó bevételek ellensúlyozni tudták a kamatjövedelmek „lelassulását”. Végso soron a pénzüntézetek fő tevékenysége a betét-hitel üzletág: az ebből származó jövedelmek alacsonyabbak voltak a tavalyinál, amikor a bankok nettó kamatjövedelme 10 százalékkal növekedett. Az első félévben a Deutsche Bank 7,4, a Dresdner 4,6, a Hypobank pedig több mint 10 százalékkal növelte kamatjövedelmét.

Elemzők szerint a német pénzüntézetek számára a jövő évi kilátások jóval kedvezőtlenebbek az ideinél. A várhatóan csökkenő kamatlábak miatt kisebb lesz a kamatrés, így a bankok kamatjövedelme valószínűleg tovább mérséklődik. Ráadásul a rossz hitelek állományának növekedése miatt 1994-ben tovább kell emelniük tartalékaik összegét. Ezért jövőre a német bankok nyereségének növekedése lassul.

telek (vagyis államkötvényeken cserében nyújtott hitelek) kamata 21 százalék körül van.

Mindebből (egyszerűsítve) a következőket lehet levonni:

valószínű azonban, hogy dolgok ilyenén „alakításának” célja nem elsősorban a bankok jövedelmezőségének a javítása, hanem a büdzsé hiányának a fi-

Az MNB 22 százalékra emelte

Legfőbb ideje, hogy emelték a jegybanki alapkamatot és a repokamatot — válaszolta érdeklődésünkre Antal László közgazdász, akinek véleményét a jegybanktanács tegnapi döntéséről kérdeztük. Véleménye szerint ugyanis a kamatok így már a piaci realitásokat tükrözik, s megszűnik az a kifogásolható állapot, hogy az aukciós kincstárjegyek kamata fölülte van a repokamatnak. A neves közgazdász kiemelte: a kamatszint növelése nem inflációs hatású, sőt inkább anti-

inflációs eszköz, hiszen drágábbá válik a pénz. S hogy helyes utat követ-e a kormány árfolyampolitikájában? Antal László szerint szükségszerű volt a korábbi re-áleffektív felértékelő árfolyampolitika megváltozása, hiszen a kereskedelmi, illetve a folyó fizetési mérleg deficitje is már eléri a 2-2,5 milliárd dollárt. Ha ennél nagyobb deficitet még nem akarnak elérni, akkor szükség van kis lépésekben leértékelésre — mondta. Hozzátette: nyilvánvaló, hogy az exportsikerek nem a leér-

A dolgozók az egyben maradást v Sztrájk sem lehetetlen a

Kétórás figyelmeztető-sztrájkot helyeztek kilátásba a Diósgyőri Gépgyár érdekvédelmi szervezetei arra az esetre, ha nem vezetnének eredményre a gyár felszámolását végző Reorg Rt.-vel a vállalat jövőjével kapcsolatos tárgyalások. A tegnap kora délután megrendezett munkásgyűlésen egy állásfoglalást fogadtak el a dolgozók, amely szerint a felszámolás befejezését követően a Digépet részvénytársasággá kell alakítani. A gyár

üzlet a fegyvergyár idei tavaszi eladása volt, ebből 500 millió forint bevételre tettek szert. A felszámolás alatt a Digép egyébként a közel 5 milliárdos adósságállományára újabb 3 milliárdot termelt, azaz képtelen volt nyereséggé tenni működését. Júliusban a hitelezői választmány úgy döntött, hogy a fél-milliárdot a cég további működtetésére költhetik, de csak a gazdaságilag racionális lehetőséget hajlandók elfogadni. A Reorg szerint két lehetőség adott, az

Folyamatos átszervezés az ABB-nél

Az Asea Brown Boveri (ABB) svéd—svájci óriáscég vezérigazgatója, Percy Barnevik öt esztendő alatt évi 30 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító vállalattá szervezte át birodalmát. Az átszervezés nemcsak jelentős létszámcsökkentéssel, hanem új termelési és vezetési kultúra meghonosításával is együtt járt. Barnevik augusztus végén újabb nagyívű átszervezési programot jelentett be. A Business Week értesü-

lése szerint az újabb átszervezés 500 millió dollárba kerül, 15 gyárat zárnak be és 12 ezerrel mérséklék a dolgozók számát.

Miután az átszervezés folyamatossá válik a cégnél, az éves forgalom 0,5-1 százalékát fordítják majd rendszeresen erre a célra. A „permanens átszervezés” újabb fordulója akkor kezdődik, amikor az ABB viszonylag kedvező helyzetben van. Profitja tavaly 500 millió dollár volt, 19

százalékkal alacsonyabb, mint egy évvel korábban. Szakértők véleménye szerint a nyereség tömege igencsak kedvező egy olyan vállalatnál, amely számos recesszió sújtotta piacon tevékenykedik. Barnevik véleménye szerint cégének nemcsak az európai recesszióhoz kell alkalmazkodnia, hanem fel kell készülnie a világméretű, brutális versenyharcra is. Úgy látja, hogy nem az egyes nemzeti piacokon, hanem

93.9.24.
regionális méretekben, a kereskedelmi tömbök között bontakozik majd ki nagy értékesítési verseny.

Az ABB tulajdonosai és finanszírozói ugyan nem lelkesednek a folyamatos átszervezésért, de a stratégia szükségességét elismerik. Véleményük szerint hosszabb távon bőségesen kifizetődik a világ cég számára a változtatások sorozata.

G. Gy.

— Az ajánlatok felbontásának időpontja: 1993. december 6. (hétfő) 9 óra.

— Eredményhirdetés: 1993. december 6. (hétfő) 9 óra.

Az ajánlatok beadásának, felbontásának és az eredményhirdetésnek a helye:
ELTE Fejlesztési-Műszaki Igazgatóság műszaki osztálya, Budapest VIII.,
Ludovika tér 2. fszt.

Figyelem!

A terven és kiírásban jelölt magasföldszint, 136., 137. sz. helyiségek — a velük szemben lévő vizesblokk és a kapcsolódó folyosószakasz — a vállalozási feladat tárgyát nem képezik.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell:

- tételes, beárazott költségvetést,
- generálvállalkozói szerződéstervezetet kitöltve és aláírva,
- műszaki tartalom és a pénzügyi felhasználás ütemezését,
- referenciamunkák felsorolását.

Az ajánlatot a tender-tervdokumentáció, helyiségkönyv, műszaki leírások, az átalakítási alaprajzok és az épület helyszíni megvizsgálása alapján kell elkészíteni.

A Bugatti bekebelezte a Lotust

A világ sportautóiparának két legendás és patinás vállalata olvadt össze: a Bugatti International 30 millió fontért megvásárolta a General Motorstól az angol Lotus csoportot.

Ettore Bugatti, a világ leghíresebb klasszikus autóinak olasz atyja 1947-ben meghalt, s franciaországi autógyárában az ötvenes évek elején beszüntették a termelést. Romano Artioli szennvedélyes „Bugatti-hívő” és vállalkozó közreműködésével újjászületett a legendás márka, s megalakult a Bugatti Automobili gyár Olaszországban. A cég tavaly kezdte meg az EB-110-es szuperkocsi gyártását. Eddig

összesen 47 kocsi készült el, egy-egy műretek ára mintegy 230 ezer (!) font. Artioli a vállalat részvényeinek 18 százalékát tudhatja a magáénak, a cég többi tulajdonosáról csak annyit lehet tudni, hogy az európai autóalkatrész-gyártási üzletágban tevékenykednek (érdemes megjegyezni, hogy a korábbi molsheimi Bugatti gyárat az ötvenes évek első felében a Hispano-Suiza cég vette át, amely később része lett a francia állami repülőgépgyártó konszernnek, az Aerospatiale-nak).

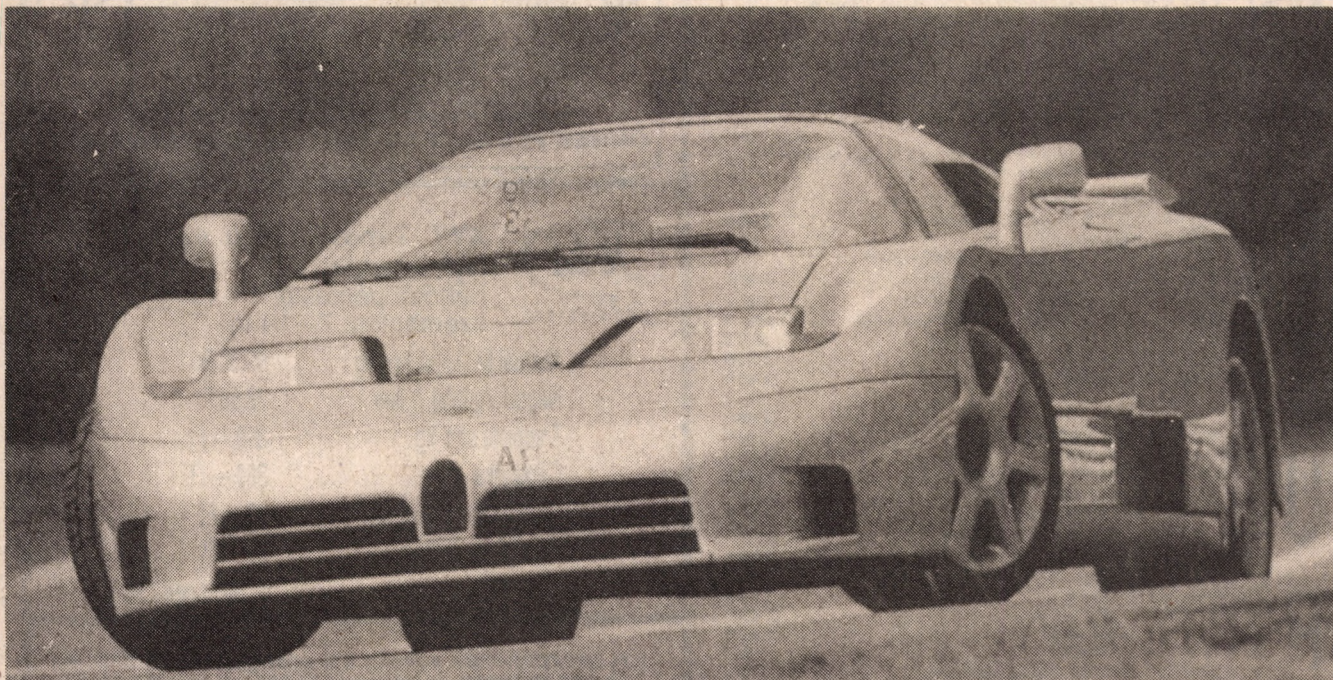
Nagy-Britanniában a híres Lotus sportkocsi Colin Chapman tervező nevéhez fűződnek.

Chapman 1982-ben halt meg, életében, s halála után a Lotus gyár egyik anyagi nehézségből sodródott a másikba. 1986-ban a General Motors vásárolta meg a céget, amely tavaly 61 millió fontos forgalom mellett 36,6 millió font veszteséget halmozott fel (1988-ban a veszteség még alig haladta meg a kétmillió fontot).

A Lotus mindössze egy sportkocsimodellt, az Espiritet gyártja, amelyből idén várhatóan 350 darab készül majd el. (Az anyagi nehézségek miatt a Lotus tavaly kénytelen volt beszüntetni Elan modelljének gyártását. Az Elan típus a cégnek 24,4 millió font

veszteséget „hozott”.) A felvásárlás keretében a Bugatti tulajdonába került a Lotus gyártó- és tervezőbázisa, valamint az 59 dealerből álló amerikai értékesítőhálózata. A fúzió után mind a Bugatti, mind pedig a Lotus megtartja márkanevét és „különállását”. Szorosan együtt fognak viszont működni a fejlesztésben és a marketingben. Hírek szerint a Lotus szakértelmét igénybe veszi a Bugatti az EB-112-es sportkocsi kifejlesztésének meggyorsításához. A tervek szerint az új csodakocsi 1995-ben kerül majd piacra.

• Gonda György

Bugatti EB 110 Supersport — a legenda él

DISZKONTBÓL — OLCSÓBBAN

HADVYG

Kereskedelmi Rt. Diszkont Áruháza

Budapest, III., Vihar utca 18.

NYITVA:

Hétfő, kedd, szerda, péntek: 7.30-tól 17.30-ig.

Csütörtök: 7.30-tól 18.30-ig.

Szombat: 8-tól 12-ig

Egyéni vásárlóknak és viszonteladóknak a zokni- és harisnyaféléken kívül különféle ruházati termékek (pizsama, férling, színes póló stb.) rendkívüli árengedménnyel, amíg a készlet tart.

export-import

INTERDISCOUNT CASH & CARRY MARKET

— ÁRAINK TARTALMAZZÁK AZ ÁFÁT!

1. Kompletт műholdvevő • sztereo beltéri egység, Single fej, 1,0 dB ofszet tükörrel 60 cm 14 999 Ft, 90 cm 15 999 Ft, 110 cm 17 999 Ft, 130 cm 18 999 Ft
2. Műholdvevő (2 család) 2 beltéri egység + Twin fej + ofszet tükör 28 999 Ft
3. Műholdvevő (4 család) Astra+MTV 1+2, 4 beltéri egység + Twin fej + Multiswitch + ofszet tükör 54 999 Ft
4. Műholdvevő Astra-Eutelsat/Duna tv-set, beltéri egység, 2 Single fej, Magic box 130 cm ofszet-3 fej tartógyűrű 23 999 Ft
5. Eutelsat/Dunasat-bővítéssel + Single fej + Magic box + ofszet tükör 5999 Ft
6. Forgatható motor 200 csatorna műholdvevő szett beltéri egység, Single fej, ofszet tükör 130 cm Positioner távirányító 18" motor polar 39 999 Ft
7. AM-mikro komplett szett, ofszet tükör + fej + AC (adapter) Ampli filter 8999 Ft
8. Sztereo beltéri egység 2050 Mhz, 200 csatorna, Onscreen, 2xScart 12 999 Ft, Universal Camping beltéri 12V/220 volt 11 999 Ft
9. Műholdvevő (2 család) Astra-Eutelsat/Duna Tv-2 beltéri egység, 2 Twin fej, 2 Magic box, 130 cm ofszet tükör 3 fej tartógyűrű (Kopernikus) 41 999 Ft

S Z U P	RG 6 KOAX KÁBEL MŰHOLDVEVŐ-TV 19,90 Ft/m, min. 10 m 199 Ft	2 999 Ft
	ELIN SZUPER GYŰMÖLCSCENTRIFUGA 1300 ml/két tartályos	1 899 Ft
	12 SZEMÉLYES FILTERES KÁVÉFOZÓ	999 Ft
	ELIN KÁVÉDARÁLÓ 1299 Ft	RÁDIÓS + LÁMPA
	GŐZÖLŐS VASALÓ 1999 Ft	TURMIX 3 499 Ft
	KENYÉRPÍRÍTÓ 1999 Ft	KÉZIMIXER 1 699 Ft
	DIGITÁLIS MÉRLEG 4199 Ft	ELEKTROMOS KÉS 1 599 Ft
	PORSZÍVÓ 1000 Watt 8999 Ft	
	KÉZIMIXER, TARTÁLYAL, APRÍTÓ 3 999 Ft	
	UNIVERZÁLIS KONYHAI ROBOTGÉP 4 499 Ft	
	HAJSZÁRÍTÓ 1200 watt 999 Ft	
	TEFAL FRITEUSE 3 999 Ft	
	UNIVERZÁLIS POWERBANK 12 V/220 VOLT 6999 Ft	
	MICROSTAR 14 LITERES MIKROSŰTŐ 13 999 Ft	
	GOLDSTAR 17 L. FORGÓTÁNYÉROS, DIGITÁLIS MIKROSŰTŐ 18 599 Ft	
	GOLDSTAR FORGÓTÁNYÉROS 17 l MIKROSŰTŐ 14 599 Ft	
	GOLDSTAR FORGÓTÁNYÉROS 23 l MIKROSŰTŐ 17 599 Ft	
	GOLDSTAR MIKROSŰTŐ, GRILLES, FORGÓTÁNYÉROS 30 l 32 999 Ft	
	SAMSUNG SQ 1200 ÍRÓGÉP 13 999 Ft / HIFI MUSIC CENTER 9 999 Ft	
	KÓNICA/AGFA SR-100/36 EXP. FILM 279 Ft/3M SCOTCH EXL 100 NEW/36 exp. 199 Ft	
SONY, MAXELL FLOPPY LEMEZ 5,25 DD 449 Ft		
Comp Disc 5,25 DD 199 Ft/BASF 5,25 DD 239 Ft		
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 5,25 HD 649 Ft		
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 3,5 DD 649 Ft		
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 3,5 HD MAXELL 1199 Ft/JVC 999 Ft		
NONAME FLOPPY LEMEZ 5,25 DD 179 Ft		
NONAME FLOPPY LEMEZ 5,25 HD 349 Ft		
NONAME FLOPPY LEMEZ 3,5 DD 449 Ft		
NONAME FLOPPY LEMEZ 3,5 HD 649 Ft		

MOST

SOKKAL OLCSÓBBAN PÓTLHATÓ!

görög és holland kerti bútorok	37 és 44 részes francia Duralex üveg étkezéslet és más üvegáruk	angol és kínai bögrék 19 részes olasz tányérszettel német porcelántányérok
folpack fólia papírsebkendő osztrák szódászfifon fürdőszoba-felszerelési cikkek kerti szerszámok	brazil kerámia sütőtálak	

MINDEN ÜZLETBEN MÁS-MÁS KINÁLAT!!!

A VÁSÁRLÁS ÉRTÉKÉTŐL FÜGGŐEN TOVÁBBI ENGEDMÉNYEK!!!

M Á R 1 7 H E L Y E N :

Budaörs, Károly király u. 145. 186-8100/250
Miskolc, Besenyői u. 15. (46) 342-011
Miskolc, Csovini út 2. (46) 340-478
Eger, Citrakapu tér 26. (36) 312-023
Sáigótarján, Vásár tér 2. (32) 312-860
Nyíregyháza, Kálai Éva út 7. (42) 313-133
Szeged, Kereskedő köz 4. (62) 323-722/17
Szolnok, Csaba u. 28. (56) 425-044
Győr, Régi Veszprémi út 14-16. (96) 318-332

Sopron, Somfalvi út 14. (99) 313-043
Zalaegerszeg, Gőcsey út 37. (92) 312-470
Veszprém, Fenyves u. 21. (88) 328-711/22
Pécs, Verseny utca. (72) 324-026
Kaposvár, Pécsi út 16. (82) 318-023
Kecskemét, Széchenyi tér 15. (76) 328-132
Debrecen, Plác u. 57. (52) 314-349
Békéscsaba, Andrássy u. 32. (66) 328-820

ÖNNEK IS ÜZLET AZ AMFORA RAKTÁRÜZLET!

XVII., Táncsics M. u. 43—47.

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig: 7—19-ig,
szombaton: 7—14-ig

Normál kristálycukor, kg	66,50 Ft
Napraforgóolaj, 1 liter	78,50 Ft
Trappista sajt, kg	319,— Ft
Gépsonka, kg	389,— Ft
Dreher pils sör, 0,5 liter	39,— Ft
Pepsi Cola, 2 liter	69,— Ft
	(+ 50 Ft betétdíj)

Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha 10 000 Ft felett, még további 3%-ot, ha 50 000 Ft felett készpénzzel fizet!

Hűtésre szorul a felpörgött gazdaság

Kényszerlassítás Kínában

Erőteljes fékezés kezdődött a kínai gazdaságban, amely az 1978-ban elindított reformok eredményeként jelenleg a leggyorsabban fejlődik a világon. 1992-ben a bruttó hazai termék (GDP) növekedése 12,8 százalék volt, az idei esztendő első felében pedig már elérte a 14 százalékot. Az első félévben az ipari termelés 25,1, a beruházások 61, a lakossági fogyasztás pedig 21,6 százalékkal bővült.

Ez a nagy ívű, dinamikus fejlődés önmagában nem lenne baj, ha nem párosulna az infláció felpörgésével. Tavaly a hivatalos infláció a városokban 6 százalék volt, vidéken pedig meghaladta a 12 százalékot. Nem hivatalos becslések szerint a pénzromlás mértéke az ázsiai országban jelenleg már 20 százalék körüli, s félt, hogy a nagy ütemű gazdasági fejlődés az infláció áldozatává válik. Peking számára egyértelmű, hogy a gazdaság „hűtésre”, lassításra szorul, amely elsősorban a bankrendszeren és a pénzügyek szigorításán keresztül lehetséges. A fékezés elkerülhetetlen már csak azért is, mert hírek szerint az ezredfordulóra Kína meg akarja valósítani a piacgazdasági átmenetet. A gazdasági rendszer átszervezésére alakult állami bizottság vezetője nemrégiben bejelentette, hogy Peking az ezredforduló évét tűzi ki határidőnek a tervgazdálkodás felszámolására és a piacgazdaságra való átmenet befejezésére.

A már-már ellenőrizhetetlen, elszabaduló gazdasági növekedés kordában tartására a kormány a megszorító intézkedések sorát kívánja a következő hónapokban bevezetni. Az intézkedések egy része a veszteséges állami vállalatok költség- és kiadáscsökkentésének kikényszerítésére irányul. (Ismeretes, hogy Kínában az ipari termelés fele még mindig az állami szektorból származik, ugyanakkor az egész gazdasági tevékenység háromnegyedét a magánszektor, a vegyesvállalatok és a szövetkezetek adják.) Az állami vállalatoknak többek között megtiltják a mértéktelen

gépkocsi- és mobiltelefon-vásárlást, s a tartósan veszteséges cégek nem kerülhetik el a felszámolást.

Az infláció ellenőrizhetetlen elszabadulását mindenekelőtt a pénzkiáramlás megszigorításával akarják megakadályozni. Az elmúlt években a bankok szinte számolatlanul, korlátozás nélkül nyújtottak hiteleket viszonylag alacsony kamatok mellett. A lakossági megtakarítások jelentős része az alacsony betéti kamatok miatt elkerülte a pénzintézeteket, így ma a kínai bankok többsége likviditási gondokkal küszködik. Becslések szerint a lakosság legalább 200 milliárd dollár értékű nemzeti és külföldi valutát tart otthon. A gyarapodó megtakarításokból mind több tartós fogyasztási cikket vásárolnak, s a kereslet jelentős bővülése ugyancsak az infláció tüzét szítja.

Újabbban valóságos aranyláz tapasztalható Kínában, hiszen a lakosság megtakarításai egy részét értékmegőrzési célból aranyba menekíti. Érthető tehát, hogy Peking minél több lakossági pénzt szeretne becsalogatni a bankokba, ezért a betéti kamatok emelésére is sor kerül. A hitelkiáramlás lassítása érdekében viszont 9-ről 12 százalékra emelik a hitelkamatlábakat.

Szeretnék lelassítani, lehűteni a tőzdelázatot is, ugyanis mind a vállalatok, mind pedig a lakosság a kívánatosnál jóval nagyobb összegeket fordít értékpapírok vásárlására. Nyugati szakértők becslése szerint a nem hivatalos pénzpiacon mintegy 35 milliárd dollár „kering”, vagyis a bankrendszeren kívül ennyi a pótlólagos — és ellenőrizhetetlen — hitellehetőség. A kialakuló pénzügyi káoszért az ország gazdasági vezetői elsősorban a bankokat teszik felelőssé.

A gazdaság gyors ütemű decentralizálása nyomán a bankok viszonylag nagy önállóságra tettek szert. A városi pénzintézetek többé-kevésbé figyelemmel voltak a hitelkvóták és a likviditás alakulására, a vidéki bankok és bankfiókok jelentős része azonban figyelmen kívül hagyta eze-

ket a szempontokat, ezzel a gazdaság túlfűtöttségét maguk is előidézték. A fékezhetetlen hitel-igényt nem tudta szabályozni a központi bank sem. A Kínai

pénzügyi hiteleinek 30 százaléka a veszteséges állami cégek-nél „landol”. A hitelkamatok emelése a vállalatok válságát csak tovább mélyíti — amennyi-

Kínában hódít a Coca-Cola

Népbank feladata — akárcsak a legszigorúbb tervgazdálkodás idején — a központi hitelallokációra, valamint a pénznyomtatásra korlátozódik. Nincsen törvényi lehetősége arra, hogy a gazdaságot a kamatlábakon keresztül „finomhangolja”.

A monetáris rendszer korszerűsítésének alapfeltétele a tartósan veszteséges állami szektor átalakítása, karcsúsítása. (Érdeemes megjegyezni, hogy az ország négy legnagyobb szakosított

ben késik átszervezésük, illetve felszámolásuk.)

A „könnyű pénz”, a bankok laza irányításának és ellenőrzésének korszaka a jelek szerint véget ért Kínában. A kormány az infláció további növekedésének megakadályozására és a gazdaság hűtésére a kamatlábak emelése mellett számos más szigorító intézkedést vezet be.

A második félévben például szüneteltetik a gépkocsi-behozatalt, 20 százalékkal mérséklik a

kormányzat működési kiadásait. Emellett lelassítják az árak felszabadításának ütemét, s visszafogják átmenetileg az infrastruktúrafejlesztési kiadásokat. Szigorúbban ellenőrzik a bankok hitelezési politikáját és gyakorlatát, különös tekintettel a spekulációs célú hitelekre. Új feladatokkal és jogkörökkel ruházzák fel a központi bankot, amely egyre inkább alkalmas lesz a piacgazdaság felé vezető út pénzügyi szabályozására.

A túlfűtött gazdaság „megregulázása” azért is szükséges, mert Kína a jövőben is számít a külföldi működőtőkére, amely nem kedveli a gyorsuló inflációt. A kormány adatai szerint tavaly 9-10 milliárd dollár közvetlen külföldi termelőtőke-befektetés érkezett az országba. 1992-ben a külföldi befektetők összesen mintegy 40 ezer projektre tettek ajánlatot, összesen 58 milliárd dollár értékben. Ezek várhatóan a következő években valósulnak meg, elsősorban az úgynevezett különleges gazdasági övezetekben, amelyek száma már meghaladja a kétezret. S Peking csak akkor számíthat a külföldi tőke-özön folytatódására, ha a beruházók számára minden szempontból kedvező gazdasági környezet teremtet.

A Világbank egyik volt vezető munkatársának számításai szerint a kínai nemzeti össztermék (GNP) 1978 óta évente átlagosan 6,5 százalékkal gyorsabban növekedett, mint az Egyesült Államoké. Ez a szám is jelzi, hogy a következő két évtizedben Kína a világ egyik legnagyobb gazdaságává válhat. Nem kétséges, hogy a hatalmas lehetőségek valóra váltása jelentős mértékben függ az alkalmazott gazdaság- és pénzügypolitikától. A mostani fékezés pedig része lehet az újabb alkalmazkodásnak. A tervek szerint a gazdasági növekedést még az idén 10 százalék körülire „hűtik le”, s ez együtt jár majd az infláció mérséklődésével is, tehát a gazdaság várhatóan ismét „menedzselhető” lesz

Miniszterrel gyobbak”

Elkezdődik a szerkezetátalakítás a bankokban, az sokba kerül, ha sokba kerül, akkor az költségvetési deficit-többletet erredményez. Itt kezdődtek a szakértői egyeztetések. Nem arról van szó, hogy az állam költségek, illetve pocskolja a pénzt, hanem arról, hogy restrukturálás miatt költ többet, ám ennek van hozadéka. Egy dolog azonban kérdés: a deficitet milyen mértékben és honnan finanszírozzuk. Ezt összhangban kell hozni, s ebben segíthet a nagyobb nemzetközi részvétel, illetve a szabadabb kereskedelem és a befektetés élénkítése. Nem segélyre van szükségünk, hanem gazdasági lépésekre. Az IMF egyébként a belső tartalmát nézi a deficitnek, ezért is kell a másik oldalon, a világbanknál „nyomni” a programok révén a gazdasági növekedést.

— Az itteni tárgyalások fényében hogyan látja a hitelmegállapodások sorsát? Vannak ugyanis aggódalmak, hogy ez is „elszáll”, mert nem tudjuk tartani a feltételeket.

— Ez az alapvető kérdés, hogy mi miatt nem tudjuk tartani. Az a program, amit ezzel az intézménnyel összhangban indítunk, illetve gyorsítunk, az ilyen hatással jár, ám nekünk, hangsúlyozom, hogy a deficit tartalmára kell vigyáznunk. Ez a szociális jóléti deficit ugyanis nem ugyanaz a deficit, mint a hitelkonszolidációból adódó deficit.

— Tehát nem látszik annak veszélye, hogy a decemberi első felülvizsgálat után ezt a megállapodást is felfüggeszti az IMF?

— Nem. De a megállapodás nagy próbája a jövő évi költségvetés lesz. Az, hogy megszavazák-e egyáltalán a parlamentben, illetve belenyomnak-e még olyasmint, ami rossz irányban viszi el.

• N. Vadász Zsuzsa

ok Fejérben

rész-tulajdonosok számára kedvezőtlen. A fórumon elhangzott, hogy a földkérpótlás az eredeti tervekkel ellentétben

Leértékelés miatt élelmiszer-áremelés

A forint leértékelése az összes élelmiszer-kereskedelmi hálózatban felveti a kérdést: lemondják a határon túlról szerződés alapján érkező szállítmányokat, vagy 4,5 százalékkal emeljék a fogyasztói árat, illetve megpróbálják-e „lenyelni” ennek egy részét. Összeállításunkból kiderül, hogy a tervezett áremelések nemcsak tejtermékekre, halkonzervekre, a sörre, kávéra, szeszes italokra, hanem a háztartásvegyipari szerekre is vonatkoznak.

Egyes Közért-vállalatokhoz már szerdán este megindult a szállítók ármódosításait tartalmazó listák áradata, miután bejelentették a forint 4,5 százalékos újabb leértékelését. Azok az élelmiszer-kereskedelmi cégek, amelyek sok terméket importálnak, viszonylag nehezebb helyzetbe kerültek, ugyanis — amint azt például a Délker illetékese elmondta — a német sajtortorta (kilója eddig is ezer forint körül volt)

vagy az egyébként nagyon egészséges gyümölcsjoghurt már-már eladhatatlan lesz.

A forint leértékelése nemcsak a tejtermékekre, halkonzervekre, a sörre, kávéra, szeszes italokra, hanem a háztartásvegyipari szerekre is vonatkozik, s így a hazai gyártók előnybe kerülnek. Az intézkedés egyébként a különböző vállalatoknál a kínálat 15-35 százalékát érinti.

Hajdú-Bihar üzleteiben a várható élelmiszer-áremelésről két nagy kereskedő cég vezetőit kérdeztük meg. Hajdú Lajos, a Hélik Rt. kereskedelmi igazgatója arról számolt be, hogy cége — amely számos ABC-áruházat üzemeltet — semmiféle saját kezdeményezésű áremelést nem tervez. Ha mégis drágulnának az élelmiszerek, akkor az a szállítók tarifaemelése miatt lesz, akik azonban egyelőre nem nyújtottak be új kalkulációt. A forintleértékelés révén elsősorban érintett import élelmiszerekből a Hélik

igen keveset árusít, az ilyen áruk készletének alig 15-18 százalékát teszik ki.

Kerecsen Erzsébet, az Alföld Élelmiszer és Vegyiáru Kereskedelmi Rt. vezérigazgatója szintén cége partnereinek bejelentésétől teszi függővé az áremelést. Mint mondta, hagyományos értelemben vett importtermékeket egyelőre mértékben vásárolnak csak, ám a hazánkban gyárakat vett multinacionális cégek külföldről beszerzett alapanyagait sokféle áruban megtalálhatók.

Egyelőre közvetlenül még nem érezni a kereskedelmi árkban a forintleértékelést. Pontosabban a szinte naponta változó árk között nehezen ismerhető fel, hogy valójában milyen mozgatóerők hatására történtek — tudtuk meg miskolci kereskedőtől. Huszág Lajos, a bolthálózatot működtető Drop-In Kft. tulajdonosa elmondta, hogy a kereskedők mindenképpen rá lesznek kényszerítve az emelés-

re, hiszen a szállítócégek is ugyanezt teszik. A közvetlen ok egyszerű: a Mol Rt. már most, más üzemanyag-forgalmazók pedig valószínűleg kicsit később, de bejelentik az áremelést, ami mindenképpen begyűri a termékek áraiba is.

A Borsodi ABC-Áruház Rt. áruforgalmi osztályán elmondták, hogy még nem érezhető a leértékelés az árakban, illetve általában nem szokták a termelők, szállítók bejelenteni az árváltoztatásokat. Olyan is megtörténhet, hogy néhány cég — az ellentétes nyilatkozatok ellenére — megnevezte már az elmúlt héten a forintleértékelést és már jó előre beépítette az aktuális árakba. Persze a külföldről beszerzendő áruk esetében már automatikusan az új kulccsal kell átszámolni az árakat, hazai viszonylatban viszont az is lehet, hogy még hetekbe is beletelik a módosítás.

D. K. — Sz. B. — S. T.

Mától kötelező a Kermi-engedély

Mától nem vámolnak le olyan fogyasztási forgalomba kerülő importterméket, amelynek nincs Kermi-engedélye. A vámjogszabályok mostani módosítása az Európai Közösség szabályaival konform — hangsúlyozta Bárfai Béla, a Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára egy tegnapi sajtóbeszélgetésen.

A Kermi-engedélyeket a belső vámhivatalokban kell bemutatni. Az engedélyt nem kell odaadni a vámosoknak, akik csak a számát írják fel, s így az korlátlan ideig használható. Ha azt meghatározott időre adták meg, úgy annak lejártá után ismét Kermi-engedélyért kell folyamodni. A VPOP tegnapi sajtótájékoztatóján Laczó László szóvivő elmondta, ha a beérkezett árunak nincs Kermi-engedélye, azt nem adhatják ki. Ha a szükséges papírt nem kapja meg az importáló, az árut megsemmisítik, vagy a behozó külkereskedelmi cég külföldre viheti azt. Magánforgalomban behozott fogyasztási cikkek nem vonatkozik a Kermi-engedély megszerzése.

• K M Az engedély nem kell a vámosoknak

Modern autók régi utakon

Az idő és a távolság leküzdéséhez hazánkban a gépjárművek már adottak, ám az útépítés terén még bokros teendőink vannak — mondta Rajkai Zsolt, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium államtitkára tegnap Debrecenben, a Cívus Mobil V. autó- és járműipari kiállítás megnyitóján. Majd hozzátette: új útszakaszok kialakítására nincs elegendő pénz, így a prioritás az elkerülő utak építésén van. Mindennek Debrecen is hasznélvezője lesz, mégpedig a közelében épülő M—3-as autópálya, valamint a gyorsforgalmi úttá átalakítandó 35-ös út, illetve a korszerűsítésre kerülő 4-es főút vonalán. Amint azt az államtitkártól megtudtuk, a Magyarországon közlekedő gépkocsik száma már tavaly meghaladta a kétmilliót. E mennyiségben nagy arányban foglaltatnak a Nyugatról behozott használt autók, amelyek a megszigorított feltételeknek köszönhetően immár zömmel hat évnél fiatalabbak, azaz korszerűek, s környezetkímélők.

• S T

Keserű premier a Wall Streeten

Váratlan megaveszteség a Daimler-Benznél

A jövő hét elejétől jegyzik a New York-i tőzsdén — elsőként a német vállalatok közül — a Daimler-Benz csoport részvényeit. A cég és az amerikai befektetők felfokozott várakozásait azonban jócskán lehűtötte néhány nappal ezelőtt az a bejelentés, miszerint a német ipar „zászlóshajója” 1993 első félévét hatalmas veszteséggel zárta, s mélyrepülésének még nincsen vége.

A Daimler-Benz csoport — amelynek tagja a Mercedes Benz, a Deutsche Aerospace repülőgépgyár, az elektromos készülékeket gyártó AEG és egy pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó vállalat — első féléves mérlege 48 milliárd márkás forgalom mellett 168 millió nettó nyereséget mutatott. Ez a forgalomhoz viszonyítva igen alacsony profit is füstté vált, amikor a tőzsdei bevezetés miatt az amerikai számviteli előírásoknak megfelelően készítették el a mérleget. Kiderült, az óriás vállalat az idei esztendő első hat hónapjában 949 millió márká veszteséget halmozott fel, egy évvel korábban viszont még 965 millió márká volt a nyeresége. Szakértők szerint az USA-ban alkalmazott számviteli és könyvelési rendszer „kegyetlenebb”, de valósabb a németnél, s valójában az mutatja az „igazi helyzetet” a vállalati gazdálkodásról. (Számos tőzsdei szakember állítja, hogy eddig azért nem jelent meg egyetlen német cégrészvény sem az amerikai tőzsdén, mert a vállalatok félték az USA-beli előírásoknak megfelelő megméréstől.)

Tizenkét hónap alatt tehát csaknem kétmilliárd márkával romlott a Daimler-Benz eredménye, s ezt nem vonják kétségbe az amerikai előírásokat elfogadó vállalatvezetők sem. Kétkedésnek nincs helye, hiszen a Daimler-Benz a tőzsdei bevezetés érdekében vállalta az „amerikai” megmérést. Panaszok, reklámálás helyett a menedzsment drasztikus költségcsökkentő intézkedéseket jelentett be, ezzel párhuzamosan sor kerül stratégiamódosításra is.

Németország legnagyobb iparvállalata amolyan állatorvos, amely magán viseli a gazdaság szinte minden betegségét. A hatalmas mérleghiány első sorban az igen magas termelési költségekre, a hazai és a külföldi fizetőképes kereslet jelentős visszaesésére, valamint az erős márká miatti exportcsökkenésre vezethető vissza. A Németországban és külföldön összesen 365 ezer dolgozót foglalkoztató vállalatcsoport forgalma egy év alatt 7 milliárd márkával csökkent, ebből az összegből az autógyártás csaknem 5 milliárd márkával részesedik.

A válságcsomag végrehajtása a tervek szerint 8 milliárd márkás megtakarítást hoz a cégnek 1997-ig. A jövő év végéig 12 százalékkal csökkenik a dolgozók számát, vagyis 44 ezer munkahelyet szüntetnek meg. Az elviselhetetlenül magas német termelési költségek ellensúlyozására az autógyártás mind nagyobb részét helyezik ki a következő években külföldre, elsősorban az USA-ba (!), Mexikóba és a délkelet-ázsiai térségbe. (Autógyártás szakemberek véleménye szerint a termelési helyezés együttjárhat a Mercedes márkánév „megkopásával”;

a kiváló minőség és a megbízhatóság mellett ugyanis a hírnévben — és az árban — az is szerepet játszik, hogy a személygépkocsik és a haszonjárművek Németországban készülnek.)

A világ első számú luxusautó-gyártója kénytelen változtatni termékstratégiáján is. Az évtized közepén a patinás luxuskocsik mellett megjelennek a piacon a négykerék-meghajtású sportos autók és haszonjárművek, legkésőbb 1997-ben pedig megkezdődik a kisméretű autók sorozatgyártása is. A Mercedes vásárlóköré igényli a kisautókat is, a cég ebben a kategóriában nagy üzleti lehetőséget lát. Nemrégiben Frankfurtban mutatták be a mini-Mercit, amely mindössze 3,35 méter hosszú, tehát elmarad a Ford Fiesta és a Renault Clio méretétől, súlya pedig töredéke a két év óta gyártott és forgalmazott S-osztályú kéttonás luxuskocsiknak.

A sportos kiskocsikat Spanyolországban gyártják majd, a szupermini gyártási helyét pedig most választják ki. Az évi 200 ezer kocsi előállító üzem vagy Nagy-Britanniában, vagy Franciaországban, vagy Csehországban épül majd meg, de vég-

ső esetben Németország is szóba jöhet.

A Daimler-Benz négy évvel ezelőtt kebelezte be a Deutsche Aerospace-t, amely tagja a légitársaságok gyártó nyugat-európai repülőgépipari konzorciumnak, az Airbusnak. A profilbővítésnek számos ellenzője volt, akik arra hivatkoztak, hogy az új ágazat elvonja a vezetés figyelmét az alapvető üzletágtól, az autógyártástól. A támogatók szerint a cégházasság a Daimler-Benz diverzifikálását szolgálja, emellett pedig lehetőséget teremt a német repülőgépipar világszínvonalra emelésére. A Deutsche Aerospace nemzetközi együttműködési kapcsolatai gyors ütemben fejlődnek, sőt, időközben 51 százalékos tulajdoni hányadot szerzett a holland Fokker repülőgépgyárban. A Daimler-Benz légiágazata azonban tavaly 341 millió márká veszteséggel zárta az évet, s 1995 vége előtt nem várható nyereség.

A vállalatcsoport legnagyobb tulajdonosa a Deutsche Bank, amely a részvények 28 százalékkal rendelkezik. A cég és a bank kapcsolata a 20-as évek végén kezdődött, amikor a pénzügyi intézmény közreműködött a két autógyártó vállalat, a Daimler

és a Benz összeolvadásában. Azóta a Deutsche Bank mindenkor vezérigazgatója a Daimler-Benz felügyelőbizottságának az elnöke, a pénzügyi intézmény tehát jelentős befolyással rendelkezik. Az idei év eleje óta hírlik, hogy a Deutsche Bank a Daimler-részvények egy részét el akarja adni. Szeptember közepén a híresztelés valóssággá vált: várhatóan a jövő év elején a bank a tulajdonában levő részvények 3 százalékát eladja amerikai befektetőknek. A 3 százalékos egymilliárd márkát képviselő, a továbbra is meghatározó befolyást biztosító „maradék” 25 százalékos tulajdoni hányad értéke 8 milliárd márká.

Az előrejelzések szerint a Daimler-Benz veszteségei 1993 végére 2 milliárd márkára növekednek, s nem várható nyereség 1994-ben sem. A vállalat karcúsítása és az új stratégia megvalósítása több évet vesz igénybe, látványos, gyors változásokra tehát nem lehet számítani. Ráadásul a cégmérleget ezentúl az amerikai előírások szerint is el kell készíteni, így „rejtett hibák” nem maradhatnak.

A jövő heti New York-i tőzsdepremiert természetesen megtartják, kérdés azonban az árfolyam alakulása. Biztató viszont, hogy a költségcsökkentési program bejelentése után a Daimler-Benz részvényeinek árfolyama a frankfurti tőzsdén egy nap alatt 19 márkával emelkedett. A befektetők „honorálták” a gyors intézkedést, s hogy miként reagálnak az amerikaiak, arra a következő hetek adnak majd választ.

Gonda György

VERSENYTÁRGYALÁSI FELHÍVÁS

A Magyar Hírlap Rt. hirdetési igazgatóságának felhívása! Felhívjuk tisztelt Ügyfeleink szíves figyelmét, hogy a versenytárgyalási felhívást érvényesen csak az 1987. évi 19. számú tvr. alapján (megjelent a Magyar Közlöny 1987. évi 52. számában) lehet közzétenni, hogy az ajánlatok beadásának időpontja között — szállítási, vállalkozási szerződéssel kapcsolatos, illetőleg nemzetközi versenytárgyalás esetén — legalább közzétenni, első közlés esetén. A hirdetés szerkesztőségi átfutási ideje minimálisan 10 munkanap. **Hirdetési igazgatóság.** Címünk: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B. Telefon: 461-1111.

A Mezőkövesdi Városi Kórház- Rendelőintézet röntgenkészülékeket kíván versenytárgyalás útján beszerezni

A jelentkezést az alábbiak szerint kérjük megküldeni:

1. Cégismertetés, szervizháttér bemutatása.
2. A készülékekre ORSI-, ORKI-engedély igazolás.
3. Magyarországi forgalmazási jog az ajánlott készülékekre.
4. Fizetési feltételek ismertetése.

Jelentkezési határidő:

a hirdetmény megjelenésétől számított 10 nap alatt írásban kell benyújtani a jelentkezéseket.
A pályázati anyagot a városi kórház-rendelőintézet titkárságán lehet beszerezni 8000 Ft + 25% áfa áron.

Jelentkezési cím: városi kórház-rendelőintézet, 3400 Mezőkövesd, Széchenyi utca 8.

Gödre Község Önkormányzata versenytárgyalást hirdet községi kút kivitelezésére

A tervdokumentáció és a részletes versenytárgyalási kiírás átvehető a megjelenéstől számított egy héten belül a gödrei polgármesteri hivatalban.

A pályázatok benyújtásának határideje: a közzétételtől számított 60. nap.

Cím:
polgármesteri hivatal,
7386 Gödre,
Béke utca 4.

Módosítás

A Magyar Hírlap szeptember 24-i számában szajoli Községi Önkormányzat által közzétett, Szajoli 100 m²-es hidroglobusz-állítást, vezérlésképzést, vízműbe történő bekötést, kapcsolódó vezetékkiváltást és tereprendezés kivitelezésére meghirdetett egyfordulós, nyilvános versenytárgyalás határnapjait a kiíró az alábbiak szerint módosítja:

- A munka megkezdésének időpontja: 1993. december 20.
- Az ajánlat benyújtásának határideje: 1993. november 29. de. 9 óra.
- Az ajánlatok felbontásának helye és időpontja: a kiíró székhelyén 1993. december 3-án de. 10 óra.
- Eredményhirdetés helye és időpontja: a kiíró székhelyén 1993. december 10-én de. 10 óra.

A versenytárgyalási hirdetmény többi pontja változatlan marad.

FELHÍVÁS GENERÁLKIVITELEZŐI VERSENYTÁRGYALÁSRA

A „BERÉP-TERV” Beruházó-, Építő és Tervező Kft. (Debrecen, Széchenyi utca 33.) a Sáránd Községi Önkormányzat megbízásából nyilvános, egyfordulós versenytárgyalást hirdet meglévő általános iskola beruházás bővítésére, generálkivitelezési formában történő megvalósítására átalányárban

Alapadatok:

- Teljesítés helye: Sáránd, Kossuth utca 22.
- A beruházás rövid ismertetése: meglévő általános iskola bővítése földszint- és tetőtér-beépítéssel: 1 db tanterem, 1 db előadóterem, 1 db többcélú terem, 1 db könyvtárszoba, 2 db szertár, továbbá szintenként vizesblokk és közlekedőterület. A részletes műszaki tartalmat és megoldásokat a BERÉP-TERV Kft. által készített műszaki tervdokumentáció tartalmazza.

Egyéb adatok:

- Kivitelezés kezdete: 1993. december,

hivatalában, a befizetést igazoló csekkel bemutatásával, személyesen.

- A fenti összeget a BERÉP-TERV Kft. által biztosított csekken kell befizetni, mely összeget nem fizetjük vissza.
- Az ajánlatok elkészítéséért a megrendelő térítést nem fizet.
- Az ajánlatokat zárt borítékban, 2 példányban kell leadni, 1993. december 6-án 9 óráig a BERÉP-TERV Kft. hivatalában. A borítékra kérjük ráírni „Általános iskolai tanterembővítés”.
- Az ajánlatok nyilvános felbontásának időpontja: 1993. december 6-án 10 óra.

Tiszafüred Tiszafüred-Kócsú és v

Az ajánlatot fővállalkozásra a Beruházás önkormányzat Ajánlatoknak tartalmaznia kell — ajánlattevő nevét, pontos — vállalkozási díjat átalány — az ajánlattevő szerződés — referenciamunkák megnevezését. A pályázati dokumentáció és a pályázati díj 8000 Ft, azaz Nyolcezer forint a hivatal biztosít. A versenytárgyaláson való részvételért a pályázati díj visszajuttatásra kerül. A munka megkezdésének időpontja: 1993. december 10-én de. 10 óra.

Szárnyaló részvényárfolyamok

93.10.1.

Miközben az ipari országok többségének gazdaságát az elhúzódó recesszió „áldásai” sújtják, a nyár közepe óta a tőzsdéken a részvényárfolyamok jelentős emelkedése tapasztalható. Az alacsony vagy éppen csökkenő gazdasági növekedés, a duzzadó költségvetési hiány, a munkanélküliség bővülése, az ipari termelés — jó esetben — stagnálása a tőzsdeindexek tanúsága szerint nem befolyásolja kedvezőtlenül a részvényt piacot, sőt paradox módon különböző áttételeken keresztül még jó konjunktúrát is teremt számukra.

A részvényárfolyamok emelkedése az erőteljes gazdasági fellendülés, illetve az azt megelőző időszak jellemzője, most azonban nem erről van szó. A vezető ipari államokban a részvények árfolyamának magasrepülését most más okokban kell keresni. Az egyéni és az intézményi befektetők megtakarításai, pénzalapjai az alacsony kamatok miatt a korábbinál jóval kevésbé érdeklődnek a kötvények és a kötvényjellegű különböző értékpapírok iránt. Megnövekedett viszont a kereslet a vi-

szonylag magas hozadékat biztosító cég részvények iránt, s a tőzsdékre hirtelen „rázuhant” keresletbővülés látványos árfolyamemelkedést hozott és hoz.

Az Egyesült Államokban évtizedek óta nem tapasztalt alacsony szinten állnak a kamatok, így a bankok által a betéteseknek kínált hozadékok alig haladják meg az ugyancsak alacsony (éves szinten 3 százalék alatti) infláció mértékét. Ilyen körülmények közepette a kis- és a nagybefektetők nagy mennyiségű pénzt bízhatnak a mind népszerűbb befektetési alapokra, nyugdíjbiztosítókra. Ezek a befektetési alapok az elmúlt években már többször is bebizonyították rugalmasságukat és hozzáértésüket, s megbízóik számára sok esetben évi 30-70 százalékos hozadékkal fialtatták a rájuk bízott pénzeket.

Új jelenség, hogy az amerikai befektetési alapok idén számottevően fokozták külföldi investíciós tevékenységüket a tőzsdéken. Korábban a befektetési alapok kezelői csak nagy ritkán helyeztek ki pénzt külföldre, elsősorban az USA-ban forgatták meg tőkéjüket. 1993 első félévében a

pénzalapok viszont csaknem 50 milliárd dollárért vásároltak külföldön részvényeket és kötvényeket. Jól jellemzi az érdeklődést a külföld iránt, hogy tavaly az egész év folyamán összesen 30 milliárd dollárt tettek ki a befektetési, elsősorban a nyugdíjalapok külföldi „beruházásai”. Érdemes megjegyezni, hogy 1993 első félévének végén az alapok külföldi, nem működőtőke-jellegű befektetéseknek összege 200 milliárd dollár volt. Látni való, hogy a befektetési alapok jó érzékkel használják ki azt a még mindig jelentős kamatkülönbséget, amely az amerikai és a nyugat-európai pénzpiacokon már hosszabb ideje tapasztalható.

Különösen gyorsan emelkednek az árfolyamok a frankfurti tőzsdén, pedig Németországban csak lassan csökkennek a kamatok. Szakértők véleménye szerint a német gazdaság kedvezőtlen adatai jó hírt jelentenek a tőzsdének, mert a pénzek ide „menekülnek” nagy részvénykeresletet támasztva. 1994-ben várhatóan már számos jele lesz a német gazdaság megélénkülésének, a tőzsdének azonban nincs mitől tartania.

A recesszió után ugyanis mindig csökkennek a kamatlábak, így valószínűleg még több érvényesülést kereső pénz zúdul majd a részvénytőzsdére.

A frankfurti tőzsde árfolyamirányzatát meghatározó DAX-index idei minimuma 1516 pont volt, szeptember közepén viszont már elérte az 1873 pontot. Egy német kutatóintézet 300 pénzügyi szakember körében végzett felmérése szerint a DAX-index fél éven belül eléri a 2050 pontot.

Ugyancsak a boom jellemzi a londoni részvénytőzsdét. Az FTSE-100 tőzsdeindex idei minimuma 2738 pont volt, szeptember közepére viszont az árfolyamalakulást kifejező index 3025 ponton állt. Látványosan emelkednek a részvényárfolyamok Japánban is: néhány hónap alatt a Nikkel-index csaknem ötezer pontot emelkedett, s jelenleg 21 150 pont körül áll. Az adatok tanúsága szerint emelkednek az árfolyamok a párizsi tőzsdén, s némi javulás tapasztalható a gyengélkedő bécsi és sydneyi tőzsdén is.

G. Gy.

				35 247	36 490	31 424	69 977	1 027	4 664		15 170
	25 578	31 222	126 862	126 761	111 575	244 903	3 766	17 764			54 006
	1 158	4 990	233	6 612	1 251	26 886		3 554			7 413
	2 351	3 890	47 939	104 873	25 300	106 025	1 642	8 852			20 166
	744	2 474	18 854	72 755	5 923	92 352	88	1 411			7 227
-3 064	926	-1 313	-103 516	16 987	-20 621	-202 241	4 378	12 500			-44 604
			1 925	801	5 331	10 771		175			133
							1 036				287
	396	2 127	1 925	801	5 331	11 807		175			420
			9	761		8 052	1 126	4 223			4 108
					11	17					
	636	1 154	9	761	11	8 069	1 126	4 223			4 108
10 528	-240	973	1 916	40	5 320	3 738	-1 126	-4 048			-3 688
7 464	686	-340	-101 600	17 027	-15 301	-198 503	3 252	8 452			-48 292
	694	1 700		33 120	3						
	394	634	1 434	76 590	258	839	100	3 422			
-378	300	1 066	-1 434	-43 470	-255	-839	-100	-3 422			
7 086	986	726	-103 034	-26 443	-15 556	-199 342	3 152	5 030			-48 292
	246	324					1 276	2 089			
6 353	740	402	-103 034	-26 443	-15 556	-199 342	1 876	2 941			-48 292
								1 441			
2 629		120	-103 034	-26 443	-15 556	-199 342	1 876	1 500			-48 292

FRANSTEAM Rt. 1992. évi számadása az érvényes számviteli törvény előírásai szerint készült, a társaság vagyoni és pénzügyi, vagyoni és pénzügyi helyzetét mutatja.

Az egyszerűsített éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az egyszerűsített éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A könyvelés és az évről-évre készülő az ellenőrzés szerint a törvényes előírásoknak megfelel. Az évről-évre készülő az általános számviteli alapelvek alapján vezetett kettős könyvelés adataiból készült és a valóságnak megfelelő képet ad a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelemhelyzetéről. A kiegészítő melléklet az évről-évre készülővel összhangban van.

Az éves beszámolót, mérleget a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az amerikai cégek „biztosra” mennek külföldön

93.10.1.

Meglepő következtetésekre jutott a First Boston Corporation az amerikai vállalatok külföldi beruházásairól szóló adatok elemzésénél. A külföldre befektetett működőtőke célpontjai nem azok az országok és régiók elsősorban, amelyek a leggyorsabban fejlődnek. A First Boston elemezte a washingtoni kereskedelmi minisztérium statisztikáit az amerikai vállalatok külföldi érdekeltségétől származó profitjára vonatkozóan. Az adatok az 1982 elejétől az 1991 végéig terjedő időszakot fogják át. Ebben az időszakban az amerikai cégek nyereségének 30 százaléka külföldön keletkezett, elsősorban a felvásárolt és a saját alapítású cégeknél. (1991-ben ez az arány elérte a 70 százalékot, a „nagy ugrás” mindekelőtt az USA gazdaságát sújtó recesszió következménye volt.)

A vizsgált időszakban a külföldről származó nyereség évi átlagban 10,8 százalékkal növekedett, csaknem kétszerre gyorsabban, mint az amerikai vállalatok hazai nyeresége. A legnagyobb

mértékben az amerikai vállalatok európai tevékenységéből származó profitja növekedett, az emelkedés évi átlaga 16,6 százalék volt. Meglepő módon az Európán, Kanadán és Japánon kívüli amerikai vállalati tevékenységéből származó nyereség évi bővülése az adott időszakban csak mintegy 5,3-5,4 százalékos volt.

A statisztikák tehát arról tanúskodnak, hogy az amerikai cégek működőtőke befektetéseinek első számú célpontjai a stabil gazdaságú fejlett országok voltak 1982 és 1991 között, s a nagy volumenű beruházások nem a gyors GDP-növekedést felmutató fejlődő, újonnan iparosodó államokba irányultak. A működőtőke-kivitel tehát az óvatosság jellemezte, a vállalatok igyekeztek minél kevesebb kockázatnak kitenni külföldi beruházásaikat. A fejlődő, elsősorban a délkelet-ázsiai országokba a közhiedelemmel ellentétben viszonylag kevés amerikai működőtőke áramlott. Az alacsony munkabérek és az ugyancsak elenyésző termelési költségek előnyeit az amerikai

vállalatok inkább a fejlődő országokból származó importon keresztül igyekeztek kihasználni. Az olcsó fogyasztási cikkek importja a helyi vállalatok termeléséből, s nem az amerikai cégek tőkekihelyezéséből származott.

Az amerikai vállalatok külföldi tevékenységéből eredő nyereség kétharmada az ipari országokból származik. A fő profitforrás Európa, amelynek részaránya az 1991. évi 43-ról 1992 végére 60 százalékra növekedett. A külföldről származó profitban Ázsia és a csendes-óceáni térség 16,9, Latin-Amerika 7,2, Kanada 5, Japán 3,5, Mexikó 2,9, a világ többi része pedig 4,5 százalékkal részesedett 1991-ben. A statisztikai elemzés szerint 1991-ben a számítógép-ipari, az autóiipari, a vegy- és gyógyszeripari, a dohányipari cégek, valamint az elektronikai részegységeket gyártó, a kőolajiparban tevékenykedő és a hirdetési vállalatok értékesítésének legkevesebb egyharmada irányult a külföldi piacokra.

G. Gy.

Helye: a Sáránd Községi Önkormányzat hivatalában.

— Az eredményhirdetés időpontja: 1993. december 6-án 15 óra.

Helye: a Sáránd Községi Önkormányzat hivatalában.

**BERÉP-TERV
BERUHÁZÓ-, ÉPÍTŐ ÉS TERVEZŐ KFT.,
DEBRECEN**

Egyéb feltételek a pályázati
A pályázat benyújtásának h
A pályázat benyújtásának h
A pályázatokat lezárt boríték
„Kócsújfalu ivóvízbázis-bő
A pályázatok felbontásának
Eredményhirdetés helye és i

**SÉG ÖNKORMÁNYZATA,
eruházó
VERSENYTÁRGYALÁST
det a
vízcsatorna-hálózat kivitelezésére,
helyezésére
vitelezésére, üzembe helyezésére**

-án de. 11 óra.

6., iktató.

ber 8-án 11 óra 30 perc.

6.

6.

és a részletes pályázati feltételek 1993. október 4-től
Kft.-nél, Nyíregyháza, Ifjúság u. 2. [tel.: (42) 316-542].

-403759. számú számlára 60 000 Ft befizetésének
író nem téríti vissza.

víztisztító telepre együtt, de külön-külön is

zesülnek.

**DOMBRÁD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA,
mint beruházó**

**A NOMB
— Salgótarján,
m**

- Kishartyán és Sósartyán kö
hálózatainak és az ingatlan
(az ingatlanokon kiépített cs
továbbá Kishartyán—Sósha
szennyvíztisztító-telep, valar
- Dejtár község szennyvízcsa
ingatlanok házi bekötővezet
kiépített csatlakozócsonkkal
Ipolyvece—Patak közös sze
kiviteleti tervdokumentációinak
bekötővezetékek terveinek ü
engedélyeztetésére és a kiv
megvalósítására.

Az ajánlattétel alapja:

- A MÉLYÉPTERV KÖZMŰTE
1992/7-8. törzsszámú Kishar
települések szennyvízcsatorn
Sósartyán közös szennyvíz
engedélyezési tervdokument
2/93., H.7701-2/1993. és H.7
létesítési engedélyek, valami
- K. & T. Mérnöki Szolgáltató I
Dejtár község szennyvízelve
Ipolyvece—Patak közös szer
engedélyezési tervdokument
8/1993. és H.7530-8/1993-1
engedélyek,
- versenytárgyalási felhívás.
A dokumentációk átvehetők
mélyépítési osztályán
- Kishartyán és Sósartyán sz
létesítési engedélyezési ter

Áramvonalasít a US West

A Magyarországon is terjeszkedő, denveri székhelyű US West távközlési vállalat bejelentette, hogy a következő három évben 15 százalékkal, mintegy kilencezer fővel csökkenti dolgozóinak számát az Egyesült Államokban.

A létszámcsökkentés része annak a korszerűsítési programnak, amelynek keretében a US West kedvezőbb pozíciók elérésére törekszik az amerikai távközlési cégek mind kíméletlenebb versenyében.

Ismeretes, hogy az US West a hét regionális Baby Bell telefontársaság egyike, amelyeket akkor hoztak létre, amikor a nyolcvanas évek közepén egy bírói határozat nyomán megszűnt az A. T. and T. távközlési óriásvállalat monopóliuma az amerikai piacon. Szolgáltatásai

az Egyesült Államok 14 államára terjednek ki.

Az amerikai regionális telefon- és távközlési cégek mind nagyobb versennyel kénytelenek számolni a „külsők” részéről is. Az új városi telefoncégek, a távolsági beszélgetések lebonyolítására szakosodott vállalatok, valamint a sokcélú kábelüzemeltetők igyekeznek piacot teremteni szolgáltatásaik számára, elsősorban a regionális távközlési cégek rovására. A távközlési ipar az USA-ban az interaktív multimédia rendszerek irányába fejlődik, amelyben meghatározó szerepe van a hangot és képet egyaránt továbbító különleges kábelhálózatnak. A regionális telefontársaságoknak nemcsak az új multimédia cégekkel kell felvenniük a versenyt, hanem saját szolgáltatá-

sait is ki kell bővíteni, s élniük kell minden korszerűsítési lehetőséggel.

A denveri vállalat bejelentése szerint — tudósít a Financial Times — a US West lesz az első regionális távközlési vállalat, amely alkalmazza majd a kedvezőbb könyvelési lehetőségeket. Ennek értelmében gyorsított amortizáció alkalmazható az üzemekre és a berendezésekre. A rézkábelelek esetében például eddig 27 év volt az amortizáció ideje, most ez 15 évre csökken.

Az önáramvonalasítás a US West számára is jelentős kiadásokkal jár. A dolgozók számának megnyirbálása például 160 millió dollárjába kerül a cégnek.

G. Gy.

93.10.1.

**üzési Kft. a Hajdúnánás Polgármesteri Hivatal
fordulós versenytárgyalást hirdet
VÍZCSATORNÁZÁS II. ÜTEM
számú kiviteli tervdokumentációja alapján**

szügyi fedezete a vállalkozási szerződés mellékletében

a hozzá tartozó NA 150-es PVC-KG bekötővezetékek
zetékre történő rákötéssel, videokamerás felvétellel.
1993. november 26-án 9 óráig.

Polgármesteri Hivatal címére kell személyesen vagy

“SZENNYVÍZCSATORNÁZÁS II. ÜTEM” megjelölést.
sét követően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
eztetést követően — pénteken munkanapokon
5 10 000 Ft ellenértékért.

10 óraker.
ti tárgyalója.
9.30 óraker.
ti tárgyalója.

**nár-Bereg Megyei
üzési Kft.**

48 000 Ft,

— Dejtár szennyvízellátás kom
tervdokumentációja (2 db) 32
térítendő készpénz befizetés
7—15.30 óráig.

Versenytárgyalás csak átvett d
a teljes feladatvégzésre (terv
engedélyeztetése, kivitelezés)

— Kishartyán és Sóshartyán kc
— Dejtár komplett szennyvízell
külön-külön.

A szennyvízcsatorna-hálózat v
az engedélyezési tervtől eltér
a szennyvíztisztító-telepek v
az engedélyezési tervtől eltér
alternatívaként, más technol
változatokra is tehető ajánla
az engedélyeztetés is a váll

A tervtől eltérő csőanyagváltozá
feltétele, hogy a betervezend
tervdokumentáció elkészültéi
alkalmazási (minőségi, közeg
engedéllyel rendelkezzen.

Az ajánlatoknak különös tekinte

— vállalkozó nevét, székhelyét,
— referenciasmertetőt,
— banki információt,
— a kezdés időpontját,
— a felhívás szerinti teljesítési h
— a vállalkozási díjat átalányár
belső tervezési és kivitelezés

**Kishartyán és Sóshartyán von
vonatkozásában továbbá:**

— Kishartyán szennyvízcsatorn
házi bekötővezetékek) vállal
ezen belül tervezési és kivite

Nyugati beruházások Kelet-Európában

Oroszország a legvonzóbb?

Az 1993 márciusig tartó másfél évben mintegy 42 milliárd dollár beruházásra került sor, illetve ekkora összegű investíciókat helyeztek kilátásba nyugati vállalatok Kelet-Európában — közölte az amerikai East European Investment Magazine című szakfolyóirat. Az összeg 1700 ügyletre vonatkozik térségünk 28 országában.

A nyugati beruházások igen változatos képet mutatnak, kiterjednek a cégfelvásárlásokra, a privatizációra, a zöldmezős beruházásokra és vegyes vállalatok alapítására. Az összesítés szerint Oroszország vonzotta a legtöbb nyugati tőkét: külföldi cégek 402 üzlet keretében 10,56 milliárd dollár investícióra vállaltak kötelezettséget, illetve helyeztek kilátásba. A végrehajtott és a szándékolt befektetések döntő többségének célpontja az energiaipar. A szakfolyóirat szerint a beruházások átutalásával a befektetők egyelőre kívárnak, megvárják a tulajdonjogi és egyéb jogi helyzet

egyértelmű tisztázását Oroszországban. A beruházási-célpontlistán Kazahsztán áll a második helyen 9,12 milliárd dollárral. A nyugati vállalati befektetések ebben az országban is döntően az energiaszektorra célozták meg: az olasz Agip és a British Gas több mint 6 milliárd dollárt akar beruházni földgázkutatóra, -kitermelésre és a szállítás infrastruktúrájának kiépítésére. Az amerikai Chevron olajtársaság a tengizi kőolajmezők fejlesztésében vesz részt. Azerbajdzsán a vizsgált időszakban hét vegyes vállalati projekt megvalósításáról tárgyalt, amelyek külföldi beruházási vonzata 2,56 milliárd dollár.

A FÁK-országokon kívül Lengyelország volt a legnépszerűbb külföldi befektetési célpont. A vizsgált másfél évben 162 üzlet keretében csaknem 5,6 milliárd dollár investíció került szóba, illetve valósult meg. Magyarország 3,16 milliárd dollár külföldi működőtőkét vonzott, s ez az összeg 334 üzletre vonatkozik. Kelet-

Európában továbbra is Magyarország áll az első helyen az egy főre jutó külföldi beruházások összegét illetően. Csehországra 1,4 milliárd, Szlovákiára pedig 191 millió dollár külföldi beruházás jutott az 1993 márciust megelőző 18 hónapban.

A külföldi befektetők és investálni szándékozók sorát az amerikai cégek vezetik, amelyek elsősorban az energiaipar, a szállítás és a fogyasztási cikkek gyártó ágazat iránt érdeklődnek. Amerikai székhelyű vállalatok térségünkben 469 ügyletben 13,6 milliárd dollárt fektettek be, illetve vállaltak investíciós kötelezettséget. Olaszország szándékolt és megvalósított kelet-európai befektetései összege 7,8 milliárd dollár. Az Agip Kazahsztánban érdekelt nagy összegű beruházással, a Fiat pedig a lengyelországi autógyártásba investál kétmilliárd dollárt.

Forgalmi alap tavalyi mérlege nem megfelelő Helytelenül az alapok gazdálkodásában

**Alapok zárszámadás
mérése nem a valóságos
tükör, mert
helytelen körülmények — derül ki
a zárszámadásról
az éves jelentésből.**

li kezelés miatt — több százmil-
lióval magasabbak az alap mér-
legében szereplő adatoknál.

A jelentés aláhúzza: a világki-
állítási alap 1992. évi gazdálko-
dásáról a zárszámadás nem tar-
talmaz elszámolást. Az alapot
1992-ben a vagyonszerzési
irányelvek szerint 4 milliárd for-
intot kellett volna meg a privatizá-
ciós bevételekből. Az ÁVÜ be-
vételeinek elszámolásából vi-
szont kiderül: ehelyett csak más-
fél milliárd forintot kapott az
alap. Ezt az összeget viszont az

szálltak át. A lakásalap meg-
szüntetésével összefüggő felada-
tok végrehajtásáról a pénzügy-
miniszternek 1992. május 31-éig
kellett volna beszámolnia a kor-
mánynak, amely azonban nem
történt meg — húzza alá az ÁSZ
jelentés. Megemlítve azt is: a la-
kásalap-kezelő Szervezet 1992.
március 31-én megszűnt, azon-
ban az OTP-nél vezetett számlá-
ja ma is működik, több százmil-
lió forintos kifizetéseket bonyolít
le. Ennek oka, hogy a takarékszö-
vetkezettekkel még nem tör-
téntek meg az elszámolások, hi-
szen egyetlen ember végzi az ez-
zel kapcsolatos feladatokat a
PM-ben. A kellő hatékonyság
hiányában ez több évig elhúzód-
hat még — kifogásolják a szám-
vevők.

A jelentésből az is kiderül: a
Belügyminisztérium kezelésében
lévő letelepedési alapról nem ké-
rtek éves költségvetési be-

a beralap felhasználásának elő-
irányzatairól, módosításáról és
tényleges teljesítéséről nem tud-
tak a számvevők számára doku-
mentumokat bemutatni. Mint-
ahogy több átutalást sem tudtak
dokumentumokkal bizonyítani.
(Az alapot felügyelő miniszter
már vizsgálatot rendelt el a gaz-
dálkodás áttekintésére.)

A jelentésben az is áll: a fog-
lalkoztatási alapról készített
számszaki beszámoló és a szö-
veges indoklás nem egveztethe-
tő, sem tartalmában, sem szám-
szakilag nem felel meg egymás-
nak. A számvevők kifogásolják:
az alapok meghatározott célokra
történő ráfordításai többszörös át-
fedéseket tartalmaznak, ami vé-
leményük szerint az amúgy is
szűkös források szétaprózását je-
lentik. Ugyanakkor kedvező je-
lenségnek tartják: míg az alapok
kiadásai tavaly az előző évihez
viszonyítva 10 százalékkal nőt-

Fények és árnyak a Saabnál

Ismeretes, hogy a General Motors 1989 novemberében 600 millió dollárért megvásárolta az autógyár részvényeinek 50 százalékát a másik tulajdonostól, a Saab-Scania-tól. Az elmúlt négy esztendőben a Saab veszteséges volt, összesen 10 milliárd svéd korona (1,25 milliárd dollár) deficitet halmozott fel. Ugyanebben az időszakban az amerikai és a svéd tulajdonos összesen 8 milliárd korona értékű tőkeinjekcióban részesítette a vállalatot.

A tartósan veszteséges üzletmenet fő oka a világ autópiaconak tartósan lanyha kereslete, amely különösen érzékenyen érintette a luxuskocsik gyártóit. Európában és az Egyesült Államokban — a Saab két legfontosabb piacán — a gépkocsik iránti kereslet 30 százalékkal zsugorodott a luxuskategóriában. 1989-ben a Saab csaknem 110 ezer gépkocsit értékesített, tavaly viszont az eladott autók száma nem érte el a 87 ezret. Nem túl rózsásak az idej kilátások sem, hiszen az első félévben csak 36 ezer Saab-kocsi talált vevőre.

A vállalat vezetői az új 900-as modellről

azt várják, hogy jövőre nyereségesé teszi a céget. Nyolcvanezer gépkocsi értékesítésekor a Saab már nem veszteséges, s a várakozások szerint a jövő évi eladások a különböző Saab-modellekből jóval meghaladják ezt a mennyiséget. A cég marketingigazgatójának várakozása szerint az első évben 45 ezret adnak majd el az új modellekből szerte a világon. Különösen sokat várnak az amerikai premiértől: a nyolcvanas évek közepén az USA-ban még évi 48 ezer Saabot adtak el, 1993 első hat hónapjában pedig mindössze 9500 gépkocsit értékesített a svéd autógyár az óceán túlsó oldalán. Reményeik szerint az új modell kelendő lesz az amerikai piacon.

A Saab—900 fejlesztési költsége 4,5 milliárd korona volt, s a munkálatok a tervezéstől a gyártásig három és fél évet vettek igénybe. A General Motorsszal kiépített szoros együttműködésnek köszönhetően a tervezési és fejlesztési költségeken 30 százalékot sikerült megtakarítani. Hírek szerint a Saab—900-as ára valamivel alacsonyabb, mint az azonos kategóriájú versenytársaké.

Egyelőre nincsen sok remény arra, hogy a Saab eladásai belátható időn belül elérjék az 1988-as rekordévet; akkor 340 ezer gépkocsit értékesített a svéd gyár. A jövedelmező működés azonban reális célkitűzés, a nemzetközi autópiacon ugyanis jövőre a kereslet enyhe emelkedésével számolnak a szakemberek. Ráadásul a Saab—900 néhány extra-extrát is kínál: szuperbiztonságot, elenyésző mennyiségű károsanyag-kibocsátást, s nem utolsósorban a repülőgépekről már jól ismert „fekete doboz”. Ez a műszer a gépkocsi működésének minden mozzanatát regisztrálja, tehát jó szolgálatot tesz az esetleges balesetek körülményeinek vizsgálatakor.

A Saab vezetői bejelentették, hogy a vállalat saját pénzügyi alapjaiból, valamint a General Motors és a Saab Scania anyagi támogatásával megkezdődik a következő új modell, a superluxus Saab—9000 fejlesztése. Ez a luxusmodell várhatóan öt éven belül piacra kerül.

SZENZÁCIÓS ÁRON NÉMET BÚTOROK!

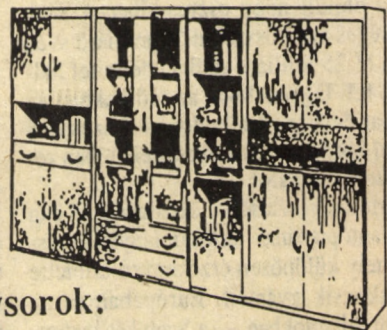
Cím: 1211 Budapest, Szabadkikötő út 12. Telefonszám: 277-5845

OKTÓBERI AJÁNLATUNK!

Előszoba:
19 900,- Ft

Szekrénysorok:
59 900,- Ft

Karcsúsításra készül Svédország legnagyobb iparmágnás családja

Őrségváltás Wallenbergéknél

A svéd gazdaság egyik meghatározó tényezője a Wallenberg-dinasztia, amely 33 milliárd dollár értékű vállalatot tart tulajdonában, illetve ellenőrzése alatt. Ezek a cégek képviselik a stockholmi tőzsdén forgalmazott értékpapírok mintegy 40 százalékát. Az elhúzódó recesszió természetesen a Wallenberg-cégeket sem hagyta érintetlenül.

Az iparmágnás dinasztia feje, a 68 esztendő Peter Wallenberg fokozatosan visszavonul a napi üzleti életből, s a vállalatbirodalom irányítását két fiára, Jacobra és Marcusra bízta. Ők már az ötödik generációt képviselik a családban, amely 1856 óta mind fontosabb szerepet tölt be az északi ország gazdasági életében. A családi vállalatbirodalom többek között meghatározó részesedéssel rendelkezik olyan jól ismert svéd cégekben, mint az LM Ericsson, az Electrolux, a világhírű Astra gyógyszer-gyár, a Saab-Scania, a kompresszorokat gyártó Atlas Copco, az SKF. Svédország első számú kereskedelmi bankjában, a Skandinaviska Enskilda Banken a család 7,7 százalékos tulajdoni hányadot tudhat a magáénak.

Wallenbergéknél az őrségváltásra meglehetősen gondterhes időben kerül sor. Szakértők véleménye szerint a család nem tud olyan mennyiségű tőkéhez jutni, amellyel „zászlóshajóit” — elsősorban az Ericssont és a Saab-Scaniát — versenyképessebbé tehetné a külföldi piacokon. A családi vállalatbirodalom megőrzése jelentős karcsúsítást igényel a két negyven év alatti vezetőtől. Érdekeltségeik egy részét kénytelenek lesznek eladni, emellett vállalati fúziókra, újszerű partnerkapcsolatok létrehozására is rákényszerül-

nek. Jól mutatja ezt az irányzatot, hogy júniusban az Asea-részvények egy hányadának eladása 376 millió dollár bevételt hozott, a Christies International árverési vállalatban meglévő 7,5 százalékos részesedés értékesítése pedig 35 millió dollárt eredményezett. (Érdemes megjegyezni, hogy jelenleg a Skandinaviska Enskilda Banken nincs abban a helyzetben, hogy szinte korlátlanul kielégítse Wallenbergék tőkeigényét. A tavalyi évet a pénzügyi 692 millió dollár üzleti veszteséggel zárta, teljes hitelállományából 7,9 százalék volt a rossz minőségű.)

A Wallenberg-birodalom középpontjában az Investor holdingvállalat áll. A kedvező üzletmenet idején az Investor az érdekeltségektől befolyó osztalékokat a cégek finanszírozására, fejlesztésére fordította. Az idei esztendő első negyedében azonban az Investor 70 millió dolláros veszteséget volt kénytelen elkönyvelni, s a deficit

időszak már 1992-ben elkezdődött. Osztalékbevételei zsugorodnak, miközben a 2,3 milliárd dolláros adósságállomány kamatterhei folyamatosan növekednek.

Noha az Electroluxot, az SKF-et is „keményen” sújtja a recesszió, az Investor számára a legnagyobb gondot a Saab-Scania jelenti, amelynek száz százalékos tulajdonosa. (1990-ben és 1991-ben Wallenbergék 2,3 milliárd dollárért megvásárolták a cég idegen kézben lévő részvényeit is.) Az Investornak az volt a célja, hogy a Saab-Scania akkor még számottevő profitjából terjeszkedjen, illetve finanszírozza más vállalatait. A haszonjárművek és a személyautók piacának tartós gyengülése azonban keresztülhúzta a holding terveit. Számítások szerint a 2,4 milliárd dolláros adósság kamatai és az értékesítés visszaesése miatt idén negatív lesz a Saab-Scania cash flow-ja. Idén a cég kamioneladásai egyharmaddal csökken-

nek, s jövőre sem várható lényeges javulás. A személygépkocsigyártó üzletág — amelyben a General Motorsnak 50 százalékos részesedése van — 1989 óta egymilliárd dollár veszteséget halmozott fel. A két tulajdonos a cég helyzetének javítására kénytelen volt az év elején csaknem 400 millió dolláros tőkeinjekciót adni az autógyárnak.

Nem dicsekedhet jó konjunktúrával a Saab-Scania többi üzletága sem. A katonai és a polgári célokat szolgáló repülőgépgyártó részleg megrendeléselei jócskán visszaestek a hadikiadások világméretű csökkentése, valamint a nemzetközi légiforgalom „mélyrepülése” miatt. Nem véletlen, hogy Wallenbergék a repülőgépgyártásban is keresik a nemzetközi együttműködést. Tárgyalások folynak a British Aerospace, az amerikai Northrop és a francia Dassault vállalatokkal az esetleges szorosabb együttműködésről. Amennyiben belátható időn belül nem

sikerül egészségesebbé tenni a Saab-Scaniát, az Investor kénytelen lesz tulajdoni hányadának egy részét értékesíteni.

Tavaly az Investor 727 millió dollár bevételre tett szert beruházási portfóliója egy részének értékesítéséből, s idén eddig csaknem 400 millió részvény-csomagot értékesített. A vállalatbirodalom mérete — és tőkeszükséglete — azonban olyan jelentős, hogy ezek a bevételek nem hoznak lényeges változást az Investorhoz tartozó cégeknél. A Business Week szerint Wallenbergék tanácsadói azt javasolják, hogy az Ericsson olvadjon össze egy hasonlóan jelentős céggel, esetleg a kanadai Northern Telecommal. Szó lehet arról is, hogy az Investor kénytelen lesz eladni egymilliárd dollár értékű részvénycsomagját az Astrából.

Jacob és Marcus Wallenbergek tehát nem kis feladat és nem kis jelentőségű döntések meghozatala vár. A család ellenőrzése alatt álló vállalatbirodalmat — amelynek évi forgalma 65 milliárd dollár — áramvonalasítaniuk kell, ugyanis ők sem kívánnak szakítani a wallenbergi üzletfilozófiával, nevezetesen: minden körülmények között meg kell őrizni a likviditást.

VERSENYTÁRGYALÁSI FELHÍVÁS

A Magyar Hírlap Rt. hirdetési igazgatóságának felhívása! Felhívjuk tisztelt Ügyfeleink a versenytárgyalási felhívást érvényesen csak az 1987. évi 19. számú tvr. alapján (megjelent a Magyar Közlöny 1987. évi 52. számában) lehet közzétenni, hogy az ajánlatok beadásának időpontja között — szállítási, vállalkozási szerződéssel kapcsolatos, illetőleg nemzetközi versenytárgyalás esetén — legalább közzétenni, első közlés esetén. A hirdetés szerkesztőségi átfutási ideje minimálisan 10 munkanap.
Hirdetési igazgatóság. Címünk: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/b. Telefon: 461-1111.

A Tolna Megyei Önkormányzat nyilvános versenytárgyalást hirdet az Apponyi Sándor Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Lengyel, Petőfi u. 5. fiúkollégium (kastélyépület) vizesblokkokat érintő átalakítási, felújítási munkáira generálkivitelezésben történő megvalósítására.

A kiviteli tervek és részletes versenytárgyalási felhívás a Tolna Megyei Önkormányzati Hivatal, 7101 Szekszárd, Mártírok tere 11—13. I. em. 114-es szobában átvehető 15 000 Ft csekken történő befizetése ellenében 1993. október 11-től október 15-ig 8 és 11.30 óra között. Csekk ugyanott.

Az ajánlatok leadási határideje: 1993. december 8. Feltételek a részletes versenytárgyalási felhívásokon találhatóak.

MH 10 714

Mezőtúr Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala nyilvános egyfordulós versenytárgyalást hirdet vízminőség-javítás fővállalkozású kivitelezésére.

- Az ajánlattételhez a részletes versenytárgyalási feltételek és a szükséges pályázati dokumentáció átvehető: 1993. október 5-től munkanapokon 8—15 óráig a polgármesteri hivatal (5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1.) I/A szobájában, 10 000 Ft vissza nem térítendő díj befizetése ellenében.
- Az ajánlatokat a részletes pályázati feltételeknek megfelelően a szervezési és gazdasági osztályra zárt borítékban kell benyújtani 1993. november 30-án 10 óráig.
- Az ajánlatok bontása 1993. december 6-án 10 órakor a kisteremben (I. em. 8. szoba).
- Az eredményhirdetés ugyanitt 1993. december 10-én 10 órakor.

A pályázatot kiíró fenntartja magának azt a jogot, hogy a legalacsonyabb ajánlati díjat nem köteles elfogadni.

Az ajánlatok elkészítéséért térítési díj nem számítható fel.

Ádámné dr. Bagdán Piroska
polgármester

MH 10 861

Mezőtúr Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet STORZ laparoszkóp készülék szállítására. A készülék nőgyógyászati és sebészeti tartozékokkal együtt szállítandó.

Pályázati felhívás

Mezőtúr Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet állami céltámogatással megalósuló

Veszélyben a 31 milliárdos bevétel?

A jövőjéért aggódik Florida turizmusipara, hiszen a világ legnépszerűbb idegenforgalmi központjában az év eddig eltelt részében kilenc külföldit gyilkoltak meg s több száz turistát raboltak el. Florida a világ első számú idegenforgalmi célpontja; ezt a címet tavaly hódította el Kaliforniától.

A keleti parti államot — amelyet a napfény országának „becézik” — tavaly 43 millió turista keverte fel, közülük mintegy hétmillióan külföldről érkeztek. A legtöbb külföldi látogató Kanadából érkezik, őket követik a brit turisták, mintegy egymillióan évente. Florida a belföldi és külföldi turizmusból tavaly 31 milliárd dollár bevételt tett szert, s az ágazat közvetlenül és közvetve egymillió embernek biztosít megélhetést. Igen nagy bevétel származik az úgynevezett konferenciaturizmusból: tavaly Florida városait és üdülőhelyeit 680 ezer konferencia-résztevő keverte fel. 1992-ben Orlando volt az Egyesült Államok harmadik leglátogatottabb városa, a 13,2 millió turistának mintegy 70 százaléka töltött el a Disney World téma- és vidámparkban több napot.

Kedvelt turistacélpont Miami is, ahol tavaly 4,7 millió külföldi és 3,8 millió amerikai látogató fordult meg. Az utazási irodák már az év elején jelezték, hogy a dollár árfolyamának erősödése a nyugat-európai valutákkal szemben csökkenti

az érdeklődést a floridai nyaralási lehetőségek iránt.

Érthető tehát, hogy a külföldi turistákat idén sújtó példátlan gyilkossági és rablási hullám aggodalmat vált ki az idegenforgalmi szakmában és a floridai hatóságok körében. A Financial Times és a Business Week tudósításai szerint Nagy-Britanniában és Németországban mind többen mondják le tervezett floridai téli szabadságukat, számottevően visszaesett a helyfoglalás a szállodákban és a légitársaságoknál is. Florida állam kereskedelmi miniszterének véleménye szerint a bűnözési hullám idén 15-25 százalékkal vetheti vissza az idegenforgalmat a térségben. Néhány utazási iroda arról ad számot, hogy a novemberből jövő áprilisig terjedő időszakra máris 30-35 százalékkal kevesebb helyfoglalás érkezett, mint egy évvel korábban.

Florida állam költségvetése, valamint a turizmusban tevékenykedő vállalatok, légitársaságok, üdülőközpontok stb. számára távolról sem közömbös az idegenforgalomból származó bevételek, valamint az üdülőparadicsom hírnevének alakulása. A közbiztonság javítása, a bel- és külföldi turisták „visszaszalogatása” érdekében azonnali intézkedéseket határoztak el. (Érdeemes megemlíteni, hogy Floridában az „igazi” turistaszezon novemberben kezdődik, a legtöbben a téli hónapokban — amikor Floridában

25-30 fokos meleg van — „hűz-nak” délre.)

Az állam vezetői 4 millió dollár azonnali segílyt kértek a szövetségi költségvetéstől a rendőrség megerősítésére, különösen Dale megyében. Florida állam emellett saját költségvetéséből is többet fordít a biztonság fokozására. Több mint nyolcszáz fővel bővítik a rendőrség állományát, 24 óras járőrözést vezetnek be az országutakon. Megerősítik a repülőterek és a forgalmasabb turistacélpontok védelmét, az eltűnt látogatók felkutatásában civil ruhás rendőrök is részt vesznek. Ingyenes telefonvonalat „nyitottak” a turisták számára, ahol biztonságukkal kapcsolatos tanácsokat kaphatnak.

A bűnözési hullám okozta félelem azonban nem riasztja el a befektetőket. Az Universal Studios például nemrégiben 3 milliárd dolláros beruházást hagyott jóvá Orlando-ban, ahol megkezdik a Jurassic témapark építését, s újabb szállodák, kongresszusi központok, üdülőparkok és golfpályák is létesülnek. Amennyiben nem sikerül úrrá lenni a most már mind több turista áldozatot szedő bűnözési hullámon, az új létesítmények — együtt a meglévők ezreivel — nem számíthatnak emelkedő bevételekre.

Körösvidéki Vízgazdálkodási Társulatok Egyesülése

(5700 Gyula, Bocskai u. 18.), mint megbízott

nyilvános, egyfordulós versenytárgyalást hirdet

Berettyóújfalu szennyvíztisztító-telepbővítés generálkivitelezésére.

beruházásként valósul meg,
bevételeivel.

A kivitelezés kezdése: 1993. december 20.

A kivitelezés befejezése: 1995. december 20.

m³/nap kapacitású építmény-
nt bővítményt, kihordásos
akkal együtt.

Az ajánlatok benyújtásának helye: Berettyóújfalu Pol-
gármesteri Hivatal műszaki iroda, Berettyóújfalu, Dózsa
György u. 17—19.

Benyújtás határideje: 1993. december 9-én 9.30 órakor.

s a részletes kiírás 30 000 Ft
egváltási díj befizetése ellené-
éki Vízgazdálkodási Társula-
t, Bocskai u. 18., tel./fax: (66)
ekk ugyanitt átvehető.

Boríték bontás időpontja: 1993. december 9-én 9.30 órakor.

Helye: polgármesteri hivatal I. em. kis tanácskozóterme.

rendelő részéről az állami cél-
üteme szerint történik.
éséért díjat nem fizet, a terv-
díjat nem téríti vissza.

Az eredményhirdetés helyét és idejét bontáskor közli a
kiíró.

Az ajánlatot zárt borítékban kell benyújtani „Berettyóújfalu
szennyvíztisztító-telepbővítés” megjelöléssel.

Amire kell:
os címét,
összegű, versenytárgyalási

**Körösvidéki Vízgazdálkodási
Társulatok Egyesülése**

Önkormányzata, 5121 Jászfákóhalma, Fő út 27. (telefon: 1, 3), mint kiíró

Halma községben 2647 fm ivóvízhálózat kivitelezésére egyfordulós

NYILVÁNOS VERSENYTÁRGYALÁST

hirdet.

sra irányulóan kérjük.
beruházásként valósul meg, álla-
telével.

A munka kezdési időpontja: 1993. december 13.

A munka befejezésének időpontja: 1994. június 30.

Egyéb feltételek a pályázati dokumentáció részét képező
„Részletes versenytárgyalási feltételek” szerint.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. december 6-án
9 óra.

A pályázat benyújtásának helye: Polgármesteri Hivatal,
5121 Jászfákóhalma, Fő út 27.

Amire kell:
os címét,
on, költségvetési összesítő, illet-
el,

vezetést valamilyen vállalkozó

Bahreini tulajdonba került a Gucci

A bahreini székhelyű Investcorp bank 100 százalékos tulajdonába került a világ egyik legpatinásabb luxusdivat-vállalata, a Gucci. A pénzügyi intézet még a nyolcvanas évek végén szerzett 50 százalékos tulajdoni hányadot 160 millió dollárért a Gucciban, nemrégiben pedig 170 millió dollárt fizetett Maurizio Gucci 50 százalékos tulajdoni részéért. A 70 évvel ezelőtt alapított divatcég a tranzakciójával teljesen kikerült a Gucci család ellenőrzése alól, az alapító unokája, Maurizio Gucci a jövőben tanácsadóként fog dolgozni a vállalatnál.

A bahreini bank és a volt résztulajdonos között az elmúlt hónapokban botrányos viták voltak, a pénzügyi intézet be is perelte Maurizio Guccit hanyag cégvezetésért. A vállalat kedvezőt-

len teljesítményében a recesszió mellett az is szerepet játszott, hogy korábban a két tulajdonos nem tudott közös nevezőre jutni a követendő üzletpolitikában.

Az elmúlt pénzügyi évben a cég forgalma 225 milliárd líra volt (143,7 millió dollár), ez az összeg lényegesen alacsonyabb az 1991. évi 299 milliárd líránál. Az 1991-es évet a Gucci cég 38 milliárd lírás veszteséggel zárta, tavaly a hiányt sikerült 25 milliárdra lefaragni. A veszteség mérséklését úgy sikerült elérni, hogy a cég a világ számos országában csökkentette elárusítóhelyeinek számát, s tevékenységét elsősorban a hagyományos és nem az extravagáns divatcikkekre összpontosította. Különösen nehéz anyagi helyzetben van a Gucci amerikai érdekeltsége, amely már

több éve veszteséges, és meglehetősen magas az adósságállománya.

Az Investcorp portfóliójában nem a Gucci az első divatcég. A pénzügyi intézet résztulajdonosa olyan márkás „házaknak”, mint a Tiffany, a Chaumet és a Saks Fifth Avenue. Szakértők véleménye szerint — tudósít a Financial Times — az Investcorp rövidesen újratökméskíti a Guccit. A pénzügyileg megerősödött vállalatot ezután valószínűleg jó pénzért eladja majd egy nagyobb luxusipari konszernnek. De az sem kizárt, hogy tőzsdére viszi a divatszakma egyik legismertebb vállalatát, amely a kiváló minőséget és a merész színkombinációkat csillagászati árákkal párosítja.

G. Gy.

93.10.8.

Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell:

- az ajánlattevő nevét, pontos címét,
- a vállalkozási díjat, egy összegű, versenytárgyalási átalányáron,
- referenciákat.

A kivitelezés kezdése: 1993. december 20.

A kivitelezés befejezése: 1994. október 31.

Az ajánlatok benyújtásának helye: Berettyóújfalú Polgármesteri Hivatalának műszaki irodája, Berettyóújfalú, Dózsa György u. 17—19.

Benyújtás határideje: 1993. december 9-én 11 órakor.

Borítékbontás időpontja: 1993. december 9-én 11 órakor.

Helye: polgármesteri hivatal I. em. kis tanácskozóterme.

Az eredményhirdetés helyét és idejét bontáskor közli a kiíró.

Az ajánlatot zárt borítékban kell benyújtani „Berettyóújfalú—Morotva szennyvízhálózat-építés” megjelöléssel.

**Körösvidéki Vízgazdálkodási
Társulatok Egyesülése**

Az ajánlatot generálvállalkozási beruházás önkormányzati bírtárgyalás céljátámogatás igénybevétele érdekében kell benyújtani.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell:

- az ajánlattevő nevét, pontos címét,
- vállalkozási díjat átalányárú, illetve főösszesítő melléklettel,
- az ajánlattevő szerződése által lényegesnek tartott szövegrészeket,
- referenciamunkák megnevezését.

A pályázati rész-tervdokumentáció benyújtásának feltételek kiírása általános szabályok szerint.

Községi Polgármesteri Hivatal

5121 Jászfényszék

munkanapokon 8—15 óra közötti időben, a pályázati díj befizetése mellett, a pénztárban kell a helyszíni felmérést elvégezni.

A versenytárgyaláson való részvétel feltétele a pályázati díj megfizetése, a pályázati dokumentáció megvásárlása, a

„Katalóguscsatorna”^{93.10. 8.} — közös vállalkozásban

Az Egyesült Államok legnagyobb szórakoztatóipari konglomerátuma, a Time Warner és az ugyancsak amerikai divatárkereskedelmi és katalógus-áruház cég, a Spiegel közös vállalatot alapított. A „különös házasság” célja két teleáruház-csatorna működtetése kábeltelevízió.

A két televíziós áruházcsatorna elsősorban a 25—55 éves hölgyek ruházatközpontú igényeit szeretné kielégíteni, emellett számos márkás terméket kínál majd a családok és a háztartások számára is. Az egyik katalóguscsatorna 24 órás programot sugároz, amelynek keretében különböző csomagküldő cégek termékeit kínálják. (A katalógus-áruházak műsoridőt bérelhetnek a vegyesvállalattól.) A programot különféle szórakoztató műsorokkal, hírekkel, valamint divattudósításokkal színesítik. A tévénézők a teleáruházban bemutatott termékeket telefonon rendelhetik meg, s a számlát hitelkártyával, illetve csekkkel egyenlítik ki. A Spiegel képernyőre viszi 500 oldalas

katalógusának nagyobbik részét. A Financial Times tudósítása megemlíti, hogy a katalóguscsatorna nem olcsó tömegárút, hanem márkás és meglehetősen magas árfekvésű divatcikket és lakásfelszereléseket kínál majd.

A jövő századot idézi a közös vállalkozás második televíziócsatornája, melynek szolgáltatásai először a floridai Orlando-ban lesznek elérhetők 1994 első negyedévében, s a későbbiekben fokozatosan terjeszkedik majd az Egyesült Államokban. Az interaktív teleáruház hatalmas videótárral rendelkezik, így a vásárlók számára könnyű lesz a választás. A tévénéző vásárló a távirányító segítségével különböző termékeket „hívhat le” a képernyőre, ahol a ruházati és egyéb árucikkeket minden oldalról bemutatják. Természetesen nem kötelező a vásárlás, lehet „lapozni”, s a megrendeléshez elegendő a megfelelő kódokat „lezongorázni” a távirányítón. Az interaktív rendszer másik oldalán veszik az elektronikus jeleket, s rövid

időn belül postázzák a megrendelt árucikkeket.

A teleáruházak a '80-as évek második fele óta stagnáló forgalommal kénytelenek számolni. Tevékenységük, illetve az általuk kínált nagy üzleti lehetőségek iránt azóta növekedett meg a kereskedők és a médiumok érdeklődése, amióta az USA-ban gőzerővel folyik az interaktív televíziózás, a multimédia rendszer előkészítése. A teleáruház-iparág legnagyobb cége a QVC kábeltelevíziós hálózat, amely tárgyalásokat folytat a Paramount Communications, valamint a Home Shopping Network bekebelezéséről. Az új vegyesvállalat jó pozíciókat biztosít a teleáruház-bizniszben a Time Warnernek, amely az USA második legnagyobb kábeltelevíziós cége. Az Egyesült Államokban a teleáruházak évi 51 milliárd dolláros forgalmat bonyolítanak le, s a Time Warner elnöke szerint a két új katalóguscsatorna újabb dollármilliárdokat jelenthet az üzletág forgalma számára.

4 db háromcsatornás diagnosztizáló EKG-készülék szállítására.

- Az ajánlatokat levélben az árajánlatokat mellékelten zárt borítékban 1993. október 20-án 10 óráig a polgármesteri hivatal szervezési és gazdasági osztályához (5400 Mezőtúr, Kossuth tér 1.) címzetten kell benyújtani.
  - Az ajánlatoknál előnyben részesül az a pályázó, mely PC-alapú EKG management programmal szállítja le a készülékeket.
  - Az ajánlatok bontása 1993. október 29-én 10 órakor a hivatal I. em. 1/a szobájában, míg az eredményhirdetés a kisteremben (I. em. 8. szoba) ugyanezen napon 13 órakor történik.
- A pályázatot kiíró fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa és így zártkörű meghívásos pályázatra a pályázatokat benyújtókat meghívja.

**Ádámné dr. Bagdán Piroska sk.
polgármester**

MH 10 863

**eri Hivatala (4100 Berettyóújfalu, Dózsa György u. 17—19.)
Ársulatok Egyesülete (Gyula, Bocskai u. 18.), mint
ilást hirdet Berettyóújfalu városi tanuszoda befejező
káiának generálkivitelezésére.**

A kivitelezés kezdése: 1993. december 10.

A kivitelezés befejezése: 1994. május 31.

Az ajánlat benyújtásának helye: Berettyóújfalu
Polgármesteri Hivatal műszaki iroda, Berettyóújfalu,
Dózsa György u. 17—19.

**Berettyóújfalu Város Önkor
megbí:**

Bereti

A beruházás önkormányzat
állami céltámogatás igény

Műszakilag egy teljes, 1500
sort kell kialakítani, m
szennyvízkezelő műtárgy.

VW-mentőöv a SEAT-nak

A Volkswagen 1,5 milliárd márkás tőkeinjekcióval igyekszik megmenteni a pénzügyi összeomlástól spanyolországi leányvállalatát, a SEAT-ot. Ez az összeg csak 250 millió márkával haladja meg a leánycég 1993-ra becsült veszteségeinek értékét.

A kényszerakció keretében a VW megvásárolta a SEAT pamplonai gyárát (ott készülnek a Polo kocsik), valamint a gépkocsieladások finanszírozásával foglalkozó Fiseat pénzügyi társaságot. A tőkeinjekcióval egy időben a SEAT vezetősége váltságprogramot jelentett be, amelynek keretében a költségek csökkentése mellett a dolgozók számának megnyirbálására is sor kerül. Az intézkedések célja, hogy a VW-csoport spanyol tagja mielőbb nyereséges legyen.

A felhalmozódott veszteséget a spanyol cég vezetői számos indokkal magyarázzák. Spanyolországban az év eddig eltelt részében 26 százalékkal csökkent a gépkocsik iránti kereslet, de ugyancsak két számjegyű keresletmérséklődés jellemezte Nyugat-Európa többi országának autópiaját is. A pénzügyi válság kialakulásában gyakorlatilag meghatározó szerepet játszott, hogy az elmúlt egy évben a pezeta márkában számolt árfolyama mintegy 30 százalékkal csökkent.

A pezeta leértékelődése ugyan valamelyest segítette az exportot, a SEAT számára azonban számottevően megemelkedtek a korábban márkában felvett hitelek kamatai. A spanyol autóiipari vállalat nagy összegű márkahitelt vett fel nemrégiben a Barcelona mellett épülő, évi 350 ezer gépkocsi előállítására képes új üzem létrehozására, emellett nagy mennyiségben vásárol alkatrészeket Németországból, természetesen márka ellenében.

A SEAT rossz pénzügyi helyzete és a másfél milliárd márkás mentőöv természetesen kedvezőtlenül befolyásolja majd az egész VW-csoport idei pénzügyi mérlegét. Ismeretes, hogy 1993 első hat hónapját a VW 1,6 milliárd márkás veszteséggel zárta, s a harmadik negyedév végén mind kisebb az esély arra, hogy az idei mérleg legalább nullszaldós legyen. Ferdinand Piech, a vállalatcsoport elnöke a nyár közepén még arra számított, hogy cége az év végére kis-mértékben nyereséges lesz.

A VW számára igencsak változós az idei esztendő. Az év első nyolc hónapjában 2,1 millió VW-t értékesítettek, 13 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Németországban az eladások 24 százalékkal estek vissza, Európa átlagában pedig 20 százalékkal. Érdemes megjegyezni, hogy a dekonjunkció miatti értékesítéscsökkenés ellenére a VW továbbra is Európa első számú autógyára: részese a német piacon 20,5, Európában pedig 16,5 százalék.

Az autópiacon dekonjunkció, valamint a kedvezőtlen pénzügyi eredmények miatt a Volkswagen kénytelen felülvizsgálni és mérsékelni beruházási terveit. Ennek egyik — nagy feltűnést keltett — jele, hogy a VW egy nappal a tervezett aláírás előtt lemondta azt az 1,4 milliárd márkás hitelt, amelyet a Világbank finanszírozó leányvállalata, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank, valamint egy pénzügyi konzorcium nyújtott volna számára. A beruházások és a fejlesztések visszafogása elsősorban a Skoda autógyárat fogja érinteni, ahová a következő években a VW 9 milliárd márkát tervezett investálni. A Skoda Automobilova cégben a VW jelenleg 31 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik, amelyet — a korábbi tervek szerint — 1995-ig 70 százalékra kíván növelni. Hírek szerint a VW a beruházási tervek felülvizsgálata után, várhatóan 1993 végén közli további terveit és elképzeléseit csehországi érdekeltsége kapcsán.

NTBÓL — OLCSÓBBAN

ADVYG

Medelmi Rt. Diszkont Áruháza

Budapest, III., Vihar utca 18.

ITVA:

éntek: 7.30-tól 17.30-ig.

30-tól 18.30-ig.

8-tól 12-ig

okni- és harsnyaféléken kívül különféle ruházati
rendkívüli árengedménnyel, amíg a készlet tart.

Import

SH & CARRY MARKET

ARTALMAZZÁK AZ ÁFÁT!

eltéri egység, Single fej, 1,0 dB ofszet tükörrel 60 cm

0 cm 17 999 Ft, 130 cm 18 999 Ft

egység + Twin fej + ofszet tükör 28 999 Ft

TV 1+2, 4 beltéri egység + Twin fej

9 999 Ft

a tv-set, beltéri egység, 2 Single fej,

ij tartógyűrű 23 999 Ft

ic box + ofszet tükör 5999 Ft

ett beltéri egység, Single fej,

motor polár 39 999 Ft

2 (adapter) Ampli filter 8999 Ft

i, Onscreen, 2xScart 12 999 Ft

9 Ft

2 beltéri egység, 2 Twin fej, 2 Magic box,

kus) 41 999 Ft

90 Ft/m, min: 10 m 199 Ft

300 ml/két tartályos

RADIÓS + LAMPA

TURMIX

KEZIMIXER

ELEKTROMOS KÉS

2 999 Ft

1 899 Ft

999 Ft

3 499 Ft

1 699 Ft

1 599 Ft

899 Ft

3 999 Ft

4 499 Ft

999 Ft

3 999 Ft

6 999 Ft

13 999 Ft

18 599 Ft

14 599 Ft

17 599 Ft

32 999 Ft

9 999 Ft

199 Ft

AMFORA

AMFORA

AMFORA

AMFORA

Önnek is üzlet az AMFORA raktárüzlet!

Októberi ajánlat:

- HARMONIA fehér színű spanyol tányérok, kávé- és teáscsészék,
- brazil hóálló sütő- és főzőtálak,
- salgótarjáni poharak, kelyhek,
- kínai porcelán 20 és 30 részes étkezlesek, reggelizőkészletek, kávé- és teáscsészék,
- mosógatógépekben is mosható VYTEX műanyag asztalterítő,
- KLINGENTHAL konyhai kisgépek

RAKTÁRÜZLETEK

Budaörs, Károly király u. 145. 186-8100/250	Zalaegerszeg, Gőcsej út 37. (92) 312-470
Miskolc, Besenyői u. 15. (46) 342-011	Veszprém, Fenyves u. 21. (88) 328-711/22
Miskolc, Corvin út 2. (46) 340-478	Pécs, Varsenyi utca. (72) 324-026
Eger, Citrakapu tér 26. (36) 312-023	Kaposvár, Pécsi út 16. (82) 318-023
Salgótarján, Vásár tér 2. (32) 312-860	Kecskemét, Széchenyi tér 15. (76) 328-132
Nyíregyháza, Kálai Éva út 7. (42) 313-133	Debrecen, Piac u. 57. (52) 314-349
Szeged, Kereskedő köz 4. (62) 323-722/17	Békéscsaba, Andrassy u. 32. (66) 328-820
Szolnok, Csaba u. 28. (56) 425-044	Győr, Rieg Veszprémi út 14—16. (96) 318-332
Győr, Rieg Veszprémi út 14—16. (96) 318-332	Székesfehérvár, József Attila u. 61. (22) 316-415
Sopron, Somfai út 14. (99) 313-043	

A vásárlás értékétől függően
a diszkontárból további engedmény!

XVII., Táncsics M. u. 43—47.

Nyitvatartási idő:

hétfőtől péntekig: 7—19-ig,

szombaton: 7—14-ig

Normál kristálycukor, kg 69,50 Ft

100 db-os papír zsebkendő 49,90 Ft

Trappista sajt, kg 319,— Ft

Gépsonka, kg 389,— Ft

Dreher pils sör, 0,5 liter 39,— Ft

Pepsi Cola, 2 liter 79,— Ft

(50 Ft/készlet)

Fokozódik a koncentráció az európai légiiparban

Társkereső légitársaságok

Az elmúlt három évben az európai légitársaságok összesített vesztesége meghaladta a 3 milliárd dollárt, s a kedvezőtlen eredmények miatt sokukat a megszűnés veszélye fenyegeti. A talpon maradás és a versenyképesség javítása érdekében az idei őszön új erőre kaptak a fuzionálási, az együttműködési és a vegyesvállalat-alapítási tárgyalások. A tervekből nem maradnak ki az amerikai légitársaságok sem, hiszen a transzatlanti „légiviszonyok” rendezése nélkül ma már nem működhet nyereségesen hosszabb távon egyetlen európai légitársaság sem.

Amerikai partnert keres az Alcazar néven fúziót tervező négy európai légitársaság is, amelyek eddig csak egymás között szándékoztak elmélyíteni az együttműködést. A Swissair, a KLM, a SAS és az Austrian Airlines tervezett összeolvadása a versenyképesebb és a gazdaságosabb működést, valamint a piaci részesedés bővítését hivatott szolgálni. Transzatlanti járataik gazdaságos működtetése azonban nehezen képzelhető el egy erős amerikai partner nélkül, ezért a négy légitársaság gőzerővel keresi tengerentúli társát. Hármójuknak ugyan már van amerikai partnere, a nem távoli jövőre tervezett fúzió után azonban csak egy USA-cég maradhat a „színen”.

A KLM 20 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik a Northwest Airlines anyavállalatában, a Wings Holdingban, a Swissairnek és a Deltának kölcsönös érdekeltsége van egymásban, a SAS-t pedig szoros együttműködési szálak fűzik a Continental Airlineshoz. Az amerikai törzstelenes törvények értelmében az Alcazarban csak egy tengerentúli légitársaság vehet részt. Szakértők szerint a legvalószínűbb, hogy a Northwest lesz az Alcazar egyetlen együttműködő, csatlakozó amerikai partnere, az Egyesült Államok és Hollandia között ugyanis már létrejött a megállapodás a „nyitott egekről”, vagyis a légi piac liberalizálásáról.

Nemzetközi piaci pozíciójának erősítésére október elején a többségi állami tulajdonban lévő Lufthansa széles körű együttműködési megállapodást kötött a United Airlinesszal.

(Érdemes megjegyezni, hogy Európa szinte egyetlen nyereséges nagyobb légitársasága, a British Airways nemrégiben 24,9 százalékos részesedést szerzett az US Air-ben.) A szerződés értelmében a két légitársaság egymás országában azonos kódszám alatt indítja csatlakozó járatait, igénybe vehetik egymás földi szolgáltatásait és kapcsolatot teremtenek a törzsutas-programok között. A Lufthansa számára kiemelkedően fontos az „amerikai kapcsolat”, teljes forgalmában ugyanis a transzatlanti piac részesedése 25-ről 16 százalékra esett vissza. Becslések szerint a tavalyi 391 millió márkás veszteségből legalább 200 millióra tehető a transzatlanti forgalom zsugorodásából fakadó deficit. (Idén egyébként a Lufthansa átfogó költségcsökkentési program végrehajtását kezdte meg, amelyről jövőre már szerény nyereséget várnak.)

Ismeretes, hogy az idei év elején az EK-országok légitársaságai számára „kinyílt” az égbolt, Brüsszel számottevően liberalizálta a légitranszportot a 12 tagállam piacán. Elvben véget ért a díjtarifák bizalmas egyeztetése és a szállítók kapacitásának kihasználásának ugyan csak színpad mögötti elosztása, koordinálása. 1993. január elsejétől az EK-országok légitársaságai a 12 tagállam viszonylatában szabadon dönthetnek arról, hogy hová közlekedtetnek járatokat, s mennyit kérnek a repülőjegyekért. 1997 elején megszűnik az a tilalom is, amelynek értelmében külföldi légitársaságok nem bonyolíthatnak le utasforgalmat más ország belföldi állomásai között. Tehát lehetőség nyílik majd arra, hogy

például a British Airways utasokat vegyen fel Milánóban, s elszállítsa őket Rómába. „Cserébe” az Alitalia is szállíthat utasokat például London és Glasgow között.

Ebben a megváltozott versenyhelyzetben érthető módon az EK-országok légitársaságai is igyekeznek egymás között stratégiai szövetségeket létrehozni. A veszteséges, többnyire privatizálás előtt álló légitársaságok anyagi helyzetük javítására hatalmas összegű tőkeinjekciókat kérnek a költségvetéstől, s igyekeznek nyomást gyakorolni a régi kartelljellegű gyakorlathoz való visszatérésre. Mivel sem nagyobb összegű állami segítségre, sem a nyílt protekcionizmus visszaállítására nem számíthatnak, a túlélés érdekében keresik az egymással való együttműködés újabb lehetőségeit.

Az Alcazar mellett kibontakozhat egy másik európai légitársaság is. Kiszivárgott hírek szerint a 90 százalékban állami tulajdonban lévő Alitalia és a 99,4 százalékos állami tulajdonú Air France folytat titkos tárgyalásokat egy esetleges fúzióról. Valószínűsíti az erők egyesítését az is, hogy mindkét légitársaság jelentős veszteséggel zárta 1993 első félévét: lírában számolva az Alitalia 214, az Air France pedig 1050 milliárdos veszteséget halmozott fel. Amennyiben a titkos tárgyalásokról szóló hírek igaznak bizonyulnak, az Alitalia és az Air France frigye nyomán egy hatalmas „új” európai légitársaság születhet.

Az Air France 37,5 százalékos tulajdonosa a belga Sabena, s 40 százalékos tulajdoni aránnyal rendelkezik a cseh CSA-ban. Az Alitalia a Malév részvényei 30 százalékát tudhatja a magáénak. Az öt légitársaság tavaly csaknem 60 millió utast szállított, repülőgépeik száma megközelítette az ötszázat, 1992-es együttes forgalmuk pedig mintegy 18 milliárd dollár. A légitársaság eredményeként olyan cég születhet, amely az európai légi piacon a legnagyobb erővel és háttérrel rendelkezne. A következő hónapok majd egyértelmű választ adnak arra, hogy a két „megrogyant” állami légitársaság valóban készül-e a szorosabb, intézményes együttműködésre, vagy pedig a mendemondák valóban megalapozatlanok.

Merck Sharp & Dohme, PHARMACEUTICALS

of Merck & Co. Inc., one of the world's leading pharmaceutical
America's most admired company for the past seven years. Our East
is now expanding dramatically to open up dynamic new markets.
The key countries in our initial growth plans. We are therefore looking

Scientific Associates

in the major cities of Hungary:

GYŐRSZEG, NAGYKANIZSA, SZEKSZÁRD, KAPOSVÁR

Company's key contact with physicians, medical faculties, hospitals,
marketing agencies and major healthcare organizations. The Scientific
Associate is responsible for providing the most accurate and up-to-date medical
information for the proper use of Merck drugs. His/her objective is to serve
customers, achieve or exceed sales targets in the allocated region,
conduct clinical trials. The Scientific Associate is a member of the medical
and sales team and reports to the Manager, Scientific Network.

Looking for the following qualifications and qualities:

• Hungarian national,
• Possess a medical degree in medicine,
• Possess excellent communication skills in Hungarian and English,
• Able to work independently,
• Energetic and innovative (preferably aged 28—38)

• Willing to undergo a training programme,
• Open to future growth and development,
• Seeking a challenge,
• Excellent employment conditions and benefits.

If you are the right person for the job, please send your application letter
in writing (with the following information: name, birth date, marital status,
education, educational data, previous work, experience, driver's licence,
and a recent photograph to:

Merck Sharp & Dohme

1053 Budapest,
Károlyi utca 14.
Post. 1053,
Károlyi utca 14.

A quick response is essential.
Applications will be processed until
the positions are filled.

ÁLLÁS FELHÍVÁS

Magyar Befektetési és Fejlesztési Rt.
A vállalat megbízásából a közeljövőben
a felelősségű tőke- és pénzügyi igazgatói

Hitelkártyát „vált” az amerikai kormány

Az USA 900 ezer odahaza és külföldön dolgozó államhivatalnoka hivatalos utazási, vendéglői és szállodai számláját Diners Club hitelkártyával egyenlíti ki. November elsején az állami alkalmazottak „átnyergelnek” az American Express zöld hitelkártyáira. A plastiklapcserére azért kerül sor, mert az amerikai hitelkártya-háború újabb fejezeteként az American Express vonzó ajánlattal kereste meg Washingtonot.

Ismeretes, hogy a hitelkártyák után éves tagsági díjat kell fizetni, amelynek összege az Egyesült Államokban kártyánként 20 és 30 dollár között mozog. Az államhivatalok gazdasági ügyeit intéző ügynökség eddig évente 18 millió dollár tagsági díjat utalt át a Diners Clubnak. A Citicorp óriásbank tulajdonában lévő Diners Club éves forgalma 22 milliárd dollár, s ennek az összegnek az állami alkalmazottak hivatalos utazásainak kiadásai mintegy 10 százalékát teszik ki. A hitelkártyacég szerint ez a forgalom csak szerény hasznot hoz számára.

A Financial Times értesülése szerint az American Express forgalma és piaci részesedése növelése érdekében meglehetősen szokatlan ajánlattal kereste meg a kormány gazdasági hivatalát. Felajánlotta, hogy nem kér tagsági díjat, sőt kártyánként 20 dollárt fizet a gazdasági hivatalnak. Ez utóbbi természetesen elfogadta az ajánlatot, hiszen ezzel évente legkevesebb 18 millió dollárt takarít meg az adófizetők pénzéből. Számítások szerint a költségvetés a következő öt esztendőben több mint 100 millió dollárt takarít meg a kártyacserével, miután az American Express más kedvezményeket is felajánlott. Az évtized közepére az amerikai államhivatalnokok hivatalos utazási, szállodai és étkezési kiadásai elérik az évi 2,5 milliárd dollárt, tehát az American Express ekkora forgalombővüléssel számolhat. A kormány „udvari hitelkártyacége” számára ez az összeg azért is jelentős, mert az amerikai hitelkártyapiacra mind több a plasztikkibocsátó, s kíméletlen harc folyik közöttük a kártyatulajdonosok meg- és elhódításáért.

Kedvező a váltás a kártyafogadó helyek számára is, hiszen az American Express 2,9 százalék jutalékot fizet, a Diners Clubé ennél alacsonyabb.

G. Gy.

93. 10. 15.

KÖZTARTALOM **Fejlesztési**

megala

Északkelet-magyar

Fejlesztés

(a továbbiakban: RFT)

betöltésére az első forduló

miatt ismételten

Az RFT-t az alapítók kockázati tőketársaságként alakítják meg, amely a profitérdekeltségi alapon tőkerészes vállalkozásokban működik.

Az RFT széles körű pénzügyi szolgáltatásokat nyújt.

Az RFT tevékenységét Északkelet-Magyarországi (Győr-Ménfőcsanak-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar (kivéve a déli részt) megye, valamint a Tisza menti régió területén végli.

Az RFT székhelye: Nyíregyháza.

Az ügyvezető feladata:

- az RFT szervezetének és működésének felügyelése,
- a vállalkozásokban való részvétel koordinálása,
- különféle üzletágak kiépítése,
- az RFT vagyonának (ingatlanok és pénzeszközök) felügyelése,
- a társaság működéséhez szükséges feladatok elvégzése.

Az ügyvezetői állás betöltésének feltételei:

— közgazdasági vagy jogi egyetemi végzettség, vagy a vállalkozásfejlesztési célok elemzésében, finanszírozásban, illetve a vállalkozások működésében való gyakorlati tapasztalat,

— társaságalapításban való jártasság,

— a régió gazdasági struktúrájának és működésének ismerete,

— kiváló tárgyaló- és kapcsolatteremtő képesség, valamint

— a vállalkozások működéséhez szükséges feladatok elvégzésére való képesség.

Érdeklődés: a pénzügyi intézményeknél és a feladatok elvégzésében.

Az RFT alapításával kapcsolatos részletes információkért forduljon a Magyar Befektetési és Fejlesztési Rt.-nél.

Árnyékos utca 1. sz. alatti irodában, tel.: 118-4824.

A pályázatok beküldési határidője: 1998. május 15.ig.

A pályázatok értékelésének határidője: 1998. június 15.ig.

Mercedes- és BMW-beruházások az USA-ban

A piaci igények változásának követésére és kínálatának bővítésére gondosan ügyelő Mercedes-Benz tavaly úgy döntött, hogy az Egyesült Államokban gyárt négykerék-meghajtású sportkocsikat és haszonjárműveket. A döntésben az is szerepet játszott, hogy az óceán túlsó partján a munkabérek és a termelési költségek 20-40 százalékkal alacsonyabbak, mint Németországban.

A Mercedes illetékes munkatársai az USA 30 államában 170 településen kerestek alkalmas helyet a gyár felépítésére. A döntés végül az Alabama állambeli Tuscaloosára, illetve az attól 20 kilométerre fekvő — mindössze 250 lakosú Vance-re esett. A 300 millió dolláros beruházással épülő gyár a tervek szerint 1997-ben kezd termelni, s évente 60 ezer járművet állít majd elő. Az új üzem 1500 amerikai munkást foglalkoztat majd. Az előállított gépkocsik felét a tervek szerint exportálják, de nem kizárt, hogy a gyártott autók nagyobbik hányada az USA-ban talál majd vevőre. Ismeretes, hogy az Egyesült Államok a négykerék-meghajtású gépkocsik legnagyobb piaca. Ezt bizonyítják a Chrysler Jeep

Cherokee, a Mitsubishi Pajero, valamint a Land Rover Discovery értékesítési statisztikái.

A Mercedes tájékoztatása szerint az USA-ban gyártandó gépkocsik alkatrészeinek és részegységeinek 60 százaléka amerikai lesz, a motorokat pedig Németországból importálják. Jól jellemzi a Mercedes amerikai terveinek komolyságát, hogy a cég döntése értelmében az óriásvállalat sportkocsi és haszonjármű üzletágának világközpontja Tuscaloosában lesz. Alabama állam több mint 250 millió dollárral járul hozzá közvetett módon a Mercedes-gyár létesítéséhez. Az állam elsősorban a szakemberek oktatását, valamint az infrastruktúra kiépítését, illetve bővítését finanszírozza. Számítások szerint ez a negyedmilliárdos beruházás hosszabb távon jócskán megtérül Alabamánál az új üzem ugyanis 20 év alatt adóbevételek és más formában 7 milliárd dollár bevételt „hoz”, emellett pedig 15 ezer új munkaalkalmat teremt.

A BMW első amerikai autógyára 1994 őszén kezdi majd meg a termelést a dél-karolinai Spartanburgban. A tervek szerint 1996 végére a termelés napi 300 gépkocsira fut majd fel. Jövőre

Az alkatrészek hatvan százalékát az Egyesült Államokban gyártják

az „amerikai” BMW 300, 1995-ben pedig 700 munkást vesz fel, a dolgozók száma az ezredforduló előtt eléri majd a kétezret. A felvételre kerülő dolgozók többsége a BMW németországi gyáraiban vesz majd rész több hónapos tanfolyamon. Kezdetben az amerikai munkások átlagórabére 12 dollár lesz, ez az összeg két éven belül 16 dollárra emelkedik. Az órabér mellett a dolgozók havi 100 dollár jutalomra számíthatnak hibátlan munkavégzés esetén, s természetesen nyereségrészesedést is kapnak minden évben. A BMW számára az amerikai termelés kifizetődőnek ígérkezik, németországi gyáraiban ugyanis az egy órára jutó munkabéreköltségek 37 százalékkal magasabbak, mint az amerikai autógyári ágazatban. A statisztikák tanúsága szerint a német autógyári munkások évi 1482 órát dolgoznak, ez 27 százalékkal kevesebb, mint az amerikai autógyári dolgozók éves munkaideje. A spartanburgi BMW-gyár dolgozói évi 10 nap fizetett szabadságon és 13 fizetett ünnepnapban „részesülnek”. Ezzel szemben a német autógyári munkások évi fizetett szabadsága 30 nap, az ünnepeké pedig ugyancsak 13.

• Gonda György

93-10-21.

82
443-143
(1) 252-8288
316-280/22 m.

386-165
114. Tel.: (63) 312-801
361-473
378-388

4. Egyéb tájékoztatások, bejelentések.

HOZAM
Vagyonkezelő, Könyvvizsgáló és
Tanácsadó Részvénytársaság
Szolnok

11526 MH

2. Az alapító okirat módosítása.
3. Egyebek.

A társaság zárt alapítású, a névre szóló részvények tulajdonosai közvetlenül is megkapják a közgyűlés összehívásáról szóló értesítést.

Amennyiben az összehívott közgyűlés bármely okból nem lenne határozatképes, úgy az újabb közgyűlés a fentiekben meghirdetett változatlan napirenddel

1993. november 26-án 10 órakor
kerül megtartásra, és a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes.

MH 11 573

a 121-4085-ös
telefonszámon,
vagy személyesen:
1061 Budapest,
Paulay Ede utca 50.

11554 MH

FELHÍVÁS

Mezőgazdasági Részvénytársaság nyilvános
alábbi ingatlanok megvásárlására

5. A vételi szándék bizonyítására a megkívánt bánatpénzt az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig be kell fizetnie vagy letétbe kell helyeznie a Komáromi Mezőgazdasági Rt. pénztárába vagy folyószámlájára (OKHB Rt. 363-07281). A pályázatnak tartalmaznia kell még a megajánlott vételár erejéig banki fedezeti igazolást arról, hogy az összeg az ajánlattevő rendelkezésére áll.
6. A pályázatnak tartalmaznia kell az ajánlati kötöttség időtartamát, mely nem lehet kevesebb, mint a benyújtásra nyitva álló határidő lejártától számított 60 nap.
7. A pályázat felbontására 1993. december 6-án 13 órakor kerül sor a Komáromi Mezőgazdasági Rt. tanácstermében (Komárom, Igmándi út 38.).
8. A kiíró a tenderbontás után szóbeli vagy írásbeli kiegészítést kérhet.
9. A kiíró fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.
10. A pályázat meghirdetésével egyidejűleg információ, valamint bemutatóanyag térítés ellenében beszerezhető a Komáromi Mezőgazdasági Rt. titkárságán.

PORFESTÉS

Kedvező feltételekkel

felajánljuk

WAGNER rendszerű,
porszórásos technológiájú

festődénk
szabad kapacitását

Vállaljuk:

E, P, EP típusú porlakkok
bármilyen felületre történő felhordását,
csomagolással, szállítással is.

A konvektor hossza: 96 méter.

Szalagsebesség: 1,40 m/perc.

A festhető méret: 3000x1000x400 mm.

ALU-ROCK Kft.

Erdőkertes, Béke u. 20. 2113

Telefon: (27)-385-139, tel./fax: (27)-385-136

1 ÉVES

A MAGYAR SUZUKI

október 23—24-én különleges
ünnepi nyitva tartás

Bemutatóval egybekötött
születésnap ünnep

Jöjjön, próbálja ki!

Aki október 23—31-ig vásárol
SUZUKI gépkocsit,
ajándékként kap tőlünk egy darab
rádiósmagnót hangfallal, beszerelve

SPIRÁL Autó Rt. **SUZUKI** üzeme,
1134 Budapest,
Dózsa György út 63.
Telefon és fax: 269-8820

11496/a MH

Bajban a Mazda

A fejlesztésről azért nem mondanak le — Xedos

FOTÓ: SZIGETI TAMÁS

A jövő márciusban végződő pénzügyi évet a menedzsment előrejelzése szerint tetemes veszteséggel zárja majd a Mazda. Huszonhárom évi nyereséges gazdálkodás után az idei pénzügyi évet várhatóan 32 milliárd jen (mintegy 302 millió dollár) deficittel fejezi majd be az óriásvállalat, amely részvényeinek 24,5 százaléka Ford-tulajdon.

A vállalat gazdasági gondjait elsősorban a jen számottevő felértékelődése, valamint a hazai és a külföldi autópiacon kereslet csökkenése idézi elő. Miután a cég termelésének 60 százalékát exportálja, a valutaárfolyamok alakulása nagymértékben befolyásolja a gazdálkodást. A japán valuta megerősödése a külföldi piacokon megrágtja az importot, s érthető módon mérsékli a Mazdák iránti fizetőképes keresletet. Különösen kedvezőtlenül alakul az Európába irányuló export: a tavalyi 292 ezer gépkocsi után idén 240 ezer Mazda talál gazdára az előrejelzések szerint kontinensünkön. A 18 százalékos exportvisszaesés a cég vezetése szerint drámai mértékű. (Érdemes megjegyezni, hogy Európában az új autók iránti összereslet 1993-ban 16 százalékkal csökken.)

Japánban a Mazda idén a tavalyinál 3 százalékkal kevesebb gépkocsit értékesít, a hazai pia-

con jó esetben 485 ezer autót tud eladni. A hazai és a külföldi kereslet zsugorodása miatt a Mazda idén kénytelen 18,6 százalékkal visszafogni termelését — a legnagyobb mértékben a 11 japán gépkocsigyártó közül. A szigetországban idén az autógyárak átlagos termelés-csökkenése 7,2 százalék körül alakul.

A vállalati válság enyhítésére, illetve felszámolására azonnali intézkedések megtételét határozta el a vezetés. A tervezett 1500 helyett háromezer fővel csökkentik az alkalmazottak számát. Hirosimában bezárnak egy gyárat, ahol 300 munkahely szűnik meg. A versenyképesség növelése és a termelési költségek lefaragása érdekében kisebb-nagyobb átszervezéseket hajtanak végre, s a tavalyi 80 milliárd jen után idén 60 milliárdot fordítanak beruházásra.

A válságkezelés keretében a Mazda szeretné bővíteni az együttműködést a szigetország többi autógyárával. Az Isuzutól például dízelmotorokat vásárol, a Nissannal pedig tárgyalások folynak alkatrészek és részegységek kölcsönös szállításáról. Korábban szó volt arról, hogy a Mazda kevesebb új modellel jelenik majd meg a következő években a piacon. Ezt a javaslatot azonban a cégvezetés elvetette, s úgy döntött, hogy a közeli hónapokban éppen a piac felélesztésére több új modell forgalmazásával tesz majd kísérletet.

Az erőfeszítések ellenére várhatóan csak az 1995-ös pénzügyi évben lesz ismét nyereséges a Mazda, részvényesei addig osztalékfizetésre sem számíthatnak.

• G. Gy.

Trófea a Mazdának

Takehisa Motoda vitrinjében új trófea ragyog. A Mazda Motors Deutschlands GmbH japán vezetője, az NSZK-ban olyannyira népszerű nyitott modellnek, a Mazda MX 5-ösnek hála, gyarapodott egy friss díjjal. Az Autó Zeitung hobbikocsi kategóriájának sztárja az olvasók voksainak 43 százalékát söpörte be. Az ezüstérmes az idén harmincadik születésnapját ünneplő örökifjú sportkocsi, a Porsche 911 Targa lett 27 százalékkal. A harmadik helyezett a kétüléses Honda CRX.

• M. G.

DISZKONTBÓL — OLCSÓBBAN

ADVYG

Diszkont Áruház

Budapest, III., Vihar utca 16.

NYITVA:

hétfő, péntek: 7.30-tól 17.30-ig.

szombat: 7.30-tól 18.30-ig.

vasárnap: 8-tól 12-ig

A szokni- és harisnyaféléken kívül különféle ruházati és egyéb, rendkívüli árengedménnyel, amíg a készlet tart.

Import

CASH & CARRY MARKET

TARTALMAZZÁK AZ ÁFÁT!

1.0 db beltéri egység, Single fej, 1.0 dB ofset tükörrel 60 cm

110 cm 17 999 Ft, 130 cm 18 999 Ft

1.0 db beltéri egység + Twin fej + ofset tükör 28 999 Ft

+MTV 1+2, 4 db beltéri egység + Twin fej

54 999 Ft

1.0 db tv-set, beltéri egység, 2 Single fej,

1.0 db fej tartógyűrű 23 999 Ft

1.0 db magic box + ofset tükör 5999 Ft

1.0 db szett beltéri egység, Single fej,

3" motor polar 39 999 Ft

AC (adapter) Ampli filter 8999 Ft

1.0 db na, Onscreen, 2xScart 12 999 Ft,

999 Ft

1.0 db tv-2 beltéri egység, 2 Twin fej, 2 Magic box,

1.0 db nikus) 41 999 Ft

1.0 db 9,90 Ft/m, min. 10 m 199 Ft

1.0 db 1300 ml/két tartályos

1.0 db RÁDIÓS + LÁMPA

1.0 db TURMIX

1.0 db KÉZIMIXER

1.0 db ELEKTROMOS KÉS

2 999 Ft

1 899 Ft

999 Ft

3 499 Ft

1 699 Ft

1 599 Ft

8999 Ft

3 999 Ft

4 499 Ft

999 Ft

3 999 Ft

DLT

BITÁLIS MIKROSÜTŐ

ROSÜTŐ

ROSÜTŐ

GÓTANYÉROS 30 l

HIFI MUSIC CENTER

FU3M SCOTCH EXL 100 NEW/36 exp.

6999 Ft

13 999 Ft

18 599 Ft

14 599 Ft

17 599 Ft

32 999 Ft

9 999 Ft

199 Ft

449 Ft

239 Ft

649 Ft

649 Ft

XELL 1199 Ft/JVC

999 Ft

179 Ft

349 Ft

449 Ft

689 Ft

399 Ft

1 014 Ft

3-5

1) 6 db/csomag

100 m 529 Ft/db

3174 Ft/csomag

1) 1003 Ft csom. 2 pld. 2.63 Ft/750 db 1973 Ft csom.

0 db 2149 Ft csom. 4 pld. 5.90 Ft/375 db 2213 Ft csom.

0 db 1734 Ft csom. 2 pld. 4.03 Ft/750 db 3015 Ft csom.

0 db 3135 Ft csom. 4 pld. 8.99 Ft/375 db 3374 Ft csom.

1) A3 500 db 80 g 499 Ft HIGH SPEED

1) SZABÁLYOZHATÓ

2 499 Ft

1) TVR-VCR-SAT-MC)

699 Ft

5 970 Ft

699 Ft

0 db csomag

2 999 Ft

0 db csomag

3 499 Ft

0 db csomag

4 399 Ft

0 db csomag

3 999 Ft

nag

499 Ft

nag

599 Ft

1084

25 999 Ft

1) L MODULÁTOR

3 299 Ft

1) FI / DATA RECORDER

1 799 Ft

1) X0 21 999 Ft / A1200

39 999 Ft

2 999 Ft

1) -130F-123-JBM

499-899 Ft

13 999 Ft

1) WORLD JÁTÉKKAL

20 999 Ft

9 999 Ft

6 999 Ft

1) JNES JÁTÉK

1 799-7 999 Ft

1) BABY 1,5 V

17 Ft

26 Ft

Önnek is üzlet az AMFORA raktárüzlet!

Októberi ajánlat:

- HARMONIA fehér színű spanyol tányérok, kávé- és teáscsészék,
- brazil hőálló sütő- és főzőtálak,
- salgótáráni poharak, kelyhek,
- kínai porcelán 20 és 30 részes étkezészetek, reggelizőkészletek, kávé- és teáscsészék,
- mosógátógépben is mosható VYTEX műanyag asztalterítő,
- KLINGENTHAL konyhai kisgépek

RAKTÁRÜZLETEK

Budaörs, Károly király u. 145. 186-8100/250
Miskolc, Besenyői u. 15. (46) 342-011
Miskolc, Convin út 2. (46) 340-478
Eger, Citrakapu tér 26. (36) 312-023
Ságotárján, Vásár tér 2. (32) 312-860
Nyíregyháza, Kálai Erva út 7. (42) 313-133
Szeged, Kereskedő köz a. (62) 323-72217
Szolnok, Csaba u. 28. (56) 425-044
Győr, Rieg Veszprém út 14-16. (96) 318-332
Sopron, Somfai út 14. (99) 313-043

Zalaegerszeg, Gőcsej út 37. (92) 312-470
Veszprém, Fonyes u. 21. (88) 328-711/22
Pécs, Varsány utca. (72) 324-026
Kaposvár, Pécsi út 16. (82) 318-023
Kecskemét, Széchenyi tér 15. (76) 328-132
Debrecen, Piac u. 57. (52) 314-349
Békéscsaba, Andrássy u. 32. (66) 328-820
Székesfehérvár, József Attila u. 61. (22) 316-415

A vásárlás értékétől függően a diszkontárból további engedmény!

XVII., Tánacsics M. u. 43—47.

Nyitvatartási idő:

hétfőtől péntekig: 7—19-ig,

szombaton: 7—14-ig

Normál kristálycukor, kg 69,50 Ft

100 db-os papír zsebkendő 49,90 Ft

Trappista sajt, kg 319,— Ft

Gépsonka, kg 389,— Ft

Dreher pils sör, 0,5 liter 39,— Ft

Pepsi Cola, 2 liter 79,— Ft

(+ 50 Ft betétdíj)

Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha 10 000 Ft felett, még további 3%-ot, ha 50 000 Ft felett készpénzzel fizet!

Keravill DISZKONTÁRUHÁZ

Bp. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipacsfa u. 8. Tel.: 147-5314.

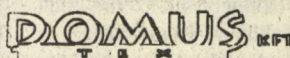
Nyitva: hétközben 8—18-ig, szombaton 8—13 óráig.

ÁRPÁD Keravill ÁRUHÁZ DISZKONTRÉSZLEGE

Bp. IV. (Újpest), Árpád u. 112. Tel.: 160-0411

Villany szerelési cikkek, alkatrészek 5—8% árengedménnyel

Nyitva: hétköznap 9—19-ig, szombaton 9—13-ig

Diszkont Áruház

Budapest XV., Sípós Dénes u. 9.

Lakástextiliák, szőnyegek, tapéták, bel- és kültéri lámpák, műanyag áruk, keramiák árusítása viszonteladóknak is.

Egyes függönyök 30% engedménnyel.

Szőnyegpadlók 2—3,66—4—5 méterések 750 Ft/m².

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 9—17-ig.

Lábadozó gazdaság, növekvő cégprofitok az USA-ban

93.10.22.

Az előrejelzések szerint idén az Egyesült Államokban a bruttó hazai termék (GDP) 2 százalék körül fog növekedni, s továbbra is gyengélkedik az export. Az év eddig eltelt részében 1,2 millió új munkaalkalmat teremtettek az amerikai ipari és szolgáltatóipari vállalatok, az ország legnagyobb cégei azonban az önáram-vonalasítás és a költségcsökkentés jegyében folyamatosan bocsátják el dolgozóikat. A Conference Board felmérése szerint a gazdasági helyzet megítélését kifejező fogyasztói-bizalom-mutató arról tanúskodik, hogy az amerikai gazdaság még mindig nem lábalt ki a recesszióból, s a konjunktúra meglehetősen lanya. A fogyasztók egyelőre kívánnak a nagyobb beruházásokkal, legalábbis erről tanúskodnak a lakás- és gépkocsi-eladási statisztikák.

Miközben a gazdaság egésze az elhúzódó és lassú „feléledés” jegeit mutatja, az amerikai vállalatok üzleti nyeresége a harmadik negyedévben — éves szinten számolva — 29 százalékkal, 474 milliárd dollárra növekedett 1992 azonos időszakához képest! A Business Week összesítése szerint ismét kedvező

üzletmenetről adhat számot többek között az American Airlines, a United Airlines, a Caterpillar, a General Electric, a Chrysler, a Compaq Computer és még számos jól ismert amerikai nagyvállalat.

Az igen jelentős nyereségnövekedés azonban távolról sem jelenti azt, hogy gyökeres fordulat következett volna be az amerikai gazdaság konjunktúrájának alakulásában. Az összesített profitmutató korántsem olyan kedvező, mint amilyennek tűnik. Arról van szó, hogy az amerikai cégek többségének tavalyi nyeresége alacsony volt, a növekedés tehát egy alacsony összesített értékhez képest következett be, s nem egy meglévő, dinamikus vállalati tevékenységre „rakódott rá”. Ráadásul a 29 százalékos profitnövekmény jelentős része nem a fogyasztói és a beruházói kereslet bővüléséből származik, hanem az amerikai cégek költség-, létszám- és termelés-csökkentésének az eredménye. A gazdaság elemzőinek véleménye szerint gyors fellendülés jövőre sem várható, de újabb visszaesésre sem kell számítani.

G. Gy.

1993. november 23-án 10.30 óra.
boríték bontásra ezúton hívja meg
evőket.)

nyhirdetés helye és ideje:
khelyén, 1993. november 30-a és
10-e között. (Az ajánlattevők
nyhirdetésre külön meghívót kapnak.)

**Pilisvörösvár Nagyközség
Polgármesteri Hivatala**

ELHÍVÁS

**gazdaság
kezelése alatt álló,
nek, ingatlanainak
emeltetésére**

stelep földbérleti
őséggel
ágány
onti irodaház
ánként is)
i telephely
rőüzem.

ott útján 5 példányban, zárt,
lyázatra utaló megjelöléssel. A

tárgyalóban, 1993. december 1

7. A részletes versenytárgyalási a
mellett átvehető munkaidőber
irodájában (1025 Budapest, Tő
250-2082).
8. A kiíró versenytárgyalási bizto

Állami tár irány

A csoport min

Keresünk azonnal

- teamvezetőt (épi
- beruházó építés
- fővállalkozói gya
tendereztetés, sz
- pénzügyi szervez
befektetőszervez
- gazdasági igazga
irányítás),
- ingatlanfejlesztés

A pályázókkal szer

- dinamikus, önálló

BMW—Rolls-Royce repülőgép-hajtóművek

93.10.22.

A BMW és a Rolls-Royce új repülőgép-motor-családok kifejlesztésére és gyártására három évvel ezelőtt létrehozott vegyesvállalata nagy értékű üzleti ajánlatot kereste meg a McDonnell Douglas repülőgépgyárat. Jelenleg a világ légitársaságai mintegy 750 olyan DC—9-es utasszállítót közlekedtetnek, amelyeket 20-25 évvel ezelőtt gyártottak. Ezeket a gépeket már ideje lecserélni, illetve korszerűbb hajtóművekkel ellátni.

A 100-120 személyes DC-k eredeti hajtóművei kezdenek „elfáradni”, meglehetősen zajosak, és az új típusokéhoz képest magas az üzemanyag-fogyasztásuk. A német—brit vegyesvállalat által kifejlesztett BR—700-as repülőgép-motor-család hajtóművei alkalmasak a régi DC-k felújítására. A McDonnell Douglas több légitársasággal tárgyal a DC—9-esek felújításáról, illetve a meglévő géppark hasonló kategóriájú utasszállítókra való lecseréléséről. Számítások szerint egy új kétmotoros, 100-120 személyes repülőgép a légitársaságoknak 30-35 millió dollárba kerülne, a régi gépek teljes felújítása és felszerelése új hajtóművekkel viszont csak 18 millió dollár kiadással járna. A világ légitársaságainak többsége a tartósan kedvezőtlen konjunktúra miatt nehéz anyagi helyzetben van, a régi DC-k előregedése azonban viszonylag gyors cselekvést igényel. Érthető, hogy a légitársaságok jó része az olcsóbb megoldást részesítené előnyben.

A BMW—Rolls-Royce cég hajtóműszállítási ajánlatát az amerikai repülőgép-

gyártó vállalat tanulmányozza, s a Financial Times tudósítása szerint a vegyesvállalatnak jó esélye van arra, hogy már a közeljövőben megkezdhesse nagy erejű és korszerű BR—715-ös hajtóműveinek szállítását. A McDonnell Douglas előrehaladott tárgyalásokat folytat az Air Canadával és a Finnairrel 42 DC—9-es „sorsáról”, s a többi nagyobb légivállalat közül a Northwest, a US Air, a Continental, a TWA és a SAS is rövid időn belül döntést hoz e géptípus jövőjéről. A vegyesvállalat az elmúlt években sok kisebb hajtóműszállítására kapott megrendelést a Gulfstreamtől és a Canadairtól. Ezeket a motorokat kisebb, vállalati repülőgépekre szerelték és szerelik fel. A BMW—Rolls-Royce hajtómű-szállítási ajánlatot tesz egy új géptípus, az RJX számára is, amelyet a nemrégiben alakult British Aerospace—Taiwan Aerospace vegyesvállalat fog gyártani. A német—brit cég számára igen fontos volna a McDonnell Douglas megrendelése, mert ezzel betörhetne a repülőgép-hajtóművek újabb kategóriájának piacára. Az amerikai repülőgépgyártó maga is bővítené kétmotoros utasszállítóinak piaci részesedését. A 100 személyes felüli befogadóképességű, két hajtóműves utasszállítók piacán ugyanis mind nagyobb a verseny: e kategóriában a Boeing nemrégiben jelent meg a piacon a 737—X típusal, a nyugat-európai légikonzorcium pedig már gyártja az A—320-asokat.

G. Gy.

jelölni, hogy melyik az eredeti

1993. november 23. 14 óra.
Nyári Állami Gazdaság
1. u. 16.

nek a pályázat benyújtásával
ak határidejéig a megvásárolni
pályázati biztosítékot be kell

a vételárba beszámít, ellenkező
rül, feltéve, ha a pályázó nem
l.

lanért megajánlott

ehet kevesebb, mint a
mított 60 nap

as után szóbeli vagy írásbeli

táridő lejártától számított 15
lményről.

tja a jogot, hogy a pályázatot

vozott kérdésekben az ÁVÜ
irányadók.

k, ingatlanok főbb adatairól és

laság
u. 16.

312-812, 311-514

- idegennyelv-isme
- építőipari kivitelezés

A részletes, kézzel írt
jeligére a kiadóba n

A

az 1993. október
ren
Em

A megismételt ren
helye: a BM Du
A megismételt ren
18-ra meghirde
Felhívjuk tisztelt r
megismételt kö:
részvénytőkére
Kérjük tisztelt rés:
kezdő időpontja

Negyedével esett vissza a termelés

Mélyponton a német autóipar

A német autógyártók szövetségének összesítése szerint 1993 első félévében 25 százalékkal kevesebb gépkocsit állítottak elő az országban, mint egy esztendővel korábban. A nemzetközi méretekben is igen jelentős termelés-visszaesést a szakmai szövetség egyrésről a recesszió miatti hazai és külföldi keresletcsökkenéssel, másrésről a magas termelési költségekkel magyarázza.

Míg 1992 első félévében Németországban 2,78 millió személyautót és haszonjárművet gyártottak, 1993 első hat hónapjában a termelés 2,09 millióra csökkent. Különösen számottevő volt a visszaesés a személyautó kategóriában. Az idei év első felében 1,97 millió kocsit gyártottak, több mint 600 ezerrel kevesebbet, mint egy esztendővel korábban. A teherautók és egyéb haszonjárművek kategóriájában még ennél is nagyobb volt a visszaesés, a statisztikák tanúsága szerint a gyártott járművek száma 35

százalékkal maradt el az egy évvel ezelőtti szinttől.

Májusban ugyan nőttek a rendelések, s valamelyest megélénkült a piac is, a júniusi eredmények azonban kiábrándítóak voltak az ágazat számára. Hasonló irányzat jellemezte az első félévben az exportot is. (Ismeretes, hogy jobb időkben a német autóipar termelésének mintegy fele külföldön talál vévőre.) 1992 első félévében 1,4 millió személyautót és haszonjárművet exportáltak, egy évvel később a kivitel 1,1 millióra csökkent. A személyautó kategóriában az idei esztendő első hat hónapjában egymillió gépkocsit értékesítettek külföldön, mintegy 300 ezerrel kevesebbet, mint egy évvel ezelőtt. 1993 első felében a német gépkocsixport összességében mintegy 20 százalékkal csökkent.

Az idei év elején a német autóipar a hazai eladások 20 százalékos csökkenésével számolt 1993-ra, az európai exportban pedig 10 százalékos visszaesést

prognosztizált. Az első félév statisztikái azonban minden pesszimista várakozást „alulmúltak”, a német autóipar a vártnál kedvezőtlenebb piaci helyzetbe került. (Érdemes megjegyezni, hogy az EK-országokban az első félévben 19 százalékkal csökkent az autóvásárlások száma.)

Szakértők véleménye szerint a német autóipar már túl van a nehezen, mind a termelés, mind pedig az értékesítés alakulásában lassú, fokozatos javulás várható. Az eddiginél kedvezőbb kilátások ellenére azonban a német autógyártók továbbra sem mondhatnak le a termelési költségek jelentős csökkentéséről, az ágazat cégeinek átszervezéséről, az újabb elbocsátásokról. Várhatóan még egy ideig fennmarad az a gyakorlat, hogy a termelés- és a költségcsökkentés érdekében hetenként egy napra leállítják a gyártást.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Budapest II. Kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala a 147/1992. (XI. 6.) kormányrendelet alapján pályázatot hirdet az ingatlanvagyon-nyilvántartással kapcsolatos egyes feladatok ellátására.

Az elvégzendő feladatok:

- egyrészt a nyilvántartás felfektetése, vezetése,
- másrészt az ezt megelőző eljárások lefolytatása, adatok beszerzése.

A részletes pályázati feltételek 1993. november 5-én 13 óráig vehetők át a polgármesteri hivatal jegyzőjénél (Budapest II. ker., Mechwart liget 1. 212. szoba).

A pályázat benyújtásának határideje
1993. november 19-én 13 óráig.

A pályázat elbírálásának határideje
1993. december 3.

A társadalombiztosítás az USA-ban is az olcsóbb gyógyszerek felé „terel”

A sűrű fillér becsülete

A világ vezető gyógyszergyártói évente több tízmilliárd dollárt költenek kutatásra és fejlesztésre. Természetesen e kiadások is megjelennek az új, nagy hatású gyógyszerkészítmények árában. Az új termékek a szabadalmi jogok lejártáig nagy bevételt hoznak a gyártóknak, akik igyekeznek is kihasználni a monopolhelyzetet. Egy-egy új gyógyszert ugyanis rendszerint csak egy cég készít és forgalmaz. Miután a „koppintás” tilos, a gyógyszergyárak a szabadalom ideje alatt meglehetősen magas áron értékesíthetik új termékeiket, amelyek árában a betegek a márkát is jócskán megfizetik. A szabadalmi védettség lejártá után azonban „szabad a gazda”: más név alatt bárki gyárthatja és forgalmazhatja a korábbi monopolterméket, nem kell változtatni a gyógyszer összetételén sem. Így alakul át a márkás gyógyszer generikus medicinává, amelynek ára sok esetben 60-80 százalékkal alacsonyabb az eredeti, márkás, védett készítményekénél.

Az ipari országokban megvalósult, illetve megvalósuló társadalombiztosítási reformok egyik központi kérdése a költségtakarékosság. A folyamatosan növekvő társadalombiztosítási kiadások lefaragása érdekében az érintett intézmények szinte kötelezővé teszik az orvosok számára a hatásában azonos, de a márkás gyógyszereknél jóval olcsóbb „névtelenek” felírását a betegek részére. (A doktorok természetesen felírhatnak drágább gyógyszereket is, ekkor azonban a biztosító kisebb összeget térít vissza a betegnek a gyógyszer árából.)

Ebben a helyzetben nem véletlen, hogy 1991-ben az ameri-

Valóságos részesedési háború van kibontakozóban a világ gyógyszergyártói között az úgynevezett generikus készítmények mind dinamikusabban bővülő — elsősorban amerikai — piaca iránt. A viszonylag kis hasznot, de igen nagy forgalmat ígérő piac azért is fontos a gyógyszergyárak számára, mert a világ mind több országában a társadalombiztosítás, valamint a betegbiztosítók az olcsóbb medicinákat részesítik előnyben, illetve ezekre nyújtanak nagyobb összegű térítést.

kai gyógyszerpiac 40 százalékát a generikus készítmények uralják, amelyek részaránya az előrejelzések szerint 1995-re eléri a 66 százalékot. Tavaly az USA-ban 5,5 milliárd dollár értékű generikus gyógyszert értékesítettek, s elemzők véleménye szerint ez az összeg 1996 végére megkétszereződik. A német Hoechst gyógyszergyár felmérése szerint a generikus készítmények amerikai piaca az ezredfordulóig évi legkevesebb 14 százalékkal bővül.

A generikus gyógyszerek bővülő forgalmához az is hozzájárul, hogy évtizedünkben sorra járnak le a sikergyógyszerek szabadalmi. (Érdemes megjegyezni, hogy a szabadalmi védettség 10-20 évre is kiterjedhet.) A szabadon gyártható, nagy forgalmú gyógyszerek sorát hosszan lehetne folytatni, hiszen évente számos nagynevű és forgalmú készítmény kerül át a generikus „övezetbe”. Idén például csak az Egyesült Államokban 11 gyógyszer szabadalmi védettsége szűnik meg, ezek együttes forgalma meghaladja az évi 3 milliárd dollárt.

Az idei esztendő első felében a márkás gyógyszerek amerikai piaca mindössze 3 százalékkal

bővült. Érthető tehát, hogy a gyógyszergyártók megkülönböztetett figyelmet fordítanak a generikus készítmények piacára, ahol a forgalom növekedése már két számjegyű. Ilyen mértékű piaci robbanás mágnesként vonzza a gyógyszeripari cégeket a generikus készítmények felé.

Néhány gyógyszeripari óriásvállalat külön céget hozott és hoz létre a generikus gyógyszerek gyártására. A „nagyágyúk” ilyen érdekltségei korábbi márkás termékeik generikus változatait gyártják, tehát igyekeznek kétszer „lefölözni” a piacot. A Rhone-Poulenc Rorer, az Eli Lilly, a Bristol-Myers Squibb, a Zeneca és a többi világcég generikus gyógyszereket gyártó leányvállalatai mind nagyobb forgalmat bonyolítanak le. A világ első számú gyógyszeripari vállalatbirodalma, az amerikai Merck, West Point Pharma nevű leánycégénél is hamarosan megkezdődik 10 korábbi márkás és kimerkedően jól jövedelmező terméke generikus változatának gyártását.

A generikus piac meghódítására számos vállalat alkalmi együttműködést létesít. A világhírű Upjohn például közös vállalkozást hozott létre az egyik

híres kutatólaboratóriummal, valamint a Ciba egyik leányvállalatával lejárta szabadalmú sikerkészítményei generikus változatai gyártására és forgalmazására. Érdekes módon sorra térnek vissza a generikus gyógyszerek piacára azok a cégek, amelyek onnan a '80-as évek második felében éppen az alacsony profit miatt vonultak ki.

Számos gyógyszergyár a generikus készítmények gyártására „szakosodott” cégeket igyekszik felvásárolni. A Marion Merrell Dow például nemrégiben bekebelezte a Rugby-Darby's generikus részlegét, amely évi 280 millió dolláros forgalmat bonyolít le az amerikai piacon. A legnagyobb feltűnést azonban a német Hoechst keltette, amely október közepén 550 millió dollárért megvásárolta az amerikai Copley Pharmaceutical céget. Nem a bekebelezés ténye, hanem az ügylet ára okozott szakmai körökben nagy meglepetést. A Copley — amelyben a német vegyipari óriás 51 százalékos tulajdoni hányadhoz jutott — éves forgalma mindössze 52 millió dollár, s az erre jutó adózás utáni profit 12,3 millió. A piaci részesedés bővítésének reményében a Hoechst a Copley éves

nyereségének több mint nyolcvanhétszerezését volt hajlandó megfizetni a többségi tulajdonért!

A Hoechst jelenleg 1,1 százalékkal részesedik az amerikai generikuspiacból. Nem kíván lemaradni a versenyben vetélytársai mögött, ezért az aránytalanul nagy tőn beruházásoktól sem riad vissza. A tervek szerint a Copley fogja gyártani és forgalmazni a szabadalmi jogok lejártá után a márkás Hoechst-gyógyszerek és -készítmények generikus változatait. (Érdemes megjegyezni, hogy a Hoechst csoport tavalyi 46 milliárd márkás forgalmában a gyógyszeripari ágazat 10 milliárd márkával képviseltette magát.)

Szakértők véleménye szerint az ezredfordulóig Európában is számottevő lesz a generikus gyógyszerek piaci részesedésének bővülése. A gyártókat az óceán mindkét partján a növekvő agresszivitás jellemzi. Ennek az oka, hogy míg a márkás gyógyszerek gyártói a szabadalom éve alatt hatalmas összegeket „kaszálnak”, a generikus medicinák előállítóinak csak rövid idő áll rendelkezésükre nagyobb bevételek szerzésére. Minél többen gyártják ugyanis egy gyógyszer generikus változatát, annál jobban esnek az árak: például az egyik sikergyógyszer szabadalmának lejártá utáni napon az azonos összetételű, de más nevű generikus változat 13 százalékkal volt olcsóbb az eredetinél. Két hónap múlva már 25 százalékos volt az árcsökkenés, s amikor már hat versenytárs gyártotta legalísan ugyanazt a generikus gyógyszert, az árcsökkenés elérte a 80 százalékot...

A KERTÉSZETI ÉS
ÉLELMISZERIPARI EGYETEM

pályázatot hirdet
doktori képzésben való
részvételre

Az egyetem pályázatot hirdet *tudományos (PhD) fokozat megszerzésére felkészítő, hároméves doktori képzésben való részvételre. A nappali tagozatos doktori képzésre felvett jelöltek számára a felsőoktatási törvény hallgatói jogviszonyt és ösztöndíjat biztosít.*

A képzés az Országos Ideiglenes Akkreditációs Bizottság által jóváhagyott, illetve benyújtott és a következőkben felsorolt témakörökben folyik, a doktori programok vezetőinek irányításával:

- élelmiszer-tudomány és élelmiszer-technológia
- tájépítészet
- kertészeti növényvédelem
- kertészeti termesztés (zöldség-, szőlő-, gyümölcs-, dísznövény-, valamint gyógynövény- és fűszernövény-termesztés)
- a kertészeti termesztés műszaki alapjai
- növényi biokémia, növényélettan
- molekuláris genetika
- a kertészeti természetes növényélettani, talajtani, agrokémiai és műszaki alapjai
- nagygombák kutatása.

A tudományos képzésre pályázhatnak - a választott témakör jellegétől függően - olyan, egyetemi oklevéllel rendelkező élelmiszer-mérnökök, kertészmérnökök, táj- és kertépítő mérnökök, vegyészek, biológusok, gépészmérnökök (indokolt esetben egyéb egyetemi diplomával rendelkezők), akiknek legalább jó rendű egyetemi diplomájuk és legalább egy idegen nyelvből középfokú (C) nyelvvizsgájuk vagy ennek megfelelő nyelvismeretük van.

A pályázatot az egyetem rektorának címezve, a **Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Doktori Tanácsához** lehet benyújtani (Budapest, Pf.: 53. 1502).
Telefon: 166-6491.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. november 12-e.

A pályázathoz csatolni kell a pályázó személyi adatait (név, lakcím, születési hely, idő), szakmai önéletrajtot, a leckeönnyvet és az egyetemi oklevelet, az idegennyelv-tudást igazoló bizonyítványt, a szakmai publikációk jegyzékét, a választott doktori

**Pilisvörösvár Nagyközség
Önkormányzata,**

mint kiíró

**nyilvános, egyfordulós
versenytervezést hirdet**

Pilisvörösvár nagyközségben

**a középiskola
bővítésének
kivitelezésére**

Az ajánlatot generálvállalkozásra irányulóan kéri. A beruházás önkormányzati beruházásként valósul meg, állami céltámogatás igénybevételével.

A középiskola bővítése

a Német Nemzeti Képzési Központ új aulájának építését, valamint a bejárati szélfogó és a portásfülke kialakítását foglalja magában, a PESTTERV által készített tender-tervdokumentáció szerint.

Az új épületrész bruttó szintterülete 313 m² + 51 m² belső átalakítás.

A tender-tervdokumentáció átvehető

a Pilisvörösvár Nagyközség Polgármesteri Hivatalában (Pilisvörösvár, Bajcsy-Zsilinszky tér 4.) vagy a PESTTERV-nél (Budapest XII., Városmajor u. 12-14.), munkanapokon 9 és 13 óra között, 4000 Ft + áfa befizetése ellenében. Az összeg nem kerül visszatérítésre.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell:

- az ajánlattevő nevét
- a vállalkozási díjat, prognosztizált átalányáron
- a referenciákat.

A tender-tervdokumentációval kapcsolatban, 1993. november 9-én 10 órakor, a helyszínen konzultáció lesz.

A kivitelezés kezdése: 1993. december 15-e.

A kivitelezés befejezése:

a vállalkozó ajánlata szerint, mielőbb.

Az ajánlatok benyújtásának helye:

Pilisvörösvár Nagyközség Polgármesteri Hivatalának műszaki csoportja (Pilisvörösvár, Bajcsy-Zsilinszky tér 4.).

A benyújtás határideje:

1993. november 23-án 10 óra.

A boríték bontás helye:

a benyújtás helyével azonos, időpontja: 1993. november 23-án 10.00 óra

HIRDETMÉNY

**részvénytársaság nyilvános
részvényjegyzéssel történő
alapításáról**

Az újonnan alapítandó Ventura Pénzügyi Befektetési Rt. nyilvános ajánlattétel útján részvényeket bocsát ki.

Részvényt jegyezhet bármely belföldi természetes személy.

Alaptőke: minimum 10 millió forint, maximum 13 millió forint.

Kibocsátandó részvények: minimum 100 darab, maximum 130 db 100 000 Ft névértékű, névre szóló, azonos jogokat biztosító tőzsrerészvény.

Jegyzési feltétel: a jegyezni kívánt összeg 10%-ának befizetéséről szóló banki igazolás bemutatása. (MKB Rt. 203-88900 sz. számla)

Jegyzés helye, ideje: Sztróky Ügyvédi Iroda, Budapest, Városmajor utca 41., 1993. november 8-tól 1993. november 10-ig mindennap 16 órától 18 óráig.

Az alapítók a jegyzést a kitűzött záronap előtt lezárhatják, ha a kibocsátás teljes mennyiségét lejegyezték.

A társaság célja, hogy befektetői részére lehetővé tegye a privatizációban való részvételt.

A kibocsátással kapcsolatos részletes tájékoztató és az alapítási tervezet megtekinthető a Sztróky Ügyvédi Irodában, Budapest, Városmajor utca 41-ben.

Az Állami Értékpapír Felügyelet engedélyének száma: 20 121/93., kelte: 1993. október 20.

11606 MH

VERSENYTÁRGY

1. A Csongrád Megyei Közgyűlés Kiszövetkezet nyilvános versendoscope-hoz illeszkedő kamerák
2. A teljesítés helye: Dr. Diósszilágyi
3. A teljesítés legkésőbbi határideje
4. Az ajánlatok benyújtásának helye: Megyei Közgyűlés Hivatata, 6. emelet 208. szoba (témafelelős: Dr. Diósszilágyi) 1993. december 15-én reggel 10 óráig a borítékban, „CSONGRÁD MEGYEI KÖZGYŰLÉS PÁLYÁZAT VIDEOSÉT” felirattal
5. A pályázatok bontására a fenti helyszínen kerül sor, 1993. december 16-án reggel 10 óráig
6. Eredményhirdetésre a fenti helyszínen kerül sor, 1993. december 17-én reggel 10 óráig

Fellélegezhetnek az exporthitel-biztosítók?

Az 1983. évi latin-amerikai adósságválság óta a tavalyi esztendő volt az első, hogy valamelyest csökkent az exporthitel-biztosító intézetek számára a világon a nemfizetések kockázata. Erre a következtetésre jutott a 43 exporthitel intézetet tömörítő Berni Unió nemrégiben megtartott éves közgyűlése.

A nyolcvanas évek súlyos adósságválságainak „maradványa” még mindig komoly gondot okoz az exporthitel-biztosító intézményeknek, gazdálkodásukban halmozódik a deficit. A veszteségeken úgy próbálnak

enyhíteni, hogy az új exporthitelek biztosításánál a korábbinál magasabb díjat számítanak fel az exportőröknek. A politikai kockázat elleni biztosítás díjtételeiben nagyobb szerepet kapott az országkockázat „árnyalása”. (Érdemes megjegyezni, hogy a politikai kockázatok elleni biztosítás a világ szinte minden országában költségvetési háttérgarancia mellett történik.) Ugyancsak emelkedik az exporthitelek kereskedelmi kockázat elleni biztosítási módozatainak díjtétele.

Az állami hitelezőket tömörítő Párizsi Klub pedig 58 ország

adósságainak átütemezéséhez, részleges elengedéséhez járult hozzá. Ez egyúttal az exporthitel-biztosítók számára azt is jelenti, hogy a már kifizetett károk gyors megtérülésére nem számíthatnak. A Berni Unióhoz tartozó exporthitel-intézetek 1992-ben 311 milliárd dollár értékű ügyletre kötöttek biztosítást. Ez az összeg 6 százalékkal alacsonyabb az 1991. évinél. Az intézetek számára kedvező, hogy tavaly csökkent a kárigények mennyisége, viszont növekedtek a díjtételek és kedvezőben alakult a kármegtérülés is.

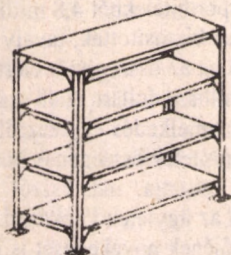
Számottevően megnövekedett az exporthitelnyújtók biztosítási igénye a közép- és kelet-európai országok irányába. 1991-ben a térségünkbe irányuló exporthitelekből 4,8 milliárd dollárt biztosítottak, tavaly viszont ez az összeg már elérte a 7,1 milliárd dollárt. A 48 százalékos emelkedés egyrészt az exporthitelek összegének bővülését mutatja, másrészt viszont az ügyletek kockázati tényezőjének növekedését is jelzi.

G. Gy.

93. okt. 29.

Értékesítés diszkontáron!

**Megbízásra: szerelés, bontás,
karbantartás,
galériarendszerek
tervezése,
megvalósítása.**

**ÁFÉSZ
DEXION
SZAKBOLTJA,
Budapest III.,
Kenyeres u. 32.
Tel./fax: 168-2627**

11070 MH

1081 Budapest,
Köztársaság tér 3.

Telefon/fax:
(36-1) 210-0157

A fancsali Gyümölcsfeldolgozó Kft. f. a.
megvételre felajánlja:

- gyümölcsle-előállító üzemét,
- bútorait, berendezéseit,
- szociális létesítményeit.

**Érdeklődni lehet:
(06-46) 356-535.**

**Árverés helye:
Fancsal, üzemi épület.**

**Árverés időpontja:
1993. november 5-én 10 óra.**

11 936 MH

A Philip Morris Kazahsztánban is terjeszkedik

A világ egyik legnagyobb élel-
miszer- és dohányipari vállalata, az
amerikai Philip Morris az első kül-
földi cég, amely jelentős tulajdoni
hányadot szerzett a Kazahsztánban
folyó privatizáció során. Az Alma-
atai Dohányipari Kombinátban 49
százalékos részesedést szerzett,
amelyet a tervek szerint egy éven
belül 90 százalékra növel. A rész-
vények 10 százalékát az 1700 fős
gyár menedzsmentje és dolgozói
vásárolják meg. A privatizációs vé-
telárat nem hozták nyilvánosságra,
annyi azonban kiderült, hogy a Phi-
lip Morris a következő öt évben
200 millió dollárt fordít a nagyvál-
lalat termelésének korszerűsítésére
és bővítésére. Jelenleg a dohány-
ipari kombinát évi 12 milliárd ciga-
rettát gyárt, a Philip Morris szeret-
né a kapacitást rövid időn belül évi

20 milliárd darabra emelni. Ez a
mennyiség nagyjából fedezi az or-
szág évi cigarettakeresletét, s a ter-
melés további bővítésével a nem
távoli jövőben Kazahsztán expor-
tálni is fog a füstölnivalóból. A Fi-
nancial Times tudósítása szerint a
Philip Morris tulajdonába kerülő
cég a helyi cigarettamárkák mellett
Marlborót, LM-et és Bond Streetet
is gyárt majd mind nagyobb
mennyiségben. Az amerikai vállal-
atbirodalom tervei szerint Ka-
zahsztán 1998-ban már önálló
lesz dohányból. A dohánytermelés
mennyiségének növelésére és mi-
nőségének javítására a Philip Mor-
ris legkevesebb 25 millió dollárt kí-
ván fordítani a következő években.

Andreas Gemler, a Philip Mor-
ris regionális elnöke szerint Ka-
zahsztán kulcsszerepet fog majd

játszani Közép-Ázsia gazdasági
fejlődésében. Nem véletlen, hogy
az amerikai vállalat mind nagyobb
ütemben fokozza jelenlétét a kelet-
európai országokban és a szovjet
utódállamokban. Ezekben a térsé-
gekben a korábbi amerikai cigaret-
taexportot a helyi gyártás váltja fel,
s a Philip Morris sorra vásárol je-
lentős tulajdoni hányadot a volt
szocialista országok dohányipari
vállalataiban. Ez is jelzi, hogy az
amerikai nagyvállalat szélesíti do-
hányipari üzletágának nemzetközi
tevékenységét. Az Egyesült Álla-
mokban ugyanis a Philip Morris ci-
garettáüzletágának forgalma évről
évre jelentősen csökken, külföldön
viszont az értékesítés mellett a nye-
reség is folyamatosan bővül.

G. Gy.

93. okt. 29.

1 vagy meghirdetett csoportonkénti megvásárlására és működtetésére,
ti vagyon megvásárlása esetén vállalják a nyersvasgyártás alapanyagául szolgáló zsurorítvány gyártását is,
unkajogi jogutódlással való tovább foglalkoztatását.

negléteinek igazolása (készpénz, bankgarancia, visszavonhatatlan banknyilatkozat a fedezet igazolására),
a megvásárolni kívánt vagyontárgy hasznosítására,
rások pontos teljesítése,

egvétele,

én

esetén

a,

éig bánatpénz befizetése a BÉM f. a. MHB Rt. 270-17841. számlájára.

thoz csatolni kell,

írólni kívánt vagyon irányárát alapul véve

20 000 Ft + áfa,
5 000 Ft + áfa áron,

alása az energiaellátó és szolgáltatórendszer, valamint közlekedési útvonalak és vasúthálózat tekintetében.

AZ AJÁNLAT BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE: 1993. DECEMBER 9-ÉN 13 ÓRAKOR,

CÍME: BORSODI ÉRCÉLŐKÉSZÍTŐ MŰ F. A., 3791 SAJÓKERESZTŰR

elven 3 példányban — az eredeti példány megjelölésével — név nélkül, zárt borítékban, a borítékon „BÉM” jelzéssel kell
ajánlott küldeményként a megadott címre elküldeni.

vétele és az ajánlattal kapcsolatos információszerezés helye: Borsodi Ércélmőkészítő Mű f. a. 3791 Sajókeresztúr. Telefon: 321-276, fax: 321-279.

Felvilágosítást ad: Szabó József felszámolóbiztos, Lippai István a felszámoló helyi megbízottja.

szjegyző jelenlétében a kiíró 1993. december 10-én bontja és 1993. december 20-ig értesíti a pályázókat ajánlataik sorsáról.

ogy a legjobbnak ítélt ajánlattevőkkel folytasson közvetlen tárgyalásokat, annak sikertelensége esetén újabb pályázókat kérjen fel tárgyalásra.

Karcsúsítják a Dasát

Nagyívű átszervezési programot jelentett be a Daimler-Benz csoporthoz tartozó repülőgépipari és űrtechnikai vállalat, a Deutsche Aerospace (Dasa). A céget 1989-ben alapították többek között azzal a céllal, hogy diverzifikálják a Daimler-Benz tevékenységét. Az elmúlt négy esztendőben a cégfelvásárlások és közös vállalkozások révén igen csak megnövekedett a Dasa, ez azonban nem járt együtt az eredményesség javulásával. Az óriásvállalat tavaly 17 milliárd márka forgalmat bonyolított le, mérlege pedig 341 millió márka veszteséget mutatott.

A DASA része a nyugat-európai légitársaság-konzorciumnak, az Airbus Industriesnek, amelynek üzletmenete a légiipari recesszió miatt kedvezőtlenebb a vártnál. A légitársaságok sorra mondják le korábbi megrendeléseiket, így jövőre a tervezett 216 helyett 120 légitársaság gyártanak és értékesítenek.

A több mint 75 ezer dolgozót foglalkoztató vállalat forgalmában a hadiipari üzletág több mint 50 százalékot képvisel, a bevételeknek viszont csak 27 százalékát származik ebből a tevékenységből. Nem számíthat a következő években sem a Dasa a hadiipari megrendelések bővülésére, hiszen a német kormány a költségvetési hiány csökkentésére számottevően megnyirbálja a védelmi kiadásokat. 1990-ben a költségvetés harci eszközök beszerzésére 12 milliárd márkát költött, a jövő évi kiadási előirányzat nem haladja meg a hatmilliárdot. A Dasa részt vesz az „európai” harci repülőgép, az Eurofighter ki-

fejlesztésére és gyártására létrehozott nemzetközi vállalkozásban is, a vállalkozás azonban — a német számvevőszék szerint — egyelőre csak veszteséget „termel” a magas költségek és az alacsony hatékonyságú irányítás miatt. A karcsúsítási program keretében 1996 végéig a Dasa üzemeiből hatot véglegesen bezárnak, és számottevően csökkentik a dolgozók számát. A Financial Times értesülése szerint a dolgozók száma 1996 végére 70 ezer alá csökken. A gyárbezárások híre tiltakozást váltott ki, különösen Alsó-Szászország kormánya részéről. Ebben a tartományban működik a Dasa lemwerderi repülőgép-javító üzeme, amely mintegy 1200 munkalehetőséget biztosít. A többi tervezett gyárbezárás ellen is tiltakozik a Dasa üzemi tanácsa, amellyel a cégvezetőség nem egyezett az átszervezési terveket.

A gyárbezárások és a létszámcsökkentés a számítások szerint a Dasának évi 1,5 milliárd márka megtakarítást jelent. A költségek jelentős csökkentésével remény van arra, hogy a vállalat már az 1995-ös évet szerény nyereggel zárja. Ehhez azonban a költségcsökkentés mellett a forgalom bővülésére is szükség van, amely a recesszió miatt egyelőre várat még magára. Az előrejelzések szerint idén a Dasa forgalma 1,2 milliárd márkával marad el a tervezett 16 milliárdtól. Ráadásul az új megrendelések állománya 3 milliárd márkával lesz alacsonyabb a vártnál.

G. Gy.

93. okt. 29.

/ teljesítmény arány, korszerűség):
Vérellátási rendszerre, modularitása és
közileg elfogadott vérellátási és
majd országos rendszerré való
és védelme, és nem utolsó sorban gyors

si rendszer átadási határideje:

1.
20.000 Ft (16.000 Ft + ÁFA) készpénz

ina út 19. I. 12.
ági igazgató
166 - 6004.

ember 1.
93. december 15. 10h.
na út 19. II. 5.
igazgató helyettes.

10h 30 perc.
19. II. 4. (Tanterem)

és nyelve: magyar.

Dr. Petrányi Győző
főigazgató

- perkupai és tornaszé
résztulajdoni illetős
- sajkóeresztúri és szir
- szalonnai vállalati ü
- nyéki üdülőingatlar
- Balatonfüredi négyl
- volt BÉM-lakások l

A meghirdetett vagyonból a 6. a),
A meghirdetett üzletrészek, részvé

Az ajánlati árak az áfát egyetlen es
(pénzeszközzeit, készleteit és követ
Ajánlatot tehet bármely természe
Az ajánlatokat a kiíró titkosan keze

A kiíró elsősorban olyan szakmai l
— készek a felkínált vagyon egybe
— a 7. a), 7. b) és 8. a) pontok alá
— biztosítják a jelenlegi létszám n

Az ajánlattétel feltételei:

- a vételár áfával növelt összege
- az ajánlatnak tartalmaznia kell
- az ajánlattételre vonatkozó elő
- a részletes ajánlattételi kiírás m
- teljes körű anyag igénylése eset
- egy-egy tételre vonatkozó anya
- a titoktartási nyilatkozat aláírá
- az ajánlat beadásának határide

Az erről szóló igazolást az ajánl
— a bánatpénz nagysága a megvá
— 10 M Ft alatt az irányár 5%-a,
— 10 M Ft felett az irányár 3%-a
— szolgalmi jog biztosításának vá

Az ajánlatokat írásban, magyar ny
vagy személyesen benyújtani, vag

A részletes ajánlattételi kiírások me

Az ajánlatokat l

A kiíró fenntartja magának a jogot,

Transzatlanti távközlési frigy

„Robbantott” a British Telecom és az MCI

Új korszak kezdődött a távközlési vállalatbirodalmak versenyében azzal, hogy megkötötték az első jelentősebb transzatlanti frigy két telefonbirodalom között. A British Telecom 4,3 milliárd dollárért 20 százalékos részesedést szerzett az Egyesült Államok második legnagyobb „telefonerőművében”, az MCI Communications Corp.-ban.

A British Telecom már három évvel ezelőtt tapogatózó tárgyalásokat kezdett az 1968-ban alakult MCI-vel a szorosabb együttműködésről, de akkor meghiúsult a tulajdonszerzés, mert mindkét cég tartott a világ első számú távközlési vállalatától, az A.T. and T. ellenlépéseitől. De miután az A.T. and T. egyre agresszívabb üzleti és felvásárlási politikát kezdett folytatni külföldön, már nem volt „erkölcsi” akadály a British Telecom és az MCI stratégiai szövetségének.

Az A. T. and T. tavaly 65 milliárd dollár forgalmat bonyolított le, ebből 59 milliárd az amerikai piacról származott. A kimondottan távközlési szolgáltatásokból származó bevétel 39,6 milliárd volt, csak 25 százalékkal több, mint a British Telecom és az MCI összesített szolgáltatásbevétele. Ismeretes, hogy az USA-ban 1984-ben megszűnt a távközlési monopólium, s a Bell telefontársaságot több részre szabdalták a szabadverseny megteremtése érdekében. Az MCI végső soron ekkor indult dinamikus fejlődésnek. 1988 és 1992 között megkötötte bevételeit, tavalyi forgalma már 10,5 milliárd dollár volt. Míg 1988-ban a cég 350 millió dollár bruttó profitra tett szert, tavalyi nyeresége már elérte a 600 milliót. Részesedése a helyközi beszélgetések amerikai piacán 18 százalék.

A nagyívű fejlődés ellenére az MC lehetett igazi versenytársa az A. T. and T.-nek, mert nem volt elegendő anyagi forrása, hogy megvesse a lábát a mobiltelefonok, a kábeltelevíziós és a multimédiум-rendszerek piacán. Nem juthatott nagyobb összegű hitelekhez sem a bankoktól, mert adósságai értékét vagyonának 52 százalékát.

A British Telecom számára az MCI-vel való szorosabb együttműködés két szempontból is fontos. A 20 százalékos tulajdoni részesedés révén jelentős nyereségre számíthat az amerikai távközlési piacon, amely hatalmas üzleti lehetőségeket kínál. S nemcsak a telefonforgalom területén, hanem a száloptika, digitális rendszerek kínálta interaktív kábeltelevíziós és multimédiум-bizniszben is. Talán még ennél is fontosabb a brit cég számára, hogy az MCI-vel való szövetség révén egyelőre meghatározó tényezője lehet a távközlési világpiacnak.

A British Telecom és az MCI ugyanis egymilliárd dolláros alaptőkével vegyesvállalatot hozott létre a multinacionális vállalatok világméretű távközlési igényeinek kiszolgálására. (A vegyesvállalatban a brit cég a részvények 75 százalékát tudhatja magáénak.) Sikertelenség nélkül tehát megtalálni azt a piaci rést, amelyet a helyi távközlési vállalatok nem tudnak kiszolgálni, nemzetközi vetületben pedig még egyetlen cég sem „szakosodott” erre a nagy bevételt ígérő szolgáltatásra. Erdemes megjegyezni, hogy a világ 100 legnagyobb multinacionális cégéből negyvennek az USA-ban, tizenháromnak pedig Nagy-Britanniában van a központja. Az MCI a vegyesvállalat

keretében a multik észak- és dél-amerikai, valamint karib-tengeri, a British Telecom pedig európai, ázsiai, afrikai és dél-csendes-óceáni távközlési szolgáltatás-igényeit elégítheti ki. Ezel létre is jött egy olyan világhálózat, amely a nagy forgalmú, jól fizető és szinte minden országban jelen lévő vállalatokra alapozza tevékenységét.

A készülő ügyletet persze kiszámította a konkurencia is, s azonnal megkezdődött a nemzetközi „helyezkedés”. Az A.T. and T. öt külföldi telefontársasággal megállapodott a Word-Source világhálózat létrehozásáról, de ez nem számíthat átütő sikerre, ugyanis egyetlen európai partner sincs a társaságban. Szakértők szerint az A.T. and T. nem nyugszik bele a lemaradásba, s rövid időn belül a British Telecom hazai pályáján fog visszavágni: világhálózati megállapodásra törekszik a szigetország második legnagyobb távközlési cégével, a Mercury Communicationsszel. Külföldi partnert keres a France Telecom és a Deutsche Bundespost Telekom, s „mozgolódik” a harmadik legnagyobb amerikai telefontársaság, a U. S. Sprint is. Kétségtelen azonban, hogy a British Telecom és az MCI egyelőre első a globális versenyben, s a versenytársak többsége

jelentős időhátránnyal, valamint kisebb anyagi lehetőségekkel tud csak harcba szállni.

Az MCI részére a legjobbkor jött a 4,3 milliárdos tőkeinjekció, amelynek nagy részét a távközlési üzletág már említett, nagy jövő elé néző területeibe fekteti be. Így eséllyel veheti fel a versenyt a multimédiум és a többi üzletágban az A.T. and T.-vel, amely viszont ezeken a területeken rendelkezik komoly előnnyel.

A British Telecom egy MCI részvényért 64 dollárt fizetett, 23 százalékkal magasabb árat az ügylet létrehozása idején jegyzett tőzsdei árfolyamnál. Az MCI-részvények árfolyama folyamatosan emelkedik, s várhatóan az év végére eléri a 60 dollárt. Az árfolyam-emelkedés azonban nem elsősorban a British Telecommal kötött megállapodásról szól, hanem annak, hogy az MCI üzleti eredményei — az adósságokat leszámítva — valóban ritkának számítanak a recessziós amerikai gazdaságban. A tőzsdén különösen sokra értékelik a vállalat innovatív üzletpolitikáját és folyamatos termékfejlesztését. Az MCI Friends and Family programja például néhány év alatt mintegy 10 millió ügyfelet hozott a cégnek. Ennyien pártoltak át az MCI-hez más telefontársaságoktól, az MCI ugyanis jelentős díjkezdve-

ményt ad „előfizetőinek” meghatározott számú telefonbeszélgetésre a családtagokkal és a barátokkal. (Az előfizetők előre közlik az MCI-vel a gyakrabban hívott számokat, s a kedvezmény ezekre a beszélgetésekre vonatkozik.) A Proof Positive program pedig azoknak a kisvállalkozóknak nyújt jelentős díjkezdvezményt, akik nem álnak alkalmazásban, akik maguk „üzletelnek”.

A szigetország vezető távközlési vállalatának menedzsmentje jó érzékkel szemelte ki az MCI-t partnernek, mert az amerikai cég mind nagyobb piaci erőt képvisel, emellett hajtja a becsvágy az A.T. and T. előnyének ledolgozására. A számítások szerint az egymilliárdos vegyesvállalat a működés első két évében veszteséges lesz, de a stratégiai szövetség hosszú távon mindkét cég számára igen csak kifizetődőnek ígérkezik. A siker reményében a British Telecom még azt is vállalta, hogy tíz évig nem növeli 20 százalékos részesedését az MCI-ben.

Évtizedünkben a világ távközlési ipara átalakulóban van, a nagyobb és a kisebb cégek szerte a világon eredményes partnerkapcsolatokat keresnek és hoznak létre. Mindenki igyekszik jól helyezkedni, új piaci réseket találni és kiszolgálni. A távközlési robbanás az ágazatban lerombolta a nemzeti határokat, az iparág vezető cégei a globalizálódásban látják a jövőt és a biztos bevételnövekedést. Ebben az új részesedési háborúban az első csatát a British Telecom—MCI „házaspár” nyerte meg, de fel kell készülniük a kíméletlen versenyre, mert a konkurencia nem tűri a monopolhelyzetet...

Gonda György

Nagykőrös Város Önkormányzata

pályázatot hirdet az intézményellátó gondnokság
(Nagykőrös, Abonyi u. 2.)
vezetői álláshelyének betöltésére
1994. január 1-jétől, meghatározott időre (5 évre)

Pályázati feltételek: műszaki vagy pénzügyi felsőfokú
szakirányú végzettség,
3 év szakmai gyakorlat — vagy műszaki vagy pénzügyi
középfokú szakirányú végzettség
és 5 év költségvetési szakmai gyakorlat.

Bérezés: az 1992. évi XXXIII. tv. rendelkezése alapján.
A pályázatnak tartalmaznia kell: a pályázó szakmai
önéletrajzát, szakmai koncepcióját,
iskolai végzettséget igazoló okiratmásolatot,
érvényes erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat 1993. november 30-ig
lehet a polgármesteri hivatalhoz benyújtani
(2750 Nagykőrös, Szabadság tér 5.).

MH 11 646

XII. kerület, Dolgos utca 5. alatt épülő társasházban

69 m²-es, 96 m²-es,
89 m²-es, 117 m²-es
lakások kedvező áron
leköthetők.

Érdeklődni a megjelenés
napján 9—17 óráig,
egyébként hétköznap
15—19 óráig
a 175-7268-as
telefonszámon lehet.

MH 11 749

IRODÁK a Váci úton

bérbeadók 50, 200 és 400 m²
nagyságúak (újonnan építve, de
még igény szerint kialakítható,
átadás egy hónap múlva)

16 000 Ft/m²/év áron,
továbbá 30 és 500 m²-es

RAKTÁRHELYISÉGEK.

700 m² tetőtéri iroda
még kialakítás előtt bérbeadás
céljából leköthető.

Parkolási lehetőség.

Tel.: 267-1976, 270-2255

Fax: 129-0769

Halma

ALKALM

Az Ön feladata:

- a termékeinkkel
felhasználási terü
- építésszel és ki
- kapcsolattartás
- előadások szervez
- szakemberek rész
- műszaki tanácsad
- termékmenedzse
- együttműködés.

A pályázatot (rés
199

PEDUS OFFICE East-West Business Center

1088 Budapest,
Rákóczi út 1—3.

Telefon: 266-1066
Fax: 266-6360

LUXUSIRODÁK BUDAPESTEN!

Az Ön berendezett irodája
professzionális
titkársági szolgáltatásokkal:

- kényelmes postai
ügyintézés

building

KEDVEZŐ ÁRON

Telephely eladó!

Budapest vonzáskörzeté-
ben 6000 m²-es ingatlan,
800 m²-es felújított fűt-
hető ipari csarnokkal,
400 m²-es raktárral és
szociális blokkal, főköz-
lekedési útvonal közelé-
ben, komplex infrastruk-
turális kiépítéssel ellátva
ELADÓ vagy BÉRBE

HIRDETMÉNY

A Hartech Híradástechnikai és Finommechanikai Részvénytársaság igazgatósága

1993. NOVEMBER 30-RA RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉST HÍV ÖSSZE

A KÖZGYŰLÉS HELYE:
HARTECH RT. TANÁCSSTERME, 13 ÓRA.

Napirendi pontok:

1. Az alapító okirat módosítása.
  - Tisztségviselők újraválasztása.
  - Tisztségviselők díjazása.
  - Egyebek.

A kávétermelők visszafogják az exportot

Ismét nem sikerült meg-egyezésre jutniuk a Nemzetközi Kávészervezet (ICO) tagállamainak a termelési kvótákról és az árak alakításáról. A több mint 60 kávéexportőr és -importőr országot tömörítő szervezet kora őszi megbeszélésorozatának kudarc cselekvésre készítette a kávétermelőket: a termelés és az export visszafogásával igyekeznek kikényszeríteni a nyerskávé igen alacsony világpiaci árának az emelését.

Az ICO 1989-ben — brazil nyomásra — felfüggesztette a kiviteli kvótákat, s azóta a korábban szigorúan szabályozott piacon a szabadpiaci hatások érvényesülnek. A tagországok azóta többször tanácskoztak sikertelenül az árak megszilárdítását szolgáló kvótarendszer létrehozásáról, valamint a nemzetközi kávékereskedelem szabályozásáról. A Kávéegyezmény gyakorlatilag összeomlott, s 1989 óta — szabályozás híján — szinte folyamatosan zuhan a nyerskávé világpiaci ára.

Az 1992-93-as mezőgazdasági évben a kávétermelés 88,7 millió zsák volt. (Egy zsák 60 kilogramm.) Ebből a mennyiségből Brazília 25,6, Kolumbia 17, a többi latin-amerikai ország 23, Indonézia 7,8, az afrikai államok pedig 18,6 százalékkal részesednek. A termés 22 százaléka a termelő országokban talál vevőre, Európa importálja a 44 százalékát, az USA részesedése 19, Németországé 11, Japáné pedig 6 százalék.

A nyolcvanas évek közepén egy font kávé (0,45 kilogramm) ára még 130 cent volt, idén augusztusban viszont nem haladta meg a 44 centet. A nyerskávé árának tartós mélyrepülése a mintegy 50 termelő országnak évente 3 milliárd dollár bevételkiesést jelent.

A kávé kiskereskedelmi fogyasztói ára 1989 óta viszont mindössze 5-10 százalékkal csökkent a világ legtöbb országában. A termelői és a fogyasztói árak közötti különbséget a világ vezető kávépörkölő és kávéforgalmazó cégei „nyelik le”. Miközben tehát a kávétermelők bevételei meredeken zuhantak az elmúlt négy évben, a Nestlé, a Sara Lee, a Kraft General Foods és a többi élelmiszeripari

vállalatbirodalom kávékereskedelemből származó nyeresége növekedett. (Évente a világon a kiskereskedelem 30 milliárd dollár értékben forgalmaz kávévet.)

Érthető módon nehezen veszik a kávétermelők tudomásul, hogy az árcsökkenés ellenére nem növekszik a fogyasztás, a bolti vásárló ugyanis édeskeveset érez a világpiaci ár zsu- goro-

piaci ára fontonként el nem éri a 75 centet. Ha a kínálat visszafogásának hatására az ár 75 cent fölé emelkedik, az exportcsökkenés 10 százalékra mérséklődik. 85 centes árnál megszűnik a kivitel kényszerű visszafogása.

A nemzetközi kereskedelmet lebonyolító kávébrókerek szerint a termelő országok nem fogják sokáig betartani az ön-

gy eredménytelen maradjon a termelők összehangolt akciója. A vállalatbirodalmak számítása szerint a termelők előbb-utóbb kénytelenek lesznek felhagyni a kivitel visszafogásával, s akkor továbbra is alacsony szinten maradnak a világpiaci árak. A pörkölők és a forgalmazók viszont ebben az esetben sem fogják mérsékelni áraikat. Nem zárható ki tehát, hogy a kávé

A nyereség nem a termelőknél csapódik le

dásából. Az ICO 50 exportőr általa termelt a világ kávékínálatának 97 százalékát, ennek ellenére képtelenek szabályozni az árakat és a termelési kvótákat, szerintük elsősorban az importőr országok kompromisszumképtelensége miatt.

Időközben a világ első számú kávéimportőre, az Egyesült Államok elhagyta a kávészervezetet, s az amerikai lépést több importőr is követte.

Kaotikus állapotok lettek úrrá a termelők szempontjából a nyerskávé világpiacán, ezért az exportőr államok együttes fellépést határoztak el érdekeik védelmére. Ár- és kvótaegyezmény hiányában úgy döntöttek, hogy október elejétől 20 százalékkal csökkentik exportjukat mindaddig, amíg a kávé világ-

ként vállalt exportvisszafogást, ha a világpiaci ár a jelenlegi fölé emelkedik. Ráadásul számos importőr ország nem tagja az ICO-nak, s ezek az államok eddig is megtalálták az olcsóbb beszerzési forrásokat.

A termelők és az importőrök kapcsolata az utóbbi években elmergesedett, ezért a szakértők véleménye szerint szinte kizárt, hogy visszatérjen az egyeztetett, stabil árak korszaka a nemzetközi kávépiacra. Az exportőrök attól tartanak, hogy a kínálat visszaesését sem fogják a fogyasztók megérezni az árakban. A kávépörkölő és -forgalmazó óriás cégek valószínűleg nem emelik a fogyasztói árakat, az esetleges világpiaci ár-növekedést saját nyereségük terhére el- lenyűyozzák. Teszik ezt azért,

kiskereskedelmi árának tartósan magas tartása érdekében a forgalmazó vállalatok rövid távon nem élnék áremeléssel.

Egyelőre tehát nincsen arra kilátás, hogy a nyerskávé világpiacán az árak megközelítik a nyolcvanas éveket. Világméretben nem várható a kávé kiskereskedelmi árának számottevő emelése sem, arra viszont számítani lehet, hogy a kínálat későbbi növekedését nem követi a kávé bolti árának mérséklődése. Ráadásul a pörkölők és a forgalmazók olyan nagy kávékészletekkel rendelkeznek, hogy veszteség nélkül át tudnak vészelni minden kínálatcsökkenési és áremelési kísérletet a termelők oldaláról.

Sorszám	Termék megnevezése		Mennyiség (kg)	Tárolási hely
1.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	6.557	Szekszárd
2.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	27.317	Szekszárd
3.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	119.120	Szekszárd
4.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	26.872	Győr
5.	lehúzott félsertés F, L	I. o.	66.063	Győr
6.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	52.792	Győr
7.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	55.066	Zalaegerszeg
		II. o.	9.717	Zalaegerszeg
8.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	3.889	Baja
9.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	13.866	Baja
10.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	103.310	Baja
11.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	102.675	Baja
12.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	54.720	Miskolc
13.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	10.208	Miskolc
14.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	163.836	Miskolc
15.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	81.123	Miskolc
16.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	19.548	Miskolc
17.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	24.663	Dunakeszi
18.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	6.863	Dunakeszi
19.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	13.513	Dunakeszi
		II. o.	7.276	Dunakeszi
20.	lehúzott félsertés F, L nélk.	I. o.	10.683	Dunakeszi
21.	szalonnás, bőrös félsertés F, L	I. o.	14.520	Dunakeszi
22.	szalonnás, bőrös félsertés F nélk., L	I. o.	72.589	Dunakeszi
		II. o.	42.631	Dunakeszi
23.	lehúzott félsertés F, L	I. o.	22.374	Dunakeszi
24.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	12.652	Dunakeszi
		II. o.	1.406	Dunakeszi
25.	lehúzott félsertés F, L	I. o.	37.162	Dunakeszi
26.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	66.759	Budapest
27.	szalonnás, bőrös félsertés F, L nélk.	I. o.	46.570	Debrecen

A TARTALÉK BIZTONSÁGA,

Modelleket cserél a Honda és az Isuzu

Az elhúzódó autóiipari recesszió a japán gyártók számára is elengedhetetlenné tette a termelési költségek számottevő csökkentését a versenyképesség növelése, illetve az eddig elért hazai és külföldi piaci részarányok megtartása érdekében. Az ésszerűsítés és a takarékoság új lehetőségét „találta meg” két rivális japán autógyár, a Honda és az Isuzu.

A két autóiipari nagyvállalat még az első félévben együttműködési megállapodást kötött egymással, amelyet nemrégiben bővítettek ki. Az eredeti megállapodás értelmében a Honda kész Domani típusú kocsikat szállít az Isuzunak, amelyeket az utóbbi cég saját neve alatt, saját márkaként értékesít Japánban. Cserébe az Isuzu a Hondát el látja Rodeo és Mu típusú, úgynevezett szabadidőmodellekkel, amelyeket a Honda saját márkaként értékesít a szigetországban és az Egyesült Államokban.

A termékmegosztási megállapodás kibővítése lehetővé teszi az Isuzu számára, hogy a Domanikat — saját neve alatt — Thaiföldre is exportálja. Emellett a Honda népszerű Accord modelljének egyik típusát az

Isuzu — ugyancsak saját márkanévvel — forgalmazhatja Japánban is. A Honda viszont ezentúl saját márkanéve alatt forgalmazhatja Japánban az Isuzu egy másik szabadidőkocsiját, a Big Horn-t.

A két anyavállalat termékmegosztási megállapodása számos előnnyel jár. Mindezekelőtt növeli a termelési kapacitások kihasználtságát, amelynek mértéke a világpiacon kereslet zsugorodása miatt viszonylag alacsony. Emellett lehetőség nyílik arra is, hogy mindkét cég bővítse kínálatát új fejlesztési és termelési beruházások nélkül.

Japánban a szabadidőkocsik iránti kereslet dinamikusabban bővül, de modellek hiányában a Honda eddig kénytelen volt távol maradni ettől az üzletágtól. Az Isuzu viszont időközben beszüntette a hagyományos személyautók gyártását, személykocsi-kínálatát más gyártók modelljeiből állítja össze.

A két cég megállapodása a modellek rendszeres cseréjéről más előnyökkel is jár a résztvevők számára. Miközben túlkínálat van a piacon, az autógyáraknak továbbra is széles modell- és típusválasztékkal kell el látniuk hivatalos márkakereskedőiket. A

teljes körű választék biztosítása a tartósan lanya kereslet időszakában azonban nem szolgálja a költségek drasztikus csökkentésének parancsoló szükségességét. Ebben a helyzetben a modellcsere azért is gazdaságos, mert a széles választék biztosítása mellett a gyártók termelési kapacitásait a nagy mennyiségben értékesíthető gépkocsik előállítására tudják összpontosítani, s mellőzhetik a kis szériák kevésbé gazdaságos gyártását.

A Honda és az Isuzu továbbra is versenytársak maradnak a japán gépkocsiiparban. A különböző modellek cseréje azonban nem befolyásolja a versenyt, a két cég vásárlóközönsége, illetve annak kereslete és igényei ugyanis meglehetősen eltérők.

A két autóiipari vállalat keresi a modellemegosztási együttműködés újabb lehetőségeit. A Honda véleménye szerint az együttműködés további kibővítésének lehetőségei elsősorban attól függenek, hogy milyen újabb modelleket tud felajánlani cserére az Isuzu.

SZENTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATA értékesítésre meghirdeti a tulajdonát képező

— **magyartési volt tanácsháza**

(szentesi 8492. számú tulajdoni lapon, 20001/1 hrsz. alatt felvett, 5230 m² területű),

— **valamint a közvetlen mögötte levő sportterület**

(szentesi 8497. számú tulajdoni lapon 20003/3 hrsz., 4 ha 2339 m² területű)

ingatlanokat alapfokú ellátást biztosító kereskedelmi tevékenység, tanyasi turizmus, színvonalasabb szórakozási, sporttevékenység céljára.

Az ingatlanok kikiáltási ára:

20001/1 hrsz.-ú ingatlan esetében 1 700 000 Ft + áfa

20003/3 hrsz.-ú ingatlan esetében 25 Ft/m²

Az ingatlanokra vonatkozó vételi szándéknyilatkozatokat a polgármesteri hivatal közigazdasági osztályához (6600 Szentés, Kossuth tér 6.) kell beadni, a hirdetés megjelenését követő 15 napon belül.

Több jelentkező esetén versenytárgyalást tartunk.

Az ingatlanokról részletes felvilágosítást ad:

Terneyné Magyar Edit. Telefon: (63) 313-022, 141-es mellék

Tajvan belépett az „autóklubba”

Tajvanon 1980-ban a száz lakosra jutó autók száma mindössze három volt, tavaly viszont már elérte a tizennégyet. A szigetországban idén mintegy 400 ezer személygépkocsit értékesítenek, s a tervek szerint az ezredforduló táján az évente eladott gépkocsik száma 600 ezer körül alakul majd. Noha Tajvan amerikai, nyugat-európai és japán mértékkel csak kis piacnak számít, a világ vezető autógyártói nagy fantáziát látnak a 10 millió lakosú országban. Egyrészt a gyors ütemben bővülő a fizetőképes kereslet, másrészt Tajvan a híd szerepét töltheti be a következő években a mind jelentősebb ázsiai autópiacon felé.

A magas importvámok és külföldről behozott kocsik igencsak drágák, ennek ellenére 1992-ben egymilliárd dollár értékű autó érkezett az országba. Feltűnően sok Volvo, Mercedes és BMW közlekedik a tajvani utakon, emellett sok az amerikai kocsik is, Tajvan ugyanis a detroiti autógyárak egyik legfontosabb és legígéretesebb piaca. Tavaly az importautók piaci részesedése 30,3 százalék volt. Jól jellemzi az amerikai gépkocsik sikerét és keresletét, hogy a Chrysler nemrégiben kezdte el forgalmazni Concorde típusának Sedan változatát, s egy hónap alatt értékesítették az egész évre tervezett mennyiség egyötödét.

Jelenleg a piac 70 százaléka az odahaza gyártott gépkocsiké. Az ország első számú autógyára a Ford Lio Ho (FLH), amely részben a Ford leányvállalata.

Az FLH elsősorban japán típusokat gyárt, legnépszerűbb kocsija a Telstar, amely a Mazda 626-os helyi változata. (Érdeemes megjegyezni, hogy a Ford tulajdonában van a Mazda-gyár részvényeinek 25 százaléka.) Áprilisban kezdte meg a General Motors a tajvani autóbussz-vállalattal, a CAC-cal együttműködve az Opel Astrák gyártását. Az új modell nagy sikert aratott a tajvani piacon is.

Japán viszonylagos közelsége természetesen nem hagyja érintetlenül a szigetország autópiacon sem. A jelentős tajvani és ázsiai eladások reményében a japán autógyárak szívesen ruháznak be Tajvanon és készek a legkorszerűbb technikák, technológiák átadására is. Az ország második legnagyobb autógyára, a Yue Loong Nissanokat szerel össze, a San Yang márka mögött pedig a Tajvanon gyártott Honda Civic „rejtőzik”. Százhuszmillió dolláros beruházással a Kuozoi Motors 1995-től évi 20 ezer Toyotát gyárt majd. A Kuozói az új gyár elkészültéig az Egyesült Államokból importálja a Toyota Camrykat, amelyek tavaly a legkeresettebb importautók voltak Tajvanon. Tajvan a következő években szeretné kialakítani saját autópiacon. Az összeszerelés, a licenc alapján való gyártás mellett saját tervezésű és készítésű típusokkal is szeretnének a helyi autógyárak megjelenni a hazai és a külföldi piacokon. Egy-két évtizeden belül a tervek szerint a tajvani autópiacon olyan sikeres exportgazdattá nővi majd ki magát, mint

jelenleg az elektronikai ipar. A 80-as években az FLH exportált Kanadába 40 ezer autót, amelyeket az észak-amerikai országban Mercury Tracer néven forgalmaztak. A Ford elnökének véleménye szerint a nem távoli jövőben az FLH megkezdheti az olcsó gépkocsik exportját az „oroszlánbarlangba”, Japánba.

Egy „saját” gépkocsi kifejlesztése és gyártásának beindítása a számítások szerint egymilliárd dollárba kerül Tajvanon. A Yue Loong 1991-ben kezdte meg a Feeling 102 nevű saját fejlesztésű személyautó gyártását, ezek a kocsik azonban Nissan-motorokkal üzemelnek. A gazdasági minisztérium különböző támogatások és kedvezmények nyújtásával arra ösztönzi az ország autógyártóit, hogy az ezredfordulóig háromszorozzák meg a kutatásra és fejlesztésre fordított kiadásait. Hírek szerint az ösztönzés nem eredménytelen, kilenc tajvani gyártó összefogásával és együttműködésével már megkezdődött egy négyhengeres motorcsalád fejlesztése.

Autóipari szakértők véleménye szerint Tajvanon 20 esztendőre sincs ahhoz szükség, hogy megismétlődjék a japán példa. Nem kizárt, hogy 2010 körül a szigetország a világ egyik legjelentősebb gépkocsigyártója lesz, amelynek saját fejlesztésű és valószínűleg olcsó autói a maguk kategóriájában nemcsak Ázsiában lesznek népszerűek és kerdendők.

NOVEMBERTŐL MINDEN HÉTEN!

**Szombatról-
szombatra**

**játszhat és nyerhet
6-os lottón is!**

**Kérjük,
szelvényeit novembertől
úgy küldje játékba, hogy azok
legkésőbb péntek éjfélig
a Szerencsejáték RT-hez
beérkezzenek.**

**A Sorsolást
minden szombaton
a Juventus Rádió
egyenes adásban
közvetíti.**

Takaréklángon az északi modell

A nyugat-európai országok tartós gazdasági recessziója nem kerülte el az északi államokat sem, ahol a tornyosuló gazdasági gondok miatt egyre vékonyodik a legendás jóléti állam „takarója”. Több mint fél évszázados, kiterjedt állami „gondoskodás” után veszélybe kerültek a jóléti állam vívmányai és „szolgáltatásai”, s Észak-Európa országai kénytelenek — reményeik szerint csak átmenetileg — lazítani a szociálislátót, növelni a társadalom terheit.

A jóléti állam „fénykorában” a vállalati szektor nagyfokú szabadságot élvezett, igen magas volt mind a személyi jövedelem-, mind pedig a vállalati adó. Ezért „cserébe” az állam a költségvetésből biztosította a munkanélküliek átképzését, az utolsó fizetés 90 százalékát kitevő munkanélkülségi segélyt, a magas színvonalú és szinte ingyenes egészségügyi ellátást és az oktatást. A recesszió miatt azonban a jóléti állam kiadásai jócskán meghaladták már a nyolcvanas évek második felében azt a szintet, amelyet még finanszírozni lehetett az adóbevételekből.

Az új helyzetben a négy észak-európai állam kénytelen átalakítani a szociális ellátás rendszerét, de a kormányok hangsúlyozzák: amint tartóssá válik a gazdasági fellendülés, a korábbi vívmányok nagy részét visszaállítják, sőt tovább finomítják. A költségvetési hiány duzzadása, a gazdasági bizonytalanság növekedése miatt a szakszervezetek is belátják, hogy a „dözsölés” időszaka egyelőre véget ért mind a négy északi államban.

A legjobb helyzetben az EK-tag Dánia van, ahol a legkevesbé került válságba a jóléti állam. Az infláció mindössze 1,2 százalékos, a folyó fizetési mérleg többlete pedig eléri a bruttó hazai termék (GDP) 3 százalékát. Az idei év első hét hónapjában az export 7, az ipari termelés pedig 3 százalékkal csökkent; a GDP viszont 1,3 százalékkal zsugorodott az első félévben. Érthető módon a kormány attól tart, hogy a visszaesés kedvezőtlenül érinti a személyi fogyasztás és a beruházások alakulását.

A kereslet ösztönzésére a jövedelemadó felső határát 68-ról 62, alsó határát pedig 51-ről 43 százalékra csökkentették, miközben más adónemek mértékét emelték. Ez utóbbtól azt várja a kormány, hogy a bevétel 1994-ben elegendő lesz 43 ezer új munkahely teremtéséhez. Az üzleti világ szeretné, ha a jóléti állam kiadásai mérséklődnének: javaslatuk szerint csökkenteni kell a munkanélkülségi segélyt, amely jelenleg az utolsó fizetés összegének 90 százalékával egyenlő. A kiadások mielőbbi csökkentése azért is elkerülhetetlen, mert az előrejelzések szerint jövőre a költségvetés hiánya a GDP 6 százalékára rúg majd.

A tengeri kőolajban és földgázban gazdag Norvégia a korona 5,4 százalékos leértékelésével igyekezett az exportörök segítségére sietni. Az üzleti világban azonban nagy a bizonytalanság, a rossz hitelek magas állománya a norvég bankok nagy részét csödközbe juttatta. Idén a GDP mindössze 1 százalékkal bővült, a költségvetés hiánya pedig eléri a GDP 4 százalékát. A norvég munkások a jelek szerint megértik, hogy túl sokba kerülnek. Míg 1987-ben a béremelkedés elérte a 10 százalékot, a szakszervezetek egyetértésével a bérek növekedése idén nem haladja meg a 2,5 százalékot. Ennek ellenére az aktív korú lakosság 9 százaléka állástalan. Jelenleg egy kormánybizottság vizsgálja a jóléti kiadások „áramvonalasításának” lehetőségeit.

Komoly gondokkal küszködik a „klasszikus” jóléti állam Svédország is. Tíz esztendővel ezelőtt a munkanélkülség mindössze 1,5 százalékos volt, ma meghaladja a 9 százalékot. A költségvetés hiánya az év végére eléri a GDP 14 százalékát (!), a bankárgazat és az építőipar pedig egyik válságból bukducsol a másikba. Az elmúlt két évben a GDP összesen 4, 1993 első hat hónapjában pedig ugyancsak 4 százalékkal csökkent. Ebben a tartósan rossz gazdasági helyzetben nem maradt más választás, mint az úgynevezett jóléti kiadások, ellátások drasztikus megnyirbálása.

Már idén csökkentették a közalkalmazottak számát, jövő-

re pedig újabb 80 ezres leépítés várható. Mérséklik a lakásépítési támogatások összegét, emelik a gyógyszerek árát. A megbetegedett dolgozó táppénzként eddig megkapta a teljes fizetését, a jövőben a táppénz nem haladja majd meg az utolsó fizetés 80 százalékát. A nyugdíjkorhatárt a jelenlegi 65-ről 67 évre emelik, s kiadáscsökkentő reformok várhatók az oktatás és a gyermekgondozás területén is. Új munkanélkülségi támogatási rendszer kidolgozása van folyamatban: ennek az a lényege, hogy a költségvetés csak akkor „száll be” anyagilag, ha a munkanélkülség országos szinten meghaladja a 4-5 százalékot.

A kormány szerint a „régii” jóléti állami szolgáltatások korszerűsített visszaállítására csak akkor lesz lehetőség, ha az ország gazdasága megerősödik, ennek pedig egyik legfontosabb feltétele az export tartós növekedése.

(A finn gazdaság elemzésére e cikkben nem térünk ki, hiszen külön írás foglalkozik a távoli rokonnal. — A szerk.)

Gazdasági elemzők gyakran teszik fel a kérdést, hogy visszaállítható-e az északi államok gazdasági prosperitása a jóléti, a szociális kiadások számottevő megnyirbálása nélkül. A megoldás kulcsa az export tartós növekedése, amely jelentős bevételeket hozhat mind a költségvetés, mind pedig a vállalatok számára. A kivitel alakulása egyszerűen a partner országok konjunktúrájától, másrésztől viszont a termelés versenyképességének alakulásától függ. Ma még senki sem tudja az északi országokban megmondani, hogy mikor áll majd vissza a foglalkoztatás korábbi magas szintje. Csupán annyi bizonyos, hogy a korábban jóléti államoknak tartott északi országok nem tudják fenntartani a szociális ellátás eddigi színvonalát, valamint a csaknem teljes foglalkoztatottságot. Az érintett kormányok számára azonban reményt keltő, hogy a szakszervezetek és a dolgozók partnerek a kilábalási programok megvalósításában.

Történelmi „nyitás” a Lloyd’snál

A 306 éve fennálló Lloyd’s biztosító legutóbbi közgyűlése úgy döntött, hogy a patinás cég (amely tulajdonképpen egy biztosítási piac) megnyílhat az intézményi befektetők számára is. A Lloyd’s mögött eddig egyéni befektetők, az úgynevezett Nevek álltak, akik teljes személyi vagyonukkal feleltek a cég tevékenységéért.

Az elmúlt három esztendőben a biztosítót elsősorban a természeti katasztrófák növekvő száma miatt összesen hatmilliárd font veszteség érte. Ebben a helyzetben érthető, hogy há-

rom év alatt a Nevek száma 33-ról 19 ezerre csökkent, a halmozódó deficit ugyanis nagy terhet jelentett és jelent az egyéni befektetők számára. Ezrével jutottak csődbe a Nevek, s a Financial Times adatai szerint 1994-ben a biztosítónak félmilliárd font tőkére lenne szüksége ahhoz, hogy pótolja a Nevek távozásából fakadó veszteségeket.

A tőkehiányban szenvedő Lloyd’s számára nem volt más megoldás, mint az intézményi befektetők bevonása az üzletágba. A biztosítónál megmaradt Nevek támogatták a menedzs-

ment elképzelését a befektetői kör kibővítésére, de számos fenntartással éltek. Ezek közül a legfontosabb az volt, hogy véleményük szerint nem egyenlők az esélyek és a kockázatvállalás. Míg a Nevek teljes vagyonukkal felelnek a cégért, az intézményi befektetők csak az investált pénzt kockáztatják.

A Lloyd’s rendkívüli közgyűlésén 13 ezren szavazták meg a befektetői kör kibővítését, ellene mindössze hétszázán voksoltak. A szavazás kimenetelétől függetlenül a Nevek attól tartanak, hogy mihelyt a biztosító elegendő tőkét

hez jut a vállalati és az intézményi befektetőktől, a Lloyd’s félreállítja majd az egyéni investorkat. David Rowland, a biztosító elnöke több nyilatkozatában igyekezett megnyugtatni a Neveket, akik számára — saját anyagi túlélésük érdekében — nemigen maradt más választás, mint a befektetési alapok és a vállalatok tőkéjének befogadása. Hírek szerint rövidesen megkezdődik a Lloyd’sba investálni kívánó pénzügyi alapok egy részének részvényjegyzése.

G. Gy.

00 Ft csékkén történő

en
ető át a FŐBER Kft. Pest-Budai
Bp. VIII., Kálvária tér 2. II. em.)
ól.

5 a 133-1396-os telefonszámon

ának határideje:

., 10 óra.

1993. december 8.

osztálya, Pécs, Dr. Veress Endre u. 2.
(témafelelős: Fenyvesi József).

5. **Az ajánlatok benyújtásának határideje:**

1993. november 10-én 14 óra. A pályázatot zárt borítékban „Pécs város fogászatigép-pályázat” felirattal ellátva kell benyújtani.

6. A pályázatok bontására a fenti helyen a földszinti tárgyalóteremben kerül sor 1993. november 10-én 14 óra 10 perckor.

7. **Eredményhirdetés** a fenti helyen, szintén a földszinti tárgyalóteremben 1993. november 12-én 13 órakor.

8. A legkedvezőbb elbírálást a szervizháttér, referencia, bekerülési ár és a szállítási határidő határozza meg.

MH 12 342

Az Országos Traumatológiai Intézet (továbbiakban OTRI)

— Budapest VIII., Fiumei út 17. —

kétfordulós versenytárgyalást hirdet